

SOGNEPRÆST, PROVST LEIF ARFFMANN

HARALDSGADE 10

7100 VEJLE

TLF 75 82 31 39

lar@km.dk

---

10. januar 2011

Kirkeministeriet

Vedrørende rapport om folkekirken og registreret partnerskab

Til den udsendte rapport om folkekirken og registreret partnerskab har jeg følgende bemærkninger:

1. Ægteskabet som en skabelsesordning eller en historisk størrelse.

Ægteskabet må ud fra de bibelske skrifter og den kristne tradition betragtes som en ordning, hvorom der ikke hersker tvivl. Det er imidlertid vanskeligt at definere ægteskabets særlige gudvelbehagelighed. Kirkefaderen Augustin forsøgte på dette, når han talte om, at ægteskabet først var et rigtigt ægteskab, når det opfyldte tre betingelser: Proles, Fides, Sacramentum, d.v.s. 1) der skulle sættes børn i verden, 2) ægteskabet blev indgået som et monogamt trofast forhold og 3) endelig skulle der være tale om en uopløselig aftale, hvorfor ægteskabets sakramentale karakter blev understreget. Allerede Augustins samtidige kunne henvise til, at det ud fra andre teologiske overvejelser måtte betragtes som tvivlsomt, om Jomfru Maria og Josef satte børn i verden, og var det således rimeligt at betragte deres ægteskab som et ikke fuldgyldigt ægteskab? Dertil kom, at Den Hellige Skrift selv berettede om patriarkernes ægteskaber, som næppe opfyldte de monogame betingelser.

Ægteskabet er da også i den lutherske tradition blevet betragtet som en borgerlig indretning, og det er vigtigt at fastholde dette som udgangspunkt for overvejelserne om, hvorledes registreret partnerskab skal finde plads i en folkekirkelig sammenhæng. Når ægteskabet således hører hjemme indenfor rammen af de sociale normer, kan andre indretninger indenfor rammen af de sociale normer med god ret også have hjemsted i folkekirken. Dette gælder således det registrerede partnerskab.

2. Kirken som ramme for velsignelse af registreret partnerskab eller indgåelse af partnerskab

Den danske tradition med indgåelse af ægteskab i kirken med tilhørende juridisk gyldighed har jeg drøftet med mange medlemmer af folkekirken. Denne betragtes, efter min erfaring, af særdeles mange medlemmer som en både naturlig og praktisk foranstaltning, i modsætning til andre landes

lovgivning indenfor dette område. Det vil derfor ligge i umiddelbar konsekvens heraf, at registreret partnerskab i lighed med ægteskabet indgås med juridisk gyldighed i kirken.

3. Vedr. ritual for indgåelse af registreret partnerskab

Det er ikke alle kirkelige handlinger i folkekirken, der foretages ud fra et autoriseret ritual. Således findes der ikke et autoriseret begravelsesritual, selv om antallet af kirkelige begravelser/bisættelser er betragteligt stort. Der er således ingen tvingende grund til, at der skal forefindes et autoriseret ritual, for at en kirkelig handling kan foretages. Der kunne derfor være tale om, at det i rapporten anførte bilag 4 lægges som grund for et vejledende ritual. Dersom dette af andre grunde ikke skønnes hensigtsmæssigt, vil forslaget om et delvis autoriseret ritual være at foretrække, således som det er anført i bilag 4.

Venlig hilsen

Leif Arffmann

Høringsvar til rapporten "Folkekirken og registreret partnerskab"

Undertegnede ønsker ikke, at der indføres ritual for kirkelig velsignelse eller kirkelig vielse af registreret partnerskab.

Begrundelse:

- En indførelse af et ritual strider imod Bibelen, som altid har været kirkens grund, og som også er forudsætning for de ritualer, som er i folkekirken.
- En indførelse af et ritual, vil medføre en uønsket splittelse i folkekirken og de enkelte menigheder.
- En indførelse af et ritual vil svigte homofile personer, som ønsker at leve i troskab mod de bibelske anvisninger.
- En indførelse af et ritual vil på forhånd svigte de børn, som med tiden vil komme i et sådan parforhold, hvad enten der arbejdes frem imod ret til adoption eller inseminering.

Hvis folkekirken alligevel indfører et ritual i modstrid med de bibelske udsagn og på trods af den store uenighed, er det af stor betydning:

- at ritualet ikke trykkes i ritualbogen, men i et tillæg
- at ritualet – hvis det trykkes i ritualbogen – forsynes med præambelen
- at præsters ret til fritagelse udvides til at gælde kirkens øvrige personale

Hemmet præstegård den 17. december 2010.

Med venlig hilsen

Martin Jensen, sognepræst Hemmet og Sdr.Vium sogne, Skjern provsti, Ribe stift

Mette Allerslev, menighedsrådsmedlem, Sdr.Vium sogn

Bjarke Krarup, menighedsrådsmedlem, Hemmet sogn

Høringssvar til rapporten: "Folkekirken og registreret partnerskab"

Som det første vil jeg tillade mig at undre mig over det kommissorium, der er givet udvalget at arbejde med, hvor det i punkt 2 hedder: "*Under hvilke former skal også det registrerede partnerskab kunne indgås i folkekirken....*" Der er altså på forhånd taget stilling til, at det registrerede partnerskab skal kunne indgås i folkekirken, og det er således kun et spørgsmål om under hvilke former.

Bibelteologisk diskussion

Måske er det også derfor, jeg i rapporten ser forgæves efter en bibelteologisk diskussion af begrebet homoseksualitet. I stedet hedder det blot i rapporten: "*Flertallet finder, at kirken i sit forkyndende virke må forudsætte, at homoseksualitet i sig selv er hverken mere eller mindre omfattende af synd, end heteroseksualitet er*". (s. 32)

For mig at se er der klare bibelske udsagn mod homoseksualitet i både Det gamle Testamente (GT) og Det nye Testamente (NT), og jeg synes derfor, at det ser det ud som om, man helt bevidst forlader det lutherske Sola-scriptura princip - at det er skriften alene, der er rettesnor for kristen liv og lære - ved helt at se bort fra en diskussion af det bibelske vidnesbyrd.

Det bibelske grundlag

I GT behandles emnet to steder i den såkaldte "hellighedslov", nemlig **3. Mos 18,22**: "*Du må ikke have samleje med en mand, som man har samleje med en kvinde. Det er en vederstyggelighed*", og i 3. Mos. 20,13, siges noget lignende. Der kunne også henvises til 1. Kong. 14,24 og en række andre steder, hvor sammenhængen dog ikke er så tydelig.

I NT videreføres linien og tre steder afviser homoseksualitet helt tydeligt, nemlig:

Rom. 1,26-27: "*Derfor prisgav Gud dem til vanærende lidenskaber: Deres kvinder udskiftede den naturlige omgang med den naturstridige, og ligeså opgav mændene den naturlige omgang med kvinden og optændtes af deres begær efter hinanden; mænd levede skamløst med mænd og pådrog sig derved den straf for deres vildfarelse, som de fortjente.*"

1. Kor. 6,9-10: "*Ved I ikke, at uretfærdige ikke skal arve Guds rige? Far ikke vild! Hverken utugtige eller afgudsdyrkere eller ægteskabsbrydere eller mænd, der ligger i med mænd, eller tyve eller griske mennesker, ingen drukkenbolte, ingen spottere, ingen røvere skal arve Guds rige.*"

1. Tim. 1,9-10: "*Men vi ved, at loven er god, hvis man bruger den, som lov skal bruges, og når man ved, at en lov ikke er bestemt for retskafne, men for lovbrudere og genstridige, for gudløse og syndige, for spottere og ugudelige, for dem, der slår deres far eller mor ihjel, for drabsmænd, utugtige, mænd der ligger i med mænd, bortførere, løgnere, menedere, og hvad der ellers strider mod den sunde lære.*"

Ud fra disse bibelske vidnesbyrd, synes jeg, det er tydeligt, at homoseksualitet både blandt kvinder og mænd opfattes som forvrænget seksualitet og kaldes for synd. Der bruges voldsomme ord, som også kan virke sårende og frastødende, når de bliver citeret i dag, men det gør dog ikke sagen mindre alvorlig, at der i Bibelen bruges så voldsomme ord om homoseksuel praksis. Der findes ikke et eneste sted i GT eller NT, som omtaler homoseksualitet positivt.

Det betyder naturligvis ikke, at homoseksualitet er nogen større synd end andet, der kaldes for synd, så som utugtige, ægteskabsbrydere, tyve, griske mennesker eller hvad der ellers nævnes f.eks. i lastekatalogerne i 1. Kor. 6,9ff og 1. Tim. 1,8ff. Homoseksualitet er hverken mere eller mindre syndigt end andet, der kaldes synd i Bibelen.

Det er dog langt fra det samme som at sige, at homoseksualitet hverken er mere eller

mindre omfattet af synd, end heteroseksualitet er, for mens homoseksualitet kaldes synd, betegnes heteroseksualitet som Guds naturlige orden for mennesker.

Kan kirken velsigne?

Derfor er spørgsmålet for mig at se, om kirken kan velsigne det, som i Bibelen kaldes synd. Svaret kan ikke være andet end et klart NEJ. Kirkens opgave er ikke at bortforklare eller velsigne det, som i Bibelen kaldes synd. Kirkens opgave er at forkynde loven, der dømmer mennesket som syndigt og at forkynde evangeliet, der sætter mennesket fri ved evangeliet om Jesus Kristus.

Derfor kan der for mig at se heller ikke blive tale om at indføre nogen form for velsignelsehandling af homoseksuelt samliv endsige et ritual for indgåelse af registreret partnerskab. Det har Guds kirke intet mandat til. Det vil derimod være en handling, som har Bibelens ord imod sig.

Hidtil har de ritualer, vi har haft i folkekirken haft et positivt fundament i de bibelske skrifter.

Indføres der under en eller anden form et ritual for velsignelse af registreret partnerskab, vil det modsatte være tilfældet. Det vil uden tvivl på sigt true kirkens enhed, selvom der i rapporten udfra Den Augsburgske Bekendelse artikel 7 argumenteres for det modsatte.

Dette skal ikke forstås som en trussel, men som en konstatering af, hvordan situationen vil være for mange trofaste kirkegængere.

Ritualbogen

Derfor vil jeg på det kraftigste fraråde, at der under nogen former indføres et ritual for indgåelse eller velsignelse af registreret partnerskab.

Skulle det alligevel ske, kan et sådan ritual umuligt findes i ritualbogen, men må udgives i et tillæg. Hvis ritualoptages i ritualbogen vil det betyde, at det fremover også vil blive trykt bagerst i salmebøgerne. Det er svært at spå om fremtiden, men jeg er ikke i tvivl om, at det vil betyde, at Den Danske salmebog mister sin status som fælles salmebog for kristne i Danmark, idet der vil være kirkelige grupperinger, frimenigheder og frikirker, som ikke længere vil benytte salmebogen. Det vil være en meget kedelig konsekvens.

Man sætter altså ved indførelsen af et sådant ritual både kirkens enhed og den fælles salmebog på spil. Jeg synes, det må mane til eftertanke, om det virkelig er det værd.

Derfor bør et ritual slet ikke indføres, hvis det alligevel indføres, bør det ikke optages i ritualbogen, men udgives i et tillæg med et forord, som gør klart, at ingen, hverken præster eller andre ansatte ved kirkerne, er forpligtet på at medvirke ved udøvelsen af dette ritual.

Med venlig hilsen

Bo Knudsen

Sognepræst Møborg-Nees

Præstegårdsvænget 9

Møborg

7660 Bækmarksbro

Herning onsdag den 16.december 2010

Hørings svar til rapporten om folkekirken og registreret partnerskab

1.

Den danske Folkekirke er ikke et forvaltningssystem, som andre af statens ditto.

Den danske Folkekirke har et særligt væsen og indhold, som kommer til udtryk i bibelen og kirkens bekendelse.

I forlængelse heraf mener jeg ikke, man kan indføre et ritual for velsignelse af et registreret partnerskab (herefter omtalt som ritual) i kirken, fordi et sådant ritual ikke kan begrundes i bibelen og dens grundlag.

2.

Mødet med homoseksuelle, som ønsker kirkens velsignelse af deres partnerskab, kan være svært, når de f.eks. spørger: 'Hvorfor er der nogle, der vil forholde os den velsignelse, som de selv har fået lyst over deres ægteskab (her må der være tænkt på Guds velsignelse – selvom jeg tror, der i nogle tilfælde også kan være tale om menneskers velsignelse/accept)?'

Her møder vi - som i mange andre situationer - konflikten mellem det specielle og det almene. Og gang på gang lader vi det specielle være bestemmende for det almene. Vi møder problematikken i den politiske verden. En enkeltsag kommer på forsiden af avisen, og alle klapper i hænderne og siger: "Det er da forfærdeligt! Det må der gøres noget ved."

Men sådan kan vi ikke lovgive og regere. Det almene skal ikke altid rette ind efter det specielle. Heller ikke i mødet med de homoseksuelle.

Gør vi det, bliver vi som sejlbaaden, der har mistet sit ror. Vi sejler, som vinden blæser. Det er farligt. Og det kan blive til svigt af det almene.

Derfor anholder jeg også, at nogle bruger det specielle (mødet med enkelte homoseksuelle) til at begrunde det almene med i denne sag om et ritual.

3.

Det er vigtigt, at vi som kirke evner at favne medmennesker med en anden seksuel orientering end den almindelige. Men hvis vi af hensyn til det specielle indfører et ritual, nedbryder vi værnet om det almindelige, at Gud har skabt os som mand og kvinde.

Ordene, vi siger ved vielsen i kirken, at vi er skabt os som mand og kvinde, har, hvis der bliver indført et ritual, ikke mere den betydning, de havde tidligere. Nu må vi føje til, at nogle er skabt som mand - mand, kvinde - kvinde forstået som den seksuelle orientering, de erkender for deres egen del. Ordene om, at vi er skabt som mand og kvinde, udtrykker det normale. Men sådan behøver dette ikke mere at være, må vi føje til. Det specielle er ikke mere det specielle.

Hvis kirken indfører ritual, kan jeg ikke mere nøjes med at sige, at vi er skabt som mand og kvinde til og for hinanden. Vi må føje til, at vores kirke også lærer, at det kan være anderledes.

Jamen, sådan har det da altid været. Ja, men nu er det specielle en Guds orden. Det må det være, når kirken velsigner den. Sådan er det ikke nu. Men sådan bliver det, hvis ritual føjes ind i ritualbogen.

Et værn om menneskelivet er fjernet - med usikkerhed til følge.

Er nogen i tvivl om, hvilken seksuel orientering de har, kan de ikke mere som tidligere finde hjælp i det værn, som skabelsesberetningens ord er. Nogle retningsgivende ord, sejlbådens ror, er taget fra os. Værnet er fjernet.

4. Nu bliver præsterne måske ikke tvunget til at bruge ritualet.

Nej. Men kirken autoriserer det. Og det gør en forskel.

Jeg lever i en kirke, hvor der er uenighed om mange ting. Det kan jeg leve med. Hvordan skulle jeg ellers kunne være medlem af nogen kirke!

Men gør det ikke en forskel, når en lære, som jeg ikke mener har sin grund i kirkens bibel og bekendelse, autoriseres som kirkens officielle lære, hvad dens ritualer må anses for at være?

Hvis der her ikke foreligger et forhold, som gør en afgørende forskel, bliver kirkens ritualer ligegyldige!

Eller er de alene at rubricere på linje med præsters forskellige meninger om dette og hint? Men ritualerne er dog mere.

5. Men... står vi i økumeniske sammenhænge ikke af og til side om side med præster fra kirker, hvis lære og ritualer vi ikke er enige i? Jo, men jeg kan i den situation ikke undlade at gøre opmærksom på eller være opmærksom på en læremæssig forskel. Og jeg er ikke medlem af de pågældende kirker.

6. Biskop Geil skulle engang have sagt, - jeg ved ikke hvor og hvornår – at homoseksualitet smitter. Og har han ikke sagt det, tror jeg alligevel, der er noget om snakken.

Det bliver benægtet. Men når jeg ser tilbage på historien, oplever jeg, at man i den græske oldtid og i Romerriget oplevede en udbredt homoseksuel praksis. Var denne homoseksuelle praksis alene bestemt af en i bestemte mennesker nedlagt seksuel orientering (hvordan det så end sker)? Eller var omfanget også skabt af en kultur, der legitimerede denne praksis og var med til at frembringe den?

Jeg tror, udbredelsen af homoseksuel praksis i disse kulturer også har været kulturbestemt. Altså noget nogle indoptog i deres liv uden en tvingende grund. Det nogle gjorde, kunne andre også gøre.

Kan noget lignende også ske i vores tid?

Nej, vi er oplyste. Og dog er det ikke det, jeg oplever i den nyreligiøse verden og i den genopblomstrede religiøsitet, vi kender til i vores tid. Folk gør i dag ting, vi i 60-erne ville have benægtet kunne komme op i tiden igen.

Jeg tror også, det kan ske mht. homoseksualiteten. Så når unge går på Craisy Daisy lørdag aften, så ... ja, hvad så? Skal vi ikke lige prøve nye grænser af? Skal jeg være sammen med en af mit eget køn eller en af modsat køn?

Nej, det sker ikke. Så løst forankret er den seksuelle orientering ikke. Måske siger vi det også for at værne om os selv. Den græske oldtid og Romerriget lærer os dog efter min formodning noget andet.

Jeg tror, vi bliver vidne til, at homoseksualiteten smitter.

Jeg tror skabelsesberetningen ord om, at vi er skabt som mand og kvinde, er givet os som et værn mod forvirring. Indfører vi et ritual for velsignelse af homoseksuelle nedbryder vi et værn, der er sat til værn for den svage.

Det kan være svært at møde det homoseksuelle par og afvise at velsigne deres parforhold. Vi vil jo gerne være flinke og imødekommende. Men jeg synes, det er endnu sværere at velsigne det homoseksuelle par og dermed fjerne værnet omkring dem, jeg kalder de svage.

Denne sidste gruppe møder vi bare ikke så ofte? De er lettere at overse.
Hvorimod de homoseksuelle i vores tid for nogles vedkommende gør sig meget synlige og påtrængende.
Men dermed pådrager de sig et stort ansvar. Og det gør vi, hvis vi indfører et ritual.

7. Til sidst... kan jeg være præst i en kirke, hvis forskrifter jeg må tage forbehold overfor?

I dag kan jeg skrive under på alle ritualer i ritualbogen.

Men ved indførelse af et ritual må jeg tage forhold. Det må nogle biskopper tilsyneladende også.

Det er rigtigt, at jeg ikke behøver, at bruge det.

Men jeg kan ikke gå ind for indholdet. Og må tage forbehold overfor det.

Kan nye teologiske kandidater, som må have det som mig, blive præster i FK?

Kan jeg fortsat være det uden at bryde mit præsteløfte?

Med venlig hilsen

Erik Nikolajsen, sognepræst

Nørre Allé 1

7400 Herning

KIRKEMINISTERIET
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 KØBENHAVN K

Stagstrup, 16/12-2010.

Høringssvar i anledning af Rapport om folkekirken og registreret partnerskab
(offentliggjort 17/9-2010):

Jeg er imod, at der udarbejdes et autoriseret ritual til velsignelse af registrerede partnere.

Bibelen er en del af folkekirkenes bekendelsesgrundlag og den taler klart imod samliv mellem to personer af samme køn. – Bibelordene kan man finde i folderen "Kirken og homoseksualitet" på linket : www.dbi.edu - under Materialer – under Foldere.

Guds velsignelse gives i ægteskabet imellem én mand og én kvinde. - Sådan er skabelsesordningen. - Jesu egen forkyndelse bekræfter dette. – Jf. salmen "I blev skabt som mand og kvinde".

Indførelse af et autoriseret ritual vil med stor sandsynlighed skabe splittelse i folkekirken. – Måske tager nogen ikke denne sandsynlighed alvorligt nok. – Sagen er den, at der nu, i modsætning til tidligere, findes fri - og valgmenigheder, dels med tilknytning til Indre Mission og Luthersk Missionsforening, dels med tilknytning til Dansk Oase. – (De sidste er også med i et Menighedsnetværk).- Det vil sige, der er mennesker, som allerede er organiserede. – Og som har erfaring i at bygge og drive kirke på en anden måde end vi gør i folkekirken. – Man skal ikke undervurdere en udsivning af folkekirkemedlemmer til disse fri – og valgmenigheder som reaktion mod et evt. autoriseret ritual. – Det vil efter min opfattelse være en svækkelse af folkekirken og af sammenhængskraften imellem folk og kirke.

Skulle man, imod bl.a. min anbefaling, alligevel indføre et autoriseret ritual, så håber jeg, man vil følge Aalborg Stifts biskop Henning Toft Bros anbefaling i brev af 17/9 – 2010 ang. samvittighedsfrihed (Det folkekirkelige frihedssyn bevares).- Sådan at der bliver en fritagelsesparagraf for præster, som af samvittighedsgrunde ikke kan deltage i den foreslåede velsigneshandling. – Jeg vil kraftigt opfordre til, at denne fritagelsesparagraf også kommer til at omfatte kirkebetjeningen. – Tidligere ville en fritagelsesparagraf nærmest være en selvfølge. – Men jeg har i denne sag mødt det synspunkt fra en Distriktsforeningsformand, at alle præster skulle tvinges til at medvirke, så det var ens for alle. – Hvis et sådant synspunkt vinder gehør, så behøver man ikke at være profet for at forudse flugt fra folkekirken. – Derfor denne opfordring til, i givet fald, at følge biskop Henning Toft Bros anbefaling om en fritagelsesparagraf (men altså for alle ansatte). –

Jeg vil tillade mig et enkelt citat fra nævnte folder: "I hele Bibelen fra 1. Mosebog til Johannes' Åbenbaring kan vi se to elementer i den kærlighed/sexualitet, som Gud accepterer. Den foregår 1) i ægteskabet og 2) mellem en mand og en kvinde. Al anden seksualitet, som falder uden for denne ramme, afvises af Bibelen." (s. 9, pkt. 10).

Til sidst vil jeg gerne tilføje to snusfornuftige, og måske mere politiske begrundelser for ikke at indføre det foreslåede ritual:

Jeg synes, man bør tænke på signalværdien. – Eller udtrykt på en anden måde: Både præstens og de involverede partners betydning som rollemodeller. – Hvordan vil det blive opfattet af eventuelle børn og anden familie? – Er det en ønskelig samfundsudvikling? – Man *bør* gøre sig disse betragtninger. – Det kan i dag nogen gange være et problem, hvis en præst har viet en eller to fraskilte- i forhold til børnene på den ene eller anden side. – Præsten kommer i barnets øjne let til at cementere den konflikt, der måtte være imellem dets biologiske forældre. – Og kan opfattes som partisk. – Dermed kan præsten afskære sig fra at være troværdig i rollen som lærer for konfirmander og mini-konfirmander. –

Det andet er forholdet til de mange muslimske medborgere. – Jeg synes, at Kirkeministeren, som også er Integrationsminister, bør tænke dette forhold med. – En indførelse af det foreslåede ritual vil *ikke* bidrage til integrationen. – Tværtimod vil det skabe et større modsætningsforhold imellem muslimer og folkekirkekristne. – Man skal ikke regne med, at nogen imam eller rettroende muslim vil sige god for et sådant ritual set i forhold til Koranen (som her er enig med Bibelen i at være imod homoseksualitet). – Så: Tænk dette med ind. – Så der ikke skabes nye områder eller brudflader med potentiale til konfrontation. –

Jeg håber, Kirkeministeren vil tage dette hørings svar med i sine overvejelser. –

Med ønsket om en God Adventstid og en Glædelig Jull!

sognepræst, cand. theol.
Frits Erik Jensen
Harring-Stagstrup Pastorat
Sydthy Provsti
Aalborg Stift.

Stagstrup Præstegård
16/12- 2010.
Frits Erik Jensen

Høringssvar til Kirkeministeriet

Vedr. rapport om Folkekirken og registreret partnerskab.

Undertegnede sognepræster i Den danske Folkekirke vil hermed udtrykke vores store bekymring vedr. det udspil til velsignelse eller vielse af registrerede partnere, som ovennævnte rapport lægger op til.

De bibelske skrifter er normative for en luthersk kirke. Kanondannelsen allerede i oldkirken har givet de bibelske skrifter en status som norm og rettesnor for den kristne kirkes liv og lære til alle tider. De bibelske skrifter skal naturligvis fortolkes og forkyndes med skyldigt hensyn til den tid, vi lever i. Men efter vores opfattelse rummer rapporten forslag, som ikke blot er udtryk for en variation i fortolkningen af bibelsteder, men som direkte strider mod dem. Hertil kommer, at hele grundlinjen i bibelens og den kristne kirkes syn på ægteskab mellem mand og kvinde som givet af Gud i skabelsen kraftigt udfordres af en vielse eller velsignelse af homoseksuelle forhold.

Homoseksuelt orienterede mennesker skal mødes med respekt og bydes velkommen i en kristen menighed. Men for os at se er der et langt skridt her fra og til i kirkens og Guds navn at velsigne homoseksuel praksis.

I debatten har det flere gange været nævnt, at den anti-nomisme, som Martin Luther på markant vis bekæmpede, ligger snublende nær i og med de overvejelser, der har ført frem til rapportens forslag. Genlæser man Luthers synspunkter herom, ligger sammenligningen lige for. Så vidt vi kan se, er Folkekirken på vej i anti-nomistisk retning uden nogen afgørende eller ærlig drøftelse heraf.

At placere de nævnte ritualer i ritual-bogen på kirkens alter vil, som det også er nævnt i rapporten, være en stærk og unødigt provokation mod de præster og lægfolk, som finder, at ritualerne er i modstrid mod bibelen og kirkens lære og tradition. At lægge et sådant ritual på kirkens alter vil uden tvivl også belaste mellemkirkelige relationer, f.eks. til den rumænsk-orthodokse kirke, som Viborg Stift har opbygget over en årrække.

Vi må indtrængende opfordre til, at man meget grundigt overvejer, om det virkelig er nødvendigt at tage dette skridt, som vil uddybe modsætningerne i Folkekirken og sende endnu flere af de aktive folkekirkemedlemmer ud i valg- og frimenigheder.

Måbjerg sogn, Holstebro provsti
den 17. december 2010,

sognepræst Ove Arensbach, Knud Aggersvej 47, 7500 Holstebro 97 41 42 00

sognepræst Martin Boje Christensen, Måbjerg kirkevej 6, 7500 Holstebro 97 41 18 62

Sognepræst Elna Lasthein
Sønder Omme pastorat
Grene provsti
Ribe stift.

Kommentarer til og svar på Kirkeministeriets
udsendte rapport om "Folkekirken og registreret
partnerskab" 2010-12-16

**1. Skal ægteskab fortsat kunne indgås i
folkekirken, eller skal alle samliv indgås for
den borgerlige øvrighed, hvorefter der er
mulighed for en kirkelig velsignelse.**

*a. Ja. Med baggrund i vores særlige danske historie,
mener jeg, at det fortsat skal være muligt at indgå
ægteskab i folkekirken. Med ægteskab, mener jeg, et
ægteskab mellem en mand og kvinde.*

*Og jeg mener, at ægteskabet, som indgås i kirken, har
sin rod i Guds skabelsesordning og dermed i Guds
vilje. Der skal en mand og en kvinde til at få børn, og
de to køns samliv er også en vigtig del, ikke bare af et
barns undfangelse, men også af dets opvækst.*

*Lad der så i frihedens navn være variationer heraf,
forældre kan dø, blive skilt, plejebørn, homoseksuelle
osv. Men disse variationer, til tider af nød, andre*

gange fremkaldte af en skiftende tidsånd eller fordi man er skabt sådan , skal ikke ændre på, at et ægteskab mellem en mand og en kvinde og den ordning ja, det værn, som dette - efter syndefaldet - er tænkt som fra Guds side, af den grund skal ophæves.

Her er jeg enig med Claus Thomas Nielsens synspunkt – angivet i rapporten under.4.5.1. Relativere man dette ægteskabssyn bryder man med den samlede kristne tradition og undergraver i den sidste ende det syn på mennesket, som vores åbne, frie og tolerante kristne samfund bygger på.

2. Under hvilke former skal også det registrerede partnerskab kunne indgås i folkekirken, således at to personer af samme køn har samme mulighed som ægtepar for at indgå deres samliv ifølge et kirkeligt ritual, og hvilket ritual skal anvendes?

I frihedens navn er det allerede nu muligt for et fra rådhuset registret par af samme køn at ønske en gudstjenestelig markering af deres partnerskab. Efter samråd med biskoppen kan der, om der her ønskes et særligt ritual, benyttes

et sådant. Det taler de to af samme køn og præsten sig til rette om. Men det skal ikke være et fælles folkekirkeligt og autoriseret ritual. Den frihed skal bevares, men et registret partnerskab skal ikke efterabe et ægteskab. Derfor skal der heller ikke uarbejdes noget autoriseret ritual. De fremsendte forslag lyder utroværdige, fordi de ikke har rod noget sted uden i tidsånden og relative synspunkter. Noget utroværdigt skal ikke have fælles bekendelseskarakter i folkekirken.

3. Hvordan sikrer man, at præster, som af samvittighedsgrunde ikke kan medvirke ved indgåelse af registreret partnerskab i kirken, har frihed til at sige nej hertil?

Med dette sidste punkt tydeliggøres det, at vi her er ude i noget, der vil kunne sprænge vores folkekirke. Og måtte folketinget vedtage en lov, der også griber ind i kirkens indre liv, ja, så er det tvang og utidig indblanding fra statsmagtens side, - så grum en ting kan folketinget vel ikke finde på? I så fald vil forholdet mellem stat og kirke blive så belastet, at en for vort samfund ulykkelig og voldsom sprængning af kirke og stat må til.

Der kan ikke vedtages en lov, hvor en masse samvittighedskvaler og fritagelsesparagraffer og forbehold straks må følge. Fordi den lov bryder med en århundredgammel dansk og jødisk-kristen tradition.

Med venlig hilsen

Elna Lasthein
Sognepræst i Sønder Omme

Hørings svar vedr.

rapporten om folkekirken og registreret partnerskab

Kort svar på de tre spørgsmålene udvalget skulle tage stilling til:

1. Skal ægteskabsindstiftelsen fortsat foregå i folkekirken, eller skal alle samliv indgås for den borgerlige øvrighed, hvorefter der er mulighed for en kirkelig velsignelse, og hvilket ritual skal kunne anvendes ved en sådan kirkelig handling?

Der er både en god tradition og gode teologiske/bibelske argumenter for at ægteskabet indgås og fortsat bør kunne indgås i folkekirken. Hvis derimod det, at ægteskabet skal kunne indgås i kirken, medfører at også andre samlivsformer skal kunne indgås i kirken, bør alle samlivsformer indgås alene for den borgerlige øvrighed.

2. Under hvilke former skal også det registrerede partnerskab kunne indgås i folkekirken, således at to personer af samme køn har samme mulighed som ægtepar for at indgå deres samliv ifølge et kirkeligt ritual, og hvilket ritual skal kunne anvendes?

Det registrerede partnerskab skal efter min mening ikke kunne indgås i folkekirken – og der skal derfor heller ikke laves ritualer til brug for dette. At man i folkekirken har givet mulighed for at holde en gudstjenestelig markering af et allerede indgået registreret partnerskab er så langt, som jeg overhovedet kan se, at vi som kirke kan gå. Her kan forløbet tilrettelægges, så man sammen med det pågældende par går i forbøn og beder om at Guds velsignelse også kan rumme dette par – men uden at man giver det indtryk, at også det homofile parforhold er omsluttet af den samme velsignelse som ægteskabet. Denne forståelse finder vi nemlig ikke i bibelens omtale af det homofile forhold – uagtet at opfattelsen af det at være homoseksuel muligvis har ændret sig gennem tiden.

3. Hvordan sikrer man, at præster, som af samvittighedsgrunde ikke kan medvirke ved indgåelse af registreret partnerskab i kirken, har frihed til at sige nej hertil?

Nemtest ved slet ikke at indføre det. Hvis det indføres er udvalgets forslag til præampel helt afgørende nødvendig.

Uddybende kommentarer

Stat og kirke

Jeg er bekymret! Hele sagen omkring en evt. indførelse af et ritual for velsignelse eller indgåelse af et registreret partnerskab bekymrer mig. Og så kan I vel tænke, om en bekymret sognepræst i provinsen har nogen betydning for et så vigtigt skridt, som netop indførelsen af ritualer er for en kirke, der gerne vil være i tråd med det folk og den stat, som den er en del af.

Men det er netop det, der bekymrer mig.

Jeg er ikke bare præst. Jeg er også borger. Og som borger i staten Danmark har jeg det godt med, at man har indført trygge og gode ordninger også for de i vores land, der ønsker at leve sammen i et homoseksuelt forhold. Jeg er faktisk lidt stolt af, at vi som land, i den måde vi indretter os på, kan vise rummelighed, frisind og ordentlige forhold. Jeg synes godt om, at vi som land forsøger at leve op til menneskerettighedernes ord om, at alle skal behandles lige. Jeg er derfor også tilhænger af selve ordningen om registreret partnerskab, som et udtryk for en ansvarlig måde at indrette samfundet på, for en ellers udsat minoritetsgruppe.

Men kirkens opgave er en anden. Kirken skal ikke være politisk korrekt. Kirkens udgangspunkt er bibelen, bekendelsesskrifterne og traditionen. Ingen af disse tre er statiske størrelser, som gør at

kirken ikke kan bevæge sig – men alle er væsentlige i det fundament, der skal være på plads, for at kirken ikke bevæger sig i en forkert retning.

Det indre og det ydre

Der har altid været stor respekt om en skelnen mellem hvad der var kirkens indre og ydre anliggender. Folketinget har (med få undtagelser) gennem tiden holdt sig til at lovgive om de ydre anliggender – og har overladt det til kirken selv at styre de indre anliggender. Men hvis nu folkettinget ændrer gældende lov om ægteskab og partnerskab på en måde, så folkekirken dermed også forpligtes på at udarbejde et officielt ritual for registreret partnerskab, så overskrides denne usynlige grænse.

Som et minimum må folkekirken her have samme ret som andre anerkendte trossamfund til selv at træffe beslutning om, hvilke konsekvenser en evt. politisk bestemt ligestilling af partnerskab og ægteskab skal have for den.

Folkekirken er ikke en del af den almindelige borgerservice, men det er desværre det indtryk man mere og mere får. Fortsætter denne tendens vil det være helt nødvendigt snart at få vedtaget den kirkeforfatning, som grundlovens fædre havde til hensigt skulle følge af § 66 – eller at få adskilt kirke og stat. Presses kirken for voldsomt af statsmagten må kirken på et tidspunkt vride sig løs af presset. Det ønsker jeg ikke sker. Men det kan blive en nødvendig følge, hvis ikke man er varsom.

Mandat til at velsigne?

Jeg er ydermere bekymret for en kirke, som nu, godt støttet af udvalgets flertal, er i færd med at ritualsætte et forhold, som kun kan evangelisk forsvares, hvis man enten udelader eller kraftigt omtolker væsentlige bibelske indvendinger. Nu vel – vi læser ikke alle sammen bibelen på samme måde. Bibelen er en bog, der skal og kan tolkes. Men for mig at se, vil en følge af en indførelse af et ritual for velsignelse og/eller indgåelse af registreret partnerskab ikke blot være, at vi får et ritual, som vi ikke bibelsk kan begrunde, men at vi samtidig får et ritual, som udvander anerkendelsen og respekten for ritualer i det hele taget – og her specifikt den kirkelige vielse af mand og kvinde.

De ritualer vi allerede har i kirken er opstået ud af et grundigt teologisk arbejde med bibelen og traditionen. Det gælder alt fra dåbsritualet over konfirmation, vielse, nadver og begravelse.

Et nyt ritual, til velsignelse og/eller indgåelse af registreret partnerskab, har på ingen måde det samme fundament i hverken bibel eller tradition. Det vil jeg tro både fortalere og modstandere kan være enige om.

Jeg forstår sagtens ønsket om at vise, at vi alle er velkomne i kirken. At Guds velsignelse gælder os alle. At kirken ikke kun er for de perfekte, de særligt fromme osv. – men at enhver synder må stille sig frem for Herrens åsyn og modtage hans tilgivelse, nåde, barmhjertighed og velsignelse, for gennem det at få ny frimodighed til at leve, kæmpe og elske.

Men har vi mandat til at velsigne det, som Bibelen ikke klart taler for – men oven i købet taler imod?

Der er mange måder, vi som kirke, kan komme folk i møde. Vi skal finde den rigtige. Jeg tror ikke det er rigtigt, at vi som kirke indfører et ritual, som sender et signal om, at det her står ikke bare kirken men også Gud selv bag, når det eneste vi faktisk kan tilbyde, er et møde i kirken, hvor vi sammen kan bede om at Gud med sin velsignelse også vil kunne rumme os og vores liv.

Der må altså arbejdes endnu grundigere med disse spørgsmål. Og kun hvis det teologisk kan drive på Kristus, kan det forsvares at indføre et ritual, som det, der påtænkes. Et grundigt teologisk arbejde, der kan tale for indførelse af ritualet, mangler jeg stadig at se udført. Jeg føler mig ikke overbevist af de tanker af teologisk art, der indtil nu er lagt frem.

Frihed til at virke som præst ... og menighed

Jeg er bekymret for friheden til at virke som præst. Jeg ser mig pludselig stå i en situation, hvor jeg af mange kan blive vurderet alene på mit syn på et ritual, som jeg måske aldrig nogensinde bliver udsat for at tage stilling til i praksis. Hen over æbleskiverne i børnehaven til juleafslutningen afkræves man et svar: Er du for eller imod? Her gives ikke mulighed for de lange forklaringer eller teologiske udredninger. Tilsvarende i menighedsråd og andre steder: Dit svar bestemmer hvor du hører til – og ud fra svaret konkluderer man så selv en række andre teologiske holdninger.

Det gør mig ikke noget at have teologiske holdninger og stå ved dem – men det bekymrer mig, hvis man sættes i denne situation af kirken/folketinget, uden at teologi og konsekvenser er grundigt bearbejdet forinden og at man har forsøgt at nå en form for konsensus. Jeg savner den gode, saglige drøftelse af disse spørgsmål, som er nødvendig for at få tingene rigtigt på plads fra grunden af – og som er nødvendig for at man også føler sig tryk på sin arbejdsplads.

Bliver ritualet indført, er præamplenen, som udvalget foreslår, helt og afgørende nødvendig. Men allerhelst skulle man sørge for at et ritual, som der er så meget blæst omkring og som end ikke et enigt bispekollegium står bag, slet ikke kommer til at stå i ritualbog og salmebog. Det kunne være et ritual, som udgives særskilt eller som hver enkelt præst kan hente hos sin biskop.

Ved ikke at sætte ritualet i salmebog og ritualbog vil man også udtrykke respekt for den store del af menigheden, som vil have det svært med et ritual.

Afsluttende anbefaling

Jeg vil ønske at man ikke forjager sig omkring et så vigtigt emne. Derfor vil mit råd være, at man sikrer

- at folkekirken har ret til at selv at finde sine konsekvenser af en eventuel ændret lovgivning på det borgerlige område
- at man indenfor folkekirken sørger for at emnet bearbejdes grundigt teologisk i en solid og fair dialog
- at man ikke indfører ritualer i kirken, hvor der kan være tvivl om legitimiteten og om eventuelle kirkesplittende konsekvenser

Venlig hilsen

Brian Krüger Iversen
Sognepræst
Gjellerup Præstegård
Kirkebyvej 14
7400 Herning

BRØNDERSLEV KIRKE

En levende kirke for alle - håb menneskeværd livsmod.

Til Kirkeministeriet

Høringssvar

Uanset hvilken regering og kirkeminister der har magten, mener jeg, at det optimale er at være herre i eget hus og at der en frihed til at sige nej.

Tænk hvis kirken og deriblandt jeg var herre i folketinget og skulle bestemme hvordan lov og orden skulle være i samfundet, hvor lykkeligt et samfund ville vi så ikke have☺?

I vores evangelisk lutherske kirke er grundlaget for huset/kirken bygget på Bibelen, trosbekendelserne og de autoriserede ritualer. De mennesker, der er herre i disse huse kender grundlaget og ved at vi bor i et kristent demokratisk land. Folkekirken er nedfældet i grundloven. Folkekirken er en del af kulturen og befolkningen og arven og skal som sådan underordne sig øvrigheden. Men herre i eget hus er øvrigheden ikke.

Det liv og den frihed der er i folkekirken gør, at det også må være legitimt og retfærdigt og stadig skal være ansvarligt at sige nej. Det på trods af at folketinget, øvrigheden og få personer ønsker en kirkelig registrering og velsignelse mellem to personer af samme køn*. Ingen må udelukkes fra at få Guds velsignelse og alle uden undtagelse kan få den. Som da jeg forleden døbt et registreret pars barn. Men kirken må også bevare sin frihed til at sige nej til dette par og andre par af samme køn, som ønsker en kirkelig registrering og få velsignelse over deres partnerskab. Derfor skal registreringen af partnerskab stadig forgå et andet sted, hvor andre er herre i deres eget hus, så som borgmester og giftfoged.

Som ansvarlig for hvem der er herre i eget hus, ønsker jeg ikke at folketinget skal bestemme hvordan friheden skal forvaltes. Høringsprocessen og de tre spørgsmål, som et udvalg har lavet en rapport om folkekirken og registeret partnerskab, er vi mange der har fulgt, læst om og diskuteret.

Jeg finder ikke, at noget i den hverken tidsånden eller den ganske dygtige, effektive og lille græsrodsbevægelse som Landsforeningen for bøsser og lesbiske, skal sætte dagsorden for Folkekirken. Almindelig sund fornuft, kærlighed og tro har altid kendetegnet kirken. Derfor vil det være forkert at åbne op og uansvarligt at presse noget ind i kirken, der strider mod kirkens grundlag, ritualer og historie.

Der er en stor spændvidde i folkekirken og det liv og den frihed kan bevares ved at fastholde kirken frihed og syn på ægteskabet.

Bliver folkekirken tvunget til at lade øvrigheden være herre i huset, så får det hurtigt fatale konsekvenser for børns vilkår, samarbejde med kirker på tværs af landegrænser og i det hele taget en udhuling af folkekirkens eksistensberettigelse.

Jeg er naiv, tror og beder om at denne høring kan give nyt mod til at folkekirken. At ved læsning af de mere end 150 høringssvar der var kommet ind 1. december kan genskabes en tillid til at kirkens Herre Jesus Kristus kan få lov til at sætte dagsordenen i Folkekirken.

Fortsat god læselyst med høringssvarene, jeg håber at almindelig sund fornuft, næstekærlighed og tro på et bedre Danmark kan give dig at se der er en frihed i at sige nej.

Glædelig advent og jul Thomas Ancher Uth

* I 1990 var der 640 registreret partnerskab til sammenligning med 2009 hvor tallet er 7898 sammenlignet med ægtepar i 1990 2.141.389 og i 2009 2.180.361. I 2008 var der 14.318 kirkelige vielser. Fire ud af fem er medlem af folkekirken. Er det gavnligt for et samfund også samfundsekonomisk at der bliver flere registreret par?

BRØNDERSLEV KIRKE

Sognepræst
Brønderslev - Serritslev
Thomas Ancher Uth
Bredgade 104
9700 Brønderslev
www.brønderslevkirke.dk

Telefon: 23 44 65 67
Telefon: 98 82 07 12
E-mail: thau@km.dk Find os på
youtube og facebook

126400

Kære kirkeminister

Jeg har i lang tid taget tilløb til et høringssvar i forbindelse med udvalgsrapporten om vielse af homoseksuelle i folkekirken. Argumenterne står i kø.

Men du kender formodentlig alle argumenterne. Jeg kan næppe føje ét eneste til, som du ikke er blevet bekendt med.

Alligevel skriver jeg til dig. Jeg kan ikke undlade det. Det er hjerteblod, der løber ud af folkekirken nu. Vær med til at bremse det.

Jeg ved det alt, alt for godt: Det er folkekirken selv, som ejer problemet. Folkekirken har selv ført kniven.

Men jeg ved også, at du har hjerte for både kirke og kristendom. Jeg appellerer til din fundamentalt sunde sans. Vær i denne situation mere end politiker, der blot følger folkets stemning. Det har du andre gange magtet at være.

Tillad mig det forslidte Kaj Munk-citat: "Aldrig, aldrig spørge om det nytter, men om det er sandt."

Er det sandt, det der lige nu presses på for i folkekirken? Hvordan kan det fra at have været usandt for de allerfleste biskopper og præster for mindre end 15 år siden være blevet sandt for flertallet i dag? Er det det, vi skal forstå ved sandhed i kirken? Kan kirkens sandhed være af en sådan omskiftelig art?

Kære kirkeminister, jeg appellerer til din sans for sandhed.

Jeg er klar over, at jeg er tæt på det patetiske nu. Men skulle der ikke være plads til patos nu, så ved jeg ikke, hvornår der skulle være det. Vi taler ikke om en petitesse, om et adiaforon. For mindre 30 år siden ville så at sige alle i folkekirken have skrevet under på, at det handler om hjerteblod. Hjerteblod i kristendommen, fordi der er langt mere på spil end en etisk detalje. Det drejer sig under "detaljen" om evangeliet om syndernes forladelse contra syndernes tilladelse. Også dét er tæt på at være en forslidt vending, men ikke desto mindre også uhyre præcis i forhold til sagen.

Fløjt sagen til omkamp, fløjt den til uafgjort og derfor ugjort (med henvisning til at ikke alle biskopper kan tiltræde), afvis under enhver omstændighed at lægge bare en smule politisk pres på kirken for at lave ritualer af nogen som helst slags (med henvisning til at kirken selv må finde ud af, om den vil), send det hele retur til kirken med henvisning til, at den slags kun kan komme i stand som resultat af et klart ønske fra kirken selv.

Med ønsket om en god jul og et godt nyt år

De venligste hilsener

Henrik Højlund

Sognepræst i Løsning-Korning

Høringssvar vedrørende folkekirken og registreret partnerskab.

Fra Lise Edelberg Andersen, sognepræst Ørre-Sinding-Tjørring, Viborg Stift.

Mine kommentarer er knyttet til "Sammenfatning af udvalgets overvejelser"

1) Skal ægteskab fortsat kunne indgås i folkekirken, eller skal alle samliv indgås for den borgerlige øvrighed, hvorefter der er mulighed for en kirkelig velsignelse?

- 1) 2.1 Den juridiske del af en vielse burde, efter min mening, være adskilt fra det kirkelige. Og dermed heller ikke være knyttet til den kirkelige handling. Men pga. den lange tradition for, at vielse har fundet sted i kirken med juridisk gyldighed, og da der er stor folkelig opbakning til dette, mener jeg, at ordningen skal opretholdes.

Under hvilke former skal registreret partnerskab kunne indgås ved en kirkelig handling, og hvilket ritual skal i givet fald anvendes?

- 1) 2.2.1. Jeg kan jeg tilslutte mig de 11 udvalgsmedlemmers holdning om, at ægteskab og partnerskab må betragtes som forskellige ordninger. Min holdning er, at disse forskellige ordninger, derfor også bør kaldes noget forskelligt.
- 2) 2.2.2 Kirkelig velsignelse af partnerskab. Jeg kan tilslutte mig udvalgets ni medlemmers anbefaling af, at der bør kunne ske en kirkelig velsignelse af partnerskab i henhold til et autoriseret ritual.
Min begrundelse er, at jeg anser alle mennesker som skabt i Guds billede, også homoseksuelle. De er et mindretal, ja, men for mig at se en del af skabelsens mangfoldighed. Jeg mener ikke, at man selv vælger sin seksualitet. Som følge deraf mener jeg ikke, at man kan nægte homoseksuelle mulighed for en kirkelig velsignelse af deres kærlighedsforhold.
- 3) 2.2.3 Indgåelse af partnerskab i kirken?
Jeg kan tilslutte mig de seks udvalgsmedlemmer, som foreslår, at indgåelse af partnerskab kan finde sted i kirken som en retsgyldig handling, på linje med ægteskabsindgåelse.
- 4) 2.3 ingen kommentarer
- 5) 2.3.1 ingen kommentarer
- 6) 2.3.2 ingen kommentarer
- 7) 2.3.3 Jeg mener, at ritualet / ritualerne bør stå i ritualbogen med den foreslåede præambel.

Hvordan sikrer man, at præster af samvittighedsgrunde har frihed til at sige nej til at medvirke ved indgåelse af registreret partnerskab i kirken?

- 1) 2.4.1 Fritagelse af præster. Jeg deler det synspunkt, at præster skal sikres ret til ikke at medvirke ved indgåelse af partnerskab / velsignelse af partnerskab.
- 2) 2.4.2 Eventuel fritagelse af andre end præster. Jeg kan tilslutte mig den opfattelse, at den kirkelige betjening som organister, sangere, kirketjenere m.fl. ikke skal have ret til at nægte

at medvirke ved kirkelige handlinger vedr. velsignelse / indgåelse af registreret partnerskab.

Hvis det blev indført, som ønsket af nogle, ville det i praksis kunne betyde, at en præst selv, eller det pågældende par, skulle finde organist osv. Det kunne føre til, at en sådan kirkelig handling slet ikke ville kunne gennemføres. Det vil være en helt urimelig situation for alle implicerede parter. Og det vil være en yderst dårlig behandling af disse folkekirkemedlemmer.

Indføres der et ritual for velsignelse / indgåelse af partnerskab, så mener jeg slet ikke der kan være tvivl om, at kirkebetjeningen skal være til rådighed.

17. december 2010

HØRINGSSVAR

I anledning af kirkeministeriets høring om rapporten "Folkekirken og registreret partnerskab"

ved Erik H. Bennetzen,
kst. sognepræst i Harbøre-Engbjerg pastorat.

1. Kirken er sendt for at møde alle mennesker med ordet fra Gud

a. Kirken har et stort ansvar for at møde alle mennesker med en åben, imødekommende og kærlig holdning. Det gælder unge og gamle, fattige og rige, syge og raske, mennesker, der bekender sig til kristen tro, og mennesker, der ikke gør det, ja, måske tilmed vil bekæmpe den kristne tro. Det gælder mennesker, der lever et forbilledligt liv, såvel som mennesker, der ikke gør det. Sådan er det, fordi kirken er sendt af Jesus Kristus til dem alle. Samtidig er de kristne, som lever i dette kald, sig bevidst, at de selv er mennesker, der lever i kraft af forsoningen til syndernes forladelse, som Jesus erhvervede ved sin død på korset.

Evangeliet er, at kirken på Kristi vegne kan møde mennesker med det, som Jesus vil give dem: syndernes forladelse, fred med Gud for Jesu Kristi skyld, Guds velsignelse over et liv i lydighed mod Guds ord (Matt 28,19-20).

b. Til homoseksuelle mennesker har kirken det samme budskab og de samme gaver, som til ethvert andet menneske: syndernes forladelse, fred med Gud for Jesu Kristi skyld ved tro på ham, Guds velsignelse over et liv i efterfølgelse af Guds ord.

2. Guds velsignelse er Guds suveræne gave

Der tales meget om Guds velsignelse, som om den er noget, mennesker har ret til eller endda krav på. Guds velsignelse er suverænt Guds gave, som Gud giver ind i livsfællesskabet med ham eller pagtsforholdet til ham. Den forudsætter, at begge parter står ved deres del af forholdet. Fra menneskers side er det viljen og ønsket om at leve det nye liv under Guds herredømme (jfr. Rom 6).

3. En luthersk kirke er bundet af Guds ord

I en luthersk kirke – hvilket den danske folkekirke jo bekender, at den er – er Bibelen det grundlag, som kirkens forkyndelse ikke bare øser af og er bundet til.

Det er i de sidste årtier gennem mange grundige undersøgelser (ikke mindst: "Kærligheden glæder sig ikke over uretten!", udgivet af "De 8", 1996.) til overmål blevet godtgjort, at homoseksuelt samliv og praksis ifølge Bibelen entydigt er synd. Om den enkelte har fået sin homoseksualitet som en medfødt egenskab, eller den er betinget af påvirkninger i barndommen, ændrer ikke på dette.

a. Derfor er det umuligt at forestille sig, at Gud vil velsigne et homoseksuelt forhold, heller ikke selv om det konkrete forhold tænkes som et trofast, livslangt samliv.

b. Derfor er det også umuligt, at kirken kan lyse Guds velsignelse over et samliv mellem to mennesker af samme køn. Ja, *"en kirke, som lader sig pånøde ikke mere at behandle homoseksuel adfærd som afvigelse fra den bibelske norm og at anerkende homoseksuelle livsfællesskaber som en form for personligt kærlighedsfællesskab ved siden af ægteskabet, en sådan kirke ville ikke mere stå på Bibelens*

grund, men tværtimod stå i modsætning til dens entydige vidnesbyrd. En kirke, der tager et sådant skridt, ville dermed være ophørt med at være evangelisk kirke i efterfølgelse af den lutherske reformation.”
(Wolfhart Pannenberg, prof., dr. theol.: ”Kan kærlighed være synd?”, udgivet af KSBB 1995).

4. Når kirken velsigner imod sit grundlag

Ud fra sit eget væsen og sendelse er kirken Guds redskab i verden. Og det er den i sagens natur på Guds præmisser. At det er sådan er forudsætningen for, at kirken kan være til velsignelse, og også forudsætningen for at kirken kan lyse velsigne. Tager den danske folkekirke velsignelsen i sin egen hånd imod det grundlag, den er kirke på, så forråder den - med åbne øjne - sit grundlag, og dermed bedrager den også dem, den vil komme i møde med dette skridt. Med et ritual til velsignelse af et forhold mellem to af samme køn accepterer folkekirken, at de homoseksuelles organisation sejrer sig væk fra den velsignelse, de på papiret har tilkæmpet sig, for uanset ceremoni og attest findes den ikke.

- Og i tillæg vil folkekirken svigte de homoseksuelle mennesker, som søger at leve med deres seksualitet i overensstemmelse med Guds ord. Det er dem, der har i første række har brug for og krav på kirkens støtte og opbakning, men de vil blive ladet i stikken.

5. Kirken har negligeret børns grundlæggende ret til både far og mor

En kirkelig velsignelses- eller vielsehandling vil desuden være et alvorligt svigt over for de børn, som vokser op i sådanne forhold, (ligesom retten til adoption og til kunstig befrugtning for to, der lever i registreret partnerskab, er det).

Her idømmer samfundet / kirken på forhånd disse børn, at de henholdsvis ikke skal have en far eller en mor, hvilket de fra naturens hånd har krav på. Og det har de jo allerede i kraft af, at der skal både en mands og en kvindes bidrag til, for at undfangelse og fødsel kan finde sted. Samfundet - og så også kirken - afsiger på forhånd den dom, at barnet skal have sin barndom og opvækst uden enten en far eller en mor. Uanset den omsorg, barnet vil vokse op med, vil det skabe vaskeligheder for barnet i dets udvikling dels i forhold til barnets mulighed for at finde sin egen kønslige identitet, dels i forhold til, hvad barnet må stå mål til i forhold til kammerater og omgivelser i det hele taget. Desuden vil barnet heller ikke som voksen have mulighed for at opspore den manglende far eller mor. Det er brud på et menneskes grundlæggende rettighed. De idømmes disse vilkår, alene fordi et par, som ikke på naturlig måde kan få børn, skal få deres ønske og behov opfyldt.

6. Folketinget på vej til at rive grundlaget væk under folkekirken

Forholdet mellem kirke og stat bliver igen gjort yderst problematisk.

Den kirkeforfatning for folkekirken med egne styrende organer, som er forudsat i grundlovens ”løfteparagraf”, har endnu ikke kunnet etableres. Derfor har det været nødvendigt, at folketinget varetog kirkestyret, men således, at lovgivningen i almindelighed respekterede, at kirken har sine egne indre forudsætninger som trossamfund. Denne forståelse er på vej til at forsvinde blandt folketingets medlemmer, sådan at folketinget ikke længere opfatter sig som et midlertidigt eller foreløbigt kirkestyre, nemlig indtil folkekirken får sin egen forfatning. Det mærkes tydeligt på det politiske pres for endelig at lovgive om (folke)kirkelig velsignelse eller (folke)kirkelig indgåelse af registreret partnerskab.

Erfaringen viser, at love, der gives af folketinget om folkekirkelige forhold, også vil blive fulgt op og anvendt, også selv om de strider mod folkekirkens grundlag. Kommer der en lov, vil folkekirken ikke længere have mulighed for at gribe ind over for den praksis, folketinget gør mulig med en lov, for denne lov kommer til at indgå i folkekirkens lovkompleks på linje med andre love.

Folketinget er da i fuld gang med at ophæve folkekirken som kirke- og trossamfund, fordi det lovgiver imod kirkens bibelske grundlag. Derved tager folketinget det trosræssige grundlag væk under kirken og fjerner dens apostoliske selvforståelse. Og dermed tager folketinget det væk fra folkekirken, som gør den til en kristen kirke.

Forudsætningen for, at folketinget kan tåles som kirkestyre i folkekirken, er, at folketinget går ind under og respekterer de forudsætninger, som ville gælde for et eget styre i kirken. Det er

nødvendigt, at folketing og kirkeministerium forstår og respekterer folkekirkens egenart på linje med andre kristne kirkesamfund i Danmark.

7. Samvittighedsfriheden må være en selvfølgelighed i allerstærkeste form, men har kun kort virkning

Retten til at sige nej til at medvirke må være selvsagt for både præster og kirkens personale. Derved levnes der endnu en kort tid plads en del steder til at være kirke på kristent grundlag.

Demokratiet, som folketinget er nødt til at følge, er i princippet værdifrit. Det er kirkens kristne grundlag ikke.

Når folketinget vedtager en lov om at gøre det muligt for folkekirken at velsigne homoseksuelle par, så handler folketinget ikke som kirkestyre, men som statsstyre. Og derved gør det vold imod dets rolle som foreløbigt kirkestyre, så længe folkekirken ikke har sit eget styre. Dermed vil folketinget fuldstændigt forandre præmisserne for folkekirkens liv og tjeneste.

Mange præster vil – trods præsteløfte og ordinationsløfte – acceptere, at en sådan lov tages i brug. Langt de fleste menighedsråd har ingen forståelse for at værne om kirkens bundethed til Skrift og bekendelse og vil med den nye lov mene, at så må det være sådan, det skal være, og dermed er Bibelen og bekendelsen reelt sat uden for indflydelse i folkekirken.

Retten til at blive fri af "samvittighedsgrunde" kommer i regelen kun til at gælde, indtil sognet skal have ny præst. Så vil menighedsrådet undlade at vælge ansøgere, der vil benytte sig af denne frihed. Vi er i forvejen stærkt på vej til en folke"kirke", som i virkeligheden ikke er andet end et væsen for religiøs livskvalitet, hvor Bibelen ikke er mere end en inspirationskilde og efterhånden blot en blandt flere. Denne udvikling vil være lyst i kuld og køn med den nye lov.

8. Konsekvenser for dem, der bygger deres liv på kirkens grundvold

Hvilke konsekvenser vil det få for alle dem, der lider under, at kirken har et ritual, der strider mod Bibelen og kirkens bekendelse? Det er ikke let at sige.

En del steder, hvor de har ressourcer til det, vil folk melde sig ud af folkekirken og danne egne menigheder. Men mange steder vil folk ikke kunne magte det eller få sig til det. Det er dem, der ikke kan undvære kirken, som er deres hjem, men hvor de nu bliver fremmede trods mange års samvittighedsfuld medvirken. De bliver hjemløse i deres eget kirkelige hjem på grund af et forfejlet hensyn til en lille minoritet, som man tilmed svigter ved at give dem en dækningsløs, selvopfundet velsignelse, som formodentlig kun få vil gøre brug af.

Derfor

må jeg på det stærkeste tage afstand fra, at folketinget ved lov indfører et autoriseret ritual for homoseksuelt samliv eller partnerskab.

- Hvis folkekirkens ledere gennemfører et sådant ritual, fraviger man åbenlyst det evangelisk-lutherske skriftprincip (sola scriptura), og folkekirken foregiver derfor uden grundlag at give noget, som den ikke kan give.
- Biskopperne fratages deres hyrdeansvar og optræder snarere som fremmed besættelsesmagt i kirken end som rette hyrder. De spreder forvirring og splittelse. Derfor skal der skabes reelle virkemuligheder for alternative biskopper, der fører tilsyn på folkekirkens officielle bekendelsesgrundlag over for præster og menigheder, som ønsker det.
- Det vil stille folkekirken uden for trosfællesskabet med mange af verdens kirkesamfund.
- Børns ret til en naturlig opvækst med en mor og en far fratages dem endnu før, de bliver født.
- En sådan ordning vil lægge et yderligere pres på ægteskabet.

Fra: Ehm Asger Ehmsen
Sendt: 18. december 2010 00:04
Til: Kirkeministeriet
Emne: høringsbrev

Kategorier: Journaliseret på: [2010 / 5143] - Høring om rapport fra udvalget om folkekirken og registreret partnerskab

Til kirkeministeriet vedr. homoseksuel vielse:

Det er kun et halvt århundrede siden at homoseksuel kontakt var kriminelt og nu skal det det så ophøjes til at være Guds gode gave til menneskeheden.

Det er at gå fra den ene yderlighed til den anden.

De homoseksuelle har fået en ordening, nemlig partnerskabet, som er med til at sikre respekt og ordnede forhold, så de ikke behøver længere at leve i to verdener og eller skjule deres orientering.

Men jeg er frygter, at homoseksualitet bliver et modefænomen ligesom i den græske oldtid . Forudsætningen herfor var det gnostiske syn på menneskekroppen . Det onde kommer fra legemet. Det førte enten til libertinisme eller askese. Når kroppen er at regne for affald, kan man bruge den til hvad som helst også pæderasti.

Heroverfor stod det jødisk-kristne menneskesyn , hvor kroppen er Guds gode gave, som vi skal tage vare på og ikke bruge til hvad som helst.

Et nyt ritual kan vanskeligt blive andet en gnostisk i sin karakter. Skabtheden afstreges fuldstændig.

Eller også hedder det, at Gud har skabt homoseksualitet , derfor skal det velsignes. Men vi ved stadigvæk ikke med sikkerhed , hvorfor homoseksualitet opstår, om det er arv eller miljø.

Flere undersøgelser peger på, at det er traumatiske oplevelser i barndommen. Hvis det er rigtigt, vil kirken komme til at velsigne det, som ikke burde være sket.

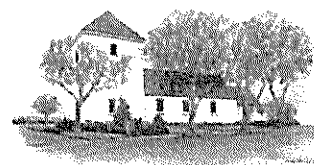
Det kan ikke være formålet.

Ehm Asger Ehmsen
Sognepræst
Vejrup- Vester Nykirke

FLADE OG GÆRUM PASTORAT

Flade Præstegård, Brønderslevvej 59
9900 Frederikshavn
98486009

17. december 2010

Til Kirkeministeren Birthe Rønn Hornbæk m. fl.

HØRINGSSVAR

I anledning af kirkeministeriets høring om rapporten "Folkekirken og registreret partnerskab"

Der er vel ikke så meget nyt at tilføje i sagen. Argumenterne er blevet fremført og mange af dem er gode.

For mit vedkommende er ingen af argumenterne for at indføre et ritual til velsignelse af registreret partnerskab i folkekirken gode nok. Som én sagde til mig i en anden juridisk sammenhæng, "Folketinget er over bibelen." og som tingene nu står, må man desværre give manden ret.

Hvis manden har ret og folketinget er over bibelen, hvem er så over folketinget? Partierne, de nuværende politiske vinde eller vor menneskelig for-godt-befinden er mulige svar. At Gud og hans udtalelser skal blandes ind i sagen er åbenbart uønsket, irrelevant og forstyrrende for det igangværende "proces".

De argumenter imod indførelsen er stærkest, selv om tidsånden vil noget andet og folketinget og folkekirken har bare om at makke ret. Derfor er det mit inderlige håb og bøn at et sådant ritual ikke bliver indført i folkekirken, hverken i dag eller i morgen.

Med venlig hilsen

Bruce K. Steuer

Bruce K. Steuer
Sognepræst for Flade-Gærum pastorat

Fra: Claus Henry Olsen
Sendt: 17. december 2010 22:23
Til: Kirkeministeriet
Emne: Hørings svar vedrørende "Rapport om folkekirken og registreret partnerskab"

Kategorier: Journaliseret på: [2010 / 5143] - Høring om rapport fra udvalget om folkekirken og registreret partnerskab

Til kirkeministeriet

Som votum i anledning af rapport om kirkelig velsignelse af registreret partnerskab fremsender jeg nedenstående:

Lovgivning burde omfatte flere fællesskaber end blot et ægteskabslignende.

Da loven om registreret partnerskab blev gennemført, var der også røster fremme om at regulere økonomi og arverettigheder hvor f.eks søskende, kollektiver eller andre samlivsformer havde fælles husholdning og ejendom gennem mange år. I stedet pressedes lov om registreret partnerskab sig frem, og de andre muligheder blev 'glemt'. Det var ærgerligt, og jeg synes stadig man burde lovgive bredere, i stedet for at lovgive for en mindre gruppe.

Ved at overgive registrering til religiøse samfund mister lovgiver kontrol

Overgivelse af registrering af partnerskab til den kristne kirke vil der ske en udvidelse af forståelsen af det registrerede partnerskab. Kirken vil nemlig, som ritualforslaget i rapporten viser, afkræve partnerne et løfte om samhørighed til døden skiller. Har lovgiver gennemtænkt hvad der vil ske ved denne og andre religiøse samfunds selvstændige videreudvikling af en civilstatus. Jeg synes i det mindste spørgsmålet må rejses. Og det gør jeg så.

Når den kristne kirke gør det i forbindelse med ægteskab, har det årtusind gammel tradition bag sig, og international anerkendelse. Man har her grund under fødderne i sin egen tradition: "Hvad Gud har sammenføjnet må et menneske ikke adskille!" Dette grundlag har kirken ikke i forbindelse med et registrerede partnerskab.

Om uenighed som intellektuel foreteelse, og som handling

Jeg vil gøre opmærksom på, at det som kirkeministeriets arbejdsgruppe kalder 'uenighed' ikke blot er en intellektuel og diskuterbar uenighed. Det er en uenighed som vil splitte vandene fordi det vil udmønte sig i handlinger/ritualer som nogle vil udføre, andre ikke vil! Det er ganske parallelt med spørgsmål om vielse af fraskilte og ordinationshåndtryk til kvindelige præster i forb. med ordination: "vil du gøre det eller ej?" – Mainstream-folkekirken har bevæget sig lynhurtigt i forbindelse med velsignelse af partnerskab. Således at også dette spørgsmål kan benyttes som signalgiver. En præstekandidat som heller ikke vil det kan stemples som en hård og ubarmhjertig person! Da dette ikke er retvisende, medvirker man derved til frasortering på falsk grundlag. Kan man ikke finde en måde så dette ikke sker?

Kan der åbnes mulighed for større frihed i folkekirken med valgmenighedsbiskopper?

Det er ret træls at man blot lader folkekirken spaltes på dette punkt, og formentlig er det unge aktive kirkefolk fra den ene side af den kirkelige geografi, som siver ud! Min klare fornemmelse er, at disse unge har et særdeles svagt tilhørsforhold til en folkekirke, som er så lærepluralistisk. Men mange, især ældre bliver fordi der ikke er alternativer. Det ville unægtelig være bedre om man blev i en folkekirke fordi man var glad for at være her, og kunne arbejde med større frimodighed. Måske kunne det være en udvej, at man kunne give valgmenigheder mulighed for at vælge egen biskop, som alternativ til de geografisk valgte! Hvordan aner jeg ikke, men det bliver mere og mere påtrængende.

Som det er nu er valgsystemet til menighedsråd i en sognemenighed sådan skruet sammen, at det aktive kirkefolk nemt kommer i mindretal, og dermed mister indflydelse på bispevalgene. Dette kan så igen betyde at man får en skævvredet repræsentation i alle organer opad! Men der er en markant kirkeligt aktivt gruppe i folkekirken, men den er spredt, som kan karakteriseres som højrefløjen. Men den får ikke nogen frihed til at trives ordentligt indenfor den Folkekirke, som den egentlig hører til!

Blive eller ikke-blive i folkekirken?

Det er et af punkterne hvor tankerne om éns forbliven i folkekirken dukker op igen. Fordi man bliver tappet for kræfter og frimodighed. Og det at være i en kirke er jo både et livsbehov og for nogle et arbejde hvor man er mere forpligtet på kirkens bekendelse end så mange andre. Dvs jeg møder spørgsmålet: ”hvordan kan du være præst i den kirke?” – og jeg møder også spørgsmålet ”Hvorfor melder du dig ikke ud, når du ikke kan li lugten i bageriet?” –

Hvis jeg skulle give nogle gode grunde til at være opmærksom på ’min’ fløjs forbliven i folkekirken kunne jeg nævne: også vi gør et pænt stykke frivilligt arbejde i kirken. Ofte måske ved bibelundervisning. De er som regel trofaste kirkegængere.

Til eftertanke – en udtalelse af Regin Prenter

Jeg vil gerne fortælle om en lille oplevelse: Jeg sad for nogle år siden ved bord sammen med professor Regin Prenter, Århus, i Studenternes Hus og spiste middag. Jeg tror det var i forbindelse med et arrangement i foreningen ”Kirke og Theologi”, og Prenter var så vidt jeg ved emeritus på dengang. På et tidspunkt sagde Prenter ”*Da jeg var yngre, befandt jeg mig i midten af dansk kirkeliv. Men nu må jeg til min undren se mig placeret ude på højrefløjen. Jamen det er da mærkeligt! Det er da mærkeligt!*” Og så spiste vi videre. Jeg har drøftet det med nogle teologer jeg kender og som har et rimeligt overblik. Og de mener ikke Prenter bevægede sig synderligt meget. Denne oplevelse har jeg tit tænkt på, og citeret. Og måske trøstet mig lidt ved, at det måske ikke så meget er mig, som den folkekirkelige hovedstrøm, som bevæger sig væk fra den lutherske kirke, man i 1850’erne valgte at omdøbe til Folkekirken.

Om at forholde sig til tiden strøm

Jeg er fritidssejler og véd, hvis man ikke modkorrigerer for strømretningen, ender man et galt sted.

Sognepræst Claus Henry Olsen, Fur

...

Fra: Arne Kiel Nielsen
Sendt: 17. december 2010 17:28
Til: Kirkeministeriet
Cc: Karsten Nissen; Børge Jensen Terp; Mogens Høiberg
Emne: Høringssvar vedr. "Folkekirken og registreret partnerskab" j.fr. brev fra kirkeministeriet af d. 17. 9. 2010.

Kategorier: Journaliseret på: [2010 / 5143] - Høring om rapport fra udvalget om folkekirken og registreret partnerskab

Nørre Snede d. 17. december 2010

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1015 København K

Høringssvar vedr. "Folkekirken og registreret partnerskab" j.fr. brev fra kirkeministeriet af d. 17. 9. 2010.

Mit svar følger rækken af spørgsmål i kirkeministeriets oplæg til udvalget.

1) Skal ægteskab fortsat kunne indgås i folkekirken, eller skal alle samliv indgås for den borgerlige øvrighed, hvorefter der er mulighed for kirkelig velsignelse?

Jeg finder den nuværende ordning for ægteskabsindgåelse i folkekirken relevant i den danske tradition. Jeg mener ikke, der er bibelteologiske eller bekendelsesmæssige begrundelser for, at den nuværende ordning burde afskaffes. I praksis giver vielse i folkekirken god kontakt med brede dele af befolkningen.

2) Under hvilke former skal registreret partnerskab kunne indgås ved en kirkelig handling, og hvilket ritual skal i givet fald anvendes?

Jeg kan ikke tilslutte mig forslaget om at registreret partnerskab skal kunne indgås ved en kirkelig handling. Min afvisning af forslaget skyldes blandt andet følgende:

a. Ægteskabslignende partnerskab mellem to af samme køn fremstilles ikke positivt i de bibelske skrifter og ej heller i kirkens bekendelse. Den bibelske ægteskabsforståelse forudsætter at forholdet er mellem mand og kvinde.

b. Kirken bør ikke fremme ritualer, som ikke er bibelsk og bekendelsesmæssigt funderede.

c. Det vil virke splittende i folkekirken, hvis der indføres et eller flere ritualer, som er genstand for alvorlig teologisk uenighed i deres indhold og funktion. Udvalgets forslag om en passus om præsters fritagelse for at anvende ritualer vedr. velsignelse af eller indgåelse af partnerskab viser, at udvalget er bevidst om denne splittelsesfare. Ved en eventuel indførelse af et ritual vil folkekirken skabe en kløft mellem sig selv og mange aktive folkekirkemedlemmer og menighedsrådsmedlemmer. I tillæg vil der blive en større afstand til mange evangelisk lutherske valg- og frimenigheder og der vil sandsynligvis ske en distancering til et antal frivillige kirkelige organisationer, som de lokale folkekirkemenigheder har samarbejdet med i årevis i Danmark og i udlandet.

d. Hvis ritualer vedr. registreret partnerskab indføres, vil folkekirken sætte sig selv på et sidespor i den globale kirke også i luthersk sammenhæng (f.eks. i forhold til flere søsterkirker i Afrika).

e. Bibelen, ritualbogen, alterbogen og salmebogen i samspil udgør nogle af de vigtigste inspirationskilder i kirkens møde med moderne mennesker. Derfor skal ritualbogen, alterbogen og salmebogen ikke indeholde ritualer, som er uden konsensus i kirken og uden positiv begrundelse i bibel og bekendelse.

3) Hvordan sikrer man, at præster af samvittighedsgrunde har frihed til at sige nej til at medvirke ved indgåelsen af registreret partnerskab i kirken?

Idet jeg henviser til ovenstående, mener jeg, at det er selvsagt, at præster både lovgivningsmæssigt og i praksis skal have frihed til at sige nej til at medvirke ved indgåelsen af registreret partnerskab. Et menneske må ikke tvinges til at handle imod sin samvittighed. Ordningerne bør efter min mening slet ikke indføres.

PS: Det er selvsagt for mig som præst, at ethvert menneske, uanset køn, religion, race eller seksuel orientering skal mødes med den største respekt, inspireret af vor Herre Jesus Kristus selv, der møder os alle som syndere, der har brug for tilgivelse. I denne sammenhæng er det mig magtpåliggende at understrege, at verbal nedgørelse og anden undertrykkelse af mennesker f.eks. på grund af deres seksuelle orientering ikke bør finde sted og skal modarbejdes. Den kristne tro udfordrer os stærkt til at møde hinanden med respekt. I spændingsfeltet mellem lov/evangelium og det levede liv udfordres ethvert menneske til selvransagelse.

Ovenstående tanker er fremlagt ved menighedsrådsmødet for Nørre Snede og Hampen sogne torsdag d. 25. november 2010. Menighedsrådsmødet tog positivt imod fremlæggelsen og der var opbakning til mit anliggende. Denne skriftlige tilkendegivelse fremsendes til menighedsrådets medlemmer, inden indsendelsen til kirkeministeriet. Jeg gør opmærksom på, at mit syn på denne sag ikke har ændret sig, siden jeg blev ansat som sognepræst i Nørre Snede – Hampen pastorat i november 1997.

Med venlig hilsen

Arne Kiel Nielsen, sognepræst
Rørbækvej 9
8766 Nørre Snede
akn@km.dk

Påtegning

Undertegnede medlemmer af Nr. Snede - Hampen Menighedsråd tilslutter sig ovenstående skriftelige høringssvar:

Mogens Høiberg
Marie Hegaard Nielsen
Aksel Storgaard
Inge Vibjerg
Karen Poulsen

Kopi:

Biskop Karsten Nissen, Viborg
Provst Børge Terp, Ejstrupholm
Menighedsrådet i Nørre Snede - Hampen Sogne v. Mogens Høiberg, formand

Til kirkeministeriet

Fra: Sognepræst i Elling og Jerup sogne Brian Christensen

Tuenvvej 10b, Elling

9900 Frederikshavn

Høringssvar vedrørende indførelse af et ritual til velsignelse af homoseksuelle par

Mit høringssvar er ikke særlig teologisk, der er allerede sagt så meget, at flere ord og tolkninger af bibelens udsagn ikke gavner ret meget. I stedet er mit høringssvar et udtryk for mine personlige overvejelser om, hvad det betyder for mig, hvis der indføres et autoriseret ritual i Folkekirken for vielse/velsignelse af homoseksuelle parforhold.

Da jeg i 1996 søgte mit første embede som præst i folkekirken, så fulgte jeg sagen omkring velsignelse af registreret partnerskab nøje. Dengang var der blevet udarbejdet grundige studier af spørgsmålet og biskopperne skulle nu beslutte sig for om de ville tillade en velsignelseshandling. Da jeg i august 1996 fik embede i Elling sogn var jeg i tvivl om, hvor længe jeg kunne være præst i folkekirken, for man vidste ikke, hvad der blev besluttet. Det endte som bekendt i 1997 med at samtlige biskopper indførte en såkaldt "gudstjenestelig markering af registreret partnerskab", en løsning, som var en officiel kirkelig anerkendelse af homoseksuelt samliv. "Alene af hensyn til det kirkelige fællesskab", lød udtalelsen dengang fra biskpekollegiet, ønskede man ikke at indstifte nye ritualer på dette område.

Denne løsning betød, at jeg personligt valgte at gøre det samme. Af hensyn til det kirkelige fællesskab blev jeg i mit embede i 1997, men jeg havde stadigvæk en biskop, som nu tillod en velsignelseshandling i kirken, som har bibelens ord direkte imod sig. Derfor kom der en splittelse i det kirkelige fællesskab med min biskop i 1997, en splittelse som for mig har betydet at jeg ikke har deltaget i stiftets årlige landemøde og i øvrigt ikke har deltaget i gudstjenester med biskoppen, med mindre han har været på besøg i sognet.

I 2005 blev der så føjet endnu et kapitel til dette spørgsmål, idet cirka halvdelen af biskpekollegiet (bl.a. biskoppen i Aalborg) offentliggjorde vejledende ritualer til velsignelse af registreret partnerskab. Skulle det ske, at den nuværende proces om vielse af homoseksuelle par fører til et autoriseret ritual, der derfor kommer til at indgå i folkekirkens ritualsamling, så har jeg besluttet mig for at opsiges mit embede i folkekirken.

Når jeg giver denne historiske beskrivelse, så er det for at vise, at denne beslutning ikke er tilfældig, men meget velovervejet. Det betyder ikke, at det er let for mig at forlade det folkekirkelige fællesskab. Jeg har været rigtig glad for at være præst i folkekirken, både gudstjenester, kirkelige handlinger, livet med sognekirkens medlemmer osv. Det vil være en stor sorg at skulle forlade den kirke, som jeg er døbt ind i og som jeg føler at jeg hører hjemme i, men jeg er ikke i tvivl om at det er nødvendigt, hvis der kommer et ritual.

Men hvad er så min begrundelse for, at det er nødvendigt at træde ud af folkekirken, hvis der kommer et ritual? For mig er der tre klare grunde til det.

For det første tør jeg ikke blive. Bibelens ord er så klare på dette punkt og homoseksuelt samliv er så åbenlyst imod Guds skaberordning, at jeg ikke tør være præst i en kirke der vil autorisere ritualer for synd.

Jeg frygter simpelthen, at Guds dom vil være over en sådan kirke og at det ikke vil føre til velsignelse at være en del af den.

For det andet, så handler det om frimodighed. Hvis der autoriseres et ritual, så har min egen ledelse i kirken officielt sagt, at de ikke ønsker at bevare et fællesskab med mig. Ordene fra 1997 rammer som en boomerang – nu vil man ikke længere tage hensyn til det kirkelige fællesskab. Jeg kan nok få lov at blive i folkekirken, men de vil ikke respektere mig og den bibeltroskab, som jeg står for. Jeg vil ikke længere føle, at jeg er ønsket og kun være her på tålt ophold. Jeg kan ikke med frimodighed være præst i en kirke, hvor jeg i bund og grund er uønsket.

For det tredje, så vil et nyt ritual bryde det kirkelige fællesskab med en lang række kirker ud over verden. Jeg ønsker at bevare fællesskabet med de kristne i resten af verden, som vil holde fast ved det som kirken altid har stået for – troskab mod Guds ord.

Hvis der kommer et ritual, så håber jeg, at der ud af det vil opstå en ny folkekirke af frimenigheder, som kan videreføre den lutherske kirke i Danmark i troskab mod bibel og bekendelse.

Med venlig hilsen

Brian Christensen

Til Kirkeministeren.

Høringssvar fra sognepræst Knud Erik Nielsen, Sct. Catharinæ kirke, Hjørring – Aalborg Stift

Kirkeministeren har bedt om høringssvar på rapporten "Folkekirken og registreret partnerskab". Mit svar vil følge de tre spørgsmål som det nedsatte udvalg fik som kommissorium:

1. Skal ægteskabsindstiftelsen fortsat foregå i folkekirken, eller skal alle samliv indgås for den borgerlige øvrighed, hvorefter der er mulighed for en kirkelig velsignelse, og hvilket ritual skal kunne anvendes ved en sådan kirkelig handling?

Jeg er af den opfattelse, at gældende ordning har været med til at fremholde, understrege og værne om den kristne forståelse af ægteskabet, som en gud-villet ordning mellem mand og kvinde og derfor vigtig for både parret selv, de børn der eventuelt måtte komme og for samfundet som sådan. Desuden har kirken en lang historisk tradition bag sig i dét at have vielsesmyndighed, og da mange andre trossamfund har samme rettighed, kan gældende ordning heller ikke være en udemokratisk favorisering af Folkekirken. Derfor synes jeg, at ægteskabet fortsat bør kunne indgås i Folkekirken, såfremt det kan foregå under de nuværende vilkår og dermed være med til at befordre sammenhængen mellem folk og kirke, samt at holde ægteskabet frem som en vigtig sag med bibelsk basis og under Guds velsignelse.

Ovenstående betyder dog ikke, at det for mig at se er en teologisk nødvendighed, at Folkekirken, endsiige nogen anden kirke eller trossamfund har vielsesmyndighed.

Derfor, hvis der indføres et autoriseret velsignelsesritual/ægteskabsritual for to af samme køn, (hvilket jeg af hjertet ikke håber), og Folkekirken dermed skaber læremæssig forvirring om, hvad der er velsignet og villet af Gud ud fra Skriften, og hvad der ikke er - så mener jeg, det er bedre, at alle samlivsformer for fremtiden bør indgås for den borgerlige øvrighed! Og skulle det blive tilfældet har vi jo i dag et ritual herfor – ritual til "Kirkelig velsignelse af borgerligt indgået ægteskab".

Jeg er helt med på, at det ikke løser det problemfelt, som næste spørgsmål omhandler. Og jeg mener egentlig, at det teologisk er uløseligt, idet jeg er overbevist om, at kirken hverken kan eller skal medvirke til nogen velsigneshandling vedr. homoseksuelt samliv – også selvom et partnerskab er indgået for den borgerlige øvrighed. Og her er det helt afgørende argument for mig, at et sådant ritual ikke alene er uden et bibelsk grundlag, men imod det. Kirken vil da velsigne, hvad Guds ord kalder synd. Og hermed har jeg jo allerede udtalt mig overordnet om næste spørgsmål.

2. Under hvilke former skal også det registrerede partnerskab kunne indgås i folkekirken, således at to personer af samme køn har samme mulighed som ægtepar for at indgå deres samliv ifølge et kirkeligt ritual, og hvilket ritual skal kunne anvendes?

Her vil jeg først udtrykke en undren over spørgsmålet, der jo nærmest er formuleret sådan, at beslutningen om indførelsen af et autoriseret ritual i kirken, synes afgjort på forhånd og ikke rummer mulighed for anden konklusion. Det forekommer mig underligt!

Desuden synes jeg, at "Nej-holdningen" – som jeg er overbevist om, også deles af en stor tavs gruppe i kirken - har været biskoppeligt underrepræsenteret i udvalget på grund af biskop Karstens Nissen holdningsskifte. Jeg er sikker på, at det var blevet en væsentlig anden

rapport, om ikke det var tilfældet. Her er der en åbenlys skævhed, som modificerer rapportens relevans, hvilket jeg vil bede ministeren betænke.

Flertallet i udvalget afviser at behandle ægteskab og partnerskab som én og samme ting og er fælles om en afvisning af en kønsneutral ordning for ægteskab. Det finder jeg godt, glædeligt og rigtigt. Men når samme flertal samtidigt omtaler indgåelse af partnerskab eller en velsignelse af dette i Folkekirken, som et slags tillæg ved siden af ægteskabet og mener, - at indførelsen af et autoriseret ritual på dette område igen konsekvenser får for evangelieforkyndelsen og sakramentforvaltningen, som iflg. Confessio Augustana 7 (CA), er betingelsen for den kirkelige enhed, - så mener jeg, at de tager hel fejl!

Indrømmet! Umiddelbart kan det lyde som en fristende og salomonisk løsning - og ikke mindst en politisk besnærende løsning. Men flertallets konklusion bygger for mig at se på en meget selektiv læsning og forståelse af CA, hvor CA 7 og CA 4 (retfærdiggørelsen af Tro Alene), bruges imod sin hensigt og til at underkende den lutherske skriftforståelse (skriften alene), samt en kærnesag i Luthersk teologi: læren om lov og evangelium, synd og nåde.

Et sådan ritual må og vil utvivlsomt komme til at spille ind på evangelieforkyndelsen, der må komme i en i modsætningsforhold til den bibelske lov- og formaningsforkyndelse og i sidste ende blive noget, der på det etiske plan nærmer sig antinomisme – og i praksis bliver en pantsætning af kirkens etiske lære om samliv og ægteskab i den til enhver tid skiftende folkestemning og flertal.

Læses CA 7 i sammenhæng med de andre Artikler (fx. Art. 6 og 20), vil det med tydelighed fremgå, at CA 7 og CA 4 ikke kan bruges sådan. Tværtimod vil indførelsen af et velsignelsesritual for homoseksuelt samliv være stik mod reformatorenes egen intention og lære, hvilket et sideblik på både Den Lille og Den Store katekismus vil forvise om. I disse – som i CA - sammenholdes troen på evangeliet med et liv efter Guds bud og vilje, hvilket er i samklang med de nytestamentlige breve og den grundlæggende kristendomsundervisning siden oldkirkens dage.

Indførelsen af et ritual til velsignelse af homoseksuelt samliv handler derfor ikke alene, om de skikke og ydre ordninger, der i iflg. CA 7 ikke er nødvendige at være enige om i en Luthers Kirke – blot vi er enige om evangeliets forkyndelse og sakramenternes forvaltning – sådan som flertallet i udvalget søger "at sælge" et autoriseret ritual til velsignelse af udlevet seksuelt samliv mellem to af samme køn. Nej, et sådant skridt vil tværtimod gribe dybt ind i kirkens evangelieforkyndelse, dens selvforståelse og dens tjeneste som lys og salt i og for verden, som kirken også er kaldet til. Det gælder uanset, om det bliver i form af et ritual, hvor et registreret partnerskab/"ægteskab" indgås i kirken eller i form af et ritual til velsignelse af et registreret partnerskab indgået på Rådhuset. Læses CA 7 i sammenhæng med hele bekendelsen og som nævnt Luthers katekismer, vil det derimod med al tydelighed fremgå, at de ordninger, der ikke er nødvendige at være enige om og fx kan bevares fra den katolske kirke (som jo er horisonten for CA), kun er de ordninger og ritualer, der kan bevares uden synd, og som er gavnlige for ro og orden i kirken, og som ikke fordunkler Guds bud og fører mennesker bort fra et liv under Guds Ord. Det kan ingen vist ikke hævde ikke sker her!

Derfor, at bruge CA 7 sammen med CA 4 til at begrunde et kirkeligt velsignelses/ægteskabsritual for udlevet homoseksuelt samliv – på trods af, at det har det samlede bibelske vidnesbyrd imod sig - og som vil indfører et skisma mellem Bibelen og ritualbogen og i menigheden - altså helt uden for denne bekendelsens horisont – og er mistolkning af denne.

- Mange andre argumenter kan også fremføres imod. Et sådant ritual vil uden tvivl betyde udmeldelser af mange aktive kirkegængere og det vil permanent indføre konflikt i mange præsters og menigheders liv. Desuden vil det besværliggøre vores samarbejde med andre kirkesamfund i verden og især konservative missionerende kirker. Jeg frygter også, at det

hurtigt vil bane vej for en adskillelse af Stat og Kirke. Desuden vil det være et sjælesørgerisk svigt fra Folkekirken side overfor de homoseksuelle, der ønsker at leve afholdende.

Indføres et autoriseret velsignelsesritual frygter jeg endvidere, at det også vil få samfundsmæssige konsekvenser, vi ikke kan se rækkevidden af. Den skelnen mellem ægteskabet og et registreret partnerskab, som udvalget søger at fastholde, vil kun være et spørgsmål om tid. Et autoriseret velsignelsesritual vil i manges bevidsthed blive forvekslet med en ægteskabs-vielse og dermed blot være et skridt på vejen til at ophæve skellet mellem et ægteskab og et homoseksuelt samliv. Og – frygter jeg - med usikker kønsidentitet til følge hos mange unge og radikale ændringer i den opvoksende slægts bevidsthed angående begreber som forelskelse og ægteskab, forældre og børn, familie og slægt, osv. Dét synes jeg, hverken Folkekirken eller Folketinget skal medvirke til..

- Skulle det alligevel komme dertil, at et flertal i Folketinget vil indføre et kønsneutral ægteskabslov – og et flertal af biskopper følger op med at indføre et autoriseret velsignelsesritual, eller ægteskabsritual for to af samme køn, trods det, at en stor procentdel af kirkens medlemmer og præster er imod, og mindst 2 biskopper synes at være det – så anmoder jeg meget om, at det såkaldte "præambel" fastholdes. Tillige, at et sådant ritual sættes i et Tillæg, så at vi, der er imod, kan blive fri for at have ritualen i både Ritualbog og Salmebog. Og dermed søndag efter søndag blive tvunget til at bruge noget, vi ikke har lod og del i og synes er ganske forkert. For jeg og dem jeg deler overbevisning med, hvad enten de taler højt eller er tavse - er også en del af Folkekirken med folkelig og historisk ret.

3. Hvordan sikrer man, at præster, som af samvittighedsgrunde ikke kan medvirke ved indgåelse af registreret partnerskab i kirken, har frihed til at sige nej hertil?

Den bedste sikring er at lade sagen blive, hvor den er af hensyn til den kirkelige enhed som var biskoppernes begrundelse i 1997. Men indføres et autoriseret ritual, skal der lovfæstes samme frihed til at sige nej til at medvirke ved indgåelse af registreret partnerskab, som der nu er for præster til at sige nej til vielse af fraskilte. Endvidere bør al andet kirkeligt personale som en selvfølge kunne fritages for at medvirke ved velsignelse eller vielse af homoseksuelle på linje med sundhedspersonel ved fri abort. Ja have mulighed for at få dette skrevet ind i deres ansættelseskontrakter med lovlig ret.

Desuden bør udstrakte frihedsrettigheder, som fx stiftsbåndsløsning eller alternativ tilsyn gøres let tilgængelig for både præster og menigheder.

Endvidere finder jeg det vigtigt, at der sker en markant justering af loven om kirkers brug. Iflg. gældende lov er det biskopper og menighedsråd, der afgør i hvilket omfang fx en evangelisk lutherske frikirker eller frimenigheder kan gøre brug af folkekirken bygninger.

Men indføres et ritual med så vidtrækkende teologiske og menighedsmæssige konsekvenser, vil et demokratisk helhedssyn i sig selv kræve, at de genuine lutherske frikirker og frimenigheder, som vil opstå i forlængelse heraf, også har en lovfæstet ret til at gøre brug af folkekirken bygninger til kostprisen herfor, da der med hensyn til kirker og kirkegårde er tale om fælles "arvegods".

Også hvis det på sigt fører til en adskillelse af Stat og Folkekirke.

Venlig hilsen

Sognepræst Knud Erik Nielsen

Sct. Catharinæ Kirke, Hjørring

Tlf: 98921630. E-mail: knen@km.dk

Til

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K

Høringssvar

Rapporten om folkekirken og registreret partnerskab foranlediger mig til at give min mening om sagen til kende.

Det nedsatte udvalg har haft til opgave at besvare tre spørgsmål. De samme tre spørgsmål er udgangspunktet for følgende kortfattede ytring.

Til spørgsmålet om hvorvidt ægteskab fortsat skal kunne indgås i folkekirken eller om den juridiske del helt skal fjernes fra kirken, mener jeg i lighed med det store flertal i udvalget, at ægteskabsindgåelse fortsat skal være muligt i folkekirken.

Til spørgsmålet om under hvilke former registreret partnerskab skal kunne indgås ved en kirkelig handling og hvilket ritual der ved den lejlighed skal anvendes, mener jeg, at ægteskab og partnerskab bør ligestilles fuldstændigt, således at begge dele, hvis borgerligt indgået, kan velsignes i kirken, og således at begge dele kan indgås i kirken, alt i henhold til autoriserede ritualer. Det vigtigste i den kristne kirke må være, hvad der ”driver på Kristus” og ikke enkeltstående skriftsteder, og tilsvarende: Kirkens hovedhjørnesten er Kristus, ikke Bibelen. Der bør udfærdiges ritualer for indgåelse af partnerskab og for velsignelse af partnerskab, således at der side om side i den autoriserede ritualbog findes ritualer til hhv. velsignelse og indgåelse af de forskellige samlivsformer.

Jeg synes ikke der skal være dele af to nye ritualer som alene er vejledende. Dette vil i givet fald ikke medføre den absolutte ligeværdighed med de eksisterende ritualer, den ligeværdighed, som netop er ønskelig. Og det vil give al for stor lokal variation over, hvordan velsignelse/vielse finder sted.

Styrken ved et autoriseret ritual er jo netop, at tingene sker på den ”rigtige” måde hver gang – nemlig den måde, som ritualet angiver.

Til spørgsmålet om hvorledes man sikrer, at præster af samvittighedsgrunde har ret til at sige nej til at medvirke ved indgåelse af registreret partnerskab i kirken, mener jeg, at forud for en sikring af denne ret, er det virkelig nødvendigt, at ritualerne til hhv. vielse og velsignelse af partnerskab anføres uden den af udvalget foreslåede præ-ambel. Der er jo heller ikke i den nuværende ritualbog anført den slags, selvom der tilsvarende er mulighed for af samvittighedsgrunde at nægte at vie fraskilte.

En sådan undtagelses-mulighed hører ikke hjemme i ritualbogen. Det vil være at devaluere ritualet, ja det vil være at undsige ritualet. Og dermed direkte selvmodsigende at anbringe det i den autoriserede ritualbog.

Men det skal selvfølgelig være muligt for præster at nægte at medvirke ved velsignelse/indgåelse af partnerskab, og denne ret kan man sikre ved bekendtgørelse eller lov.

Anna Sofie Bielefeldt
Svenstrup Præstegård, den 15. december 2010

**Kommentarer til
rapport om folkekirken og registreret partnerskab
fra sognepræst Jette Langgaard Andersen**

Begrebet partnerskab bør defineres utvetydigt, og ikke kun forudsættes forstået som et partnerskab mellem to mennesker af samme køn.

Det samme gælder begrebet "alle samliv", og ikke kun forudsættes forstået som et samliv mellem to mennesker af samme eller hver sit køn.

- 1) Skal ægteskab fortsat kunne indgås i folkekirken, eller skal alle samliv indgås for den borgerlige øvrighed, hvorefter der er mulighed for en kirkelig velsignelse?

Min holdning: Den juridiske del og den kirkelige del ved indgåelse af ægteskab bør adskilles

Mit ønske om at ægteskab skal indgås for den borgerlige øvrighed er af meget gammel dato, og det ønske er uændret.

Men en evt. adskillelse af den juridiske del og den kirkelige del omkring ægteskabsindgåelse bør ikke være sammenfaldende med diskussionen og afgørelsen af om registreret partnerskab skal kunne indgås ved en kirkelig handling, diskussionen om registreret partnerskab i eller uden for kirken bør ikke kunne tolkes som udløsende faktor for en ny ordning på dette felt.

- 2) Under hvilke former skal registreret partnerskab kunne indgås ved en kirkelig handling, og hvilket ritual skal i givet fald anvendes?

Selve spørgsmålet signalerer, at diskussionen, om hvorvidt et partnerskab overhovedet skal kunne indgås ved en kirkelig handling, er lukket.

Alligevel:

Min holdning: registreret partnerskab skal ikke kunne indgås ved en kirkelig handling.

Og de forelagte ritualforslag forekommer ikke brugbare – hverken i indhold eller formulering.

Men en markering kan aftales mellem hvem, der måtte ønske den, og præst.

Debatten har båret præg af at mange indbyrdes modstridende interesser er i spil f. ex. samfundspolitiske, kønspolitiske, kirkepolitiske, teologiske, følelsesmæssige, sproglige, og det uden at der er opnået en begrundelse for at bryde en lang kirkelig og historisk tradition for at kun een samlivsform, nemlig ægteskab mellem mand og kvinde, indgås ved en kirkelig handling eller hvorfor kun kirkelig handling ved samlivsformen mellem to mennesker af samme køn drøftes.

Kirkens opgave er at forkynde evangeliet for ... enhver

Det sker ikke ved at danne nye ritualer/flere ritualer mere eller mindre velbegrundede, og sætte f. ex. menneskelige samlivsformer i centrum.

***

Et argument, der ikke kan bruges hverken for eller imod kirkens medvirken ved markering af registreret partnerskab, er om kirken ”kan holde til det” – om kirken er moderne eller forstokket. Alene overvejelsen om vi forkynder evangeliet kan være afgørende for argumentationen.

3) Hvordan sikrer man, at præster af samvittighedsgrunde har frihed til at sige nej til at medvirke ved indgåelse af registreret partnerskab i kirken?

Min holdning: en fritagelsesret vil være nødvendig af hensyn til både dem, der måtte ønske kirkelig medvirken, og den adspurgte præst (og kirkens ansatte), der ellers vil være forpligtiget mod sin grundholdning (bibelsk eller hvilken begrundelse man nu måtte have). Bl.a. af den grund bør ordningen med indgåelse af registreret partnerskab i kirken ikke indføres.

Medgiver man, at præster (og andre af kirkens ansatte) kan fritages for at medvirke ved indgåelse af registreret partnerskab i kirken (hvilket man bør gøre hvis forslaget gennemføres), har man ved samme lejlighed stemplet homoseksuelle som mindreværdige.

OG: man kan ikke på samme tid have det mål, at sidestille homoseksualitet og heteroseksualitet og markere denne sidestilling kun er delvis.

Forslag om en mulig fritagelsestilføjelse understreger således, hvorfor indgåelse af registreret partnerskab ikke bør ske i kirken.

Pernille Esdahl

Fra: Peter Hjorth Fredensborg
Sendt: 16. december 2010 09:00
Til: Kirkeministeriet
Cc: Steen Frøjk Søvnaldal
Emne: Hørings svar til rapport om folkekirken og registreret partnerskab fra en gruppe af præster i Ribe Stift

Vedhæftede filer: Hørings svar reg.partn. (præster).doc

Kategorier: Journaliseret på: [2010 / 5143] - Høring om rapport fra udvalget om folkekirken og registreret partnerskab

På vegne af en gruppe præster i Ribe Stift fremsendes hermed vedhæftede hørings svar til rapporten om folkekirken og registreret partnerskab.

Med venlig hilsen
Peter Fredensborg

PETER FREDENSBORG
sognepræst
Præstevang 1A
7190 Billund
7533 1044
phfr@km.dk   www.grenesogn.dk

Høringssvar til rapport om folkekirken og registreret partnerskab fra en gruppe af præster i Ribe Stift

1. Om de ydre linjer

For så vidt som folketinget måtte ændre gældende lov om ægteskab og partnerskab på en måde, så folkekirken dermed også forpligtes til at udarbejde et officielt ritual for registreret partnerskab i et eller andet omfang, skal vi her gøre opmærksom på følgende betæneligheder af ydre ordningsmæssig karakter:

Det er ikke uden indbyggede vanskeligheder, at folketinget *alene* i kraft af en lovregulering vedrørende den ydre kirkelige ramme kommer til at regulere på forhold omkring den indre kirkelige forkyndelse i form af ritualdannelse. Selvom grænserne mellem kirkens indre og ydre anliggender altid har været flydende, har der imidlertid altid stået respekt om denne skelnen. Hvis ministeren også i den konkrete sag vil opretholde en sådan skelnen, og ikke umiddelbart fremstå som folkekirkens ærkebiskop, der på dennes vegne indfører nye skikke, skal vi derfor henstille til ministeren at iværksætte en undersøgelse af om folkekirken på nogen måde selv (i lighed med andre anerkendte trossamfund) kan træffe beslutning om, hvilke konsekvenser en evt. politisk bestemt ligestilling af partnerskabs- og ægteskabsindgåelse skal have for den. Det vil her være rimeligt at se på hvordan kompetence- og magtfordelingen mellem folketinget og folkekirken i fremtiden mere præcist bør tage sig ud.

2. Om de indre linjer

Beslutter folketinget at foretage ændringer af ægteskabsloven, der i sig selv medfører at folkekirken må udarbejde et officielt ritual for registreret partnerskab i et eller andet omfang, skal vi her gøre opmærksom på følgende betæneligheder af specifik kirkelig art:

Ægteskabet mellem mand og kvinde finder sin kristelige begrundelse i Jesu ord, hvori ægteskabet forstås som en ramme om familieliv og forplantning, der fra første færd er villet og velsignet af Gud. På det grundlag har ægteskabet fundet vej til at kunne blive velsignet og indgået i kirken. Et ritual for ægteskabet mellem mand og kvinde driver derfor på Kristus og hans ord. Det samme vil aldrig kunne siges om et ritual for nogen anden samlivsform. Eventuelle ritualer for andre samlivsformer kan kun drive på menneskers egne ord og ønsker, baseret på politiske eller humanistiske idéer, men uden egentlig støtte i evangeliets ord.

Det er helt afgørende, at homoseksuelle er velkomne til kirkens gudstjenester og i kirkens fællesskab på lige vilkår med alle andre. Det kirkelige fællesskab er imidlertid baseret på evangeliets ord. Det gælder på troens, på håbets såvel som på kærlighedens område. Hvor man derfor tilsidesætter evangeliets ord, belastes kirkens fællesskab og sammenhængskraft. Det er det, der er ved at ske i den konkrete sag: Indføres der et ritual for registreret partnerskab, ritual-sætter man noget, der på ingen måde er

konsensus om, fordi det ikke har rod i evangeliets ord. Dertil kommer, at der gennem ritualet tales på hele kirkens vegne, hvorfor et partnerskabs-ritual således også får karakter af at være et "officielt" partsindlæg *imod* det klassiske syn på ægteskabet som den unikke samlivsform, Gud har givet og velsignet.

Vi henstiller derfor til at der ikke udarbejdes nye ritualer udenom et enigt bispekollegium, således som det hidtil har været praksis.

3. Om frihed eller lighed

Hvis der stadig skal være frihed i folkekirken til efter sin bedste overbevisning at forkynde det kristne evangelium, således som det forefindes i Det Nye Testamente, må det være aldeles afgørende, at enhver præst stilles frit i forhold til anvendelsen af et evt. ritual for registreret partnerskab. Her har vi at gøre med den juridiske ret til at sige nej. Det er imidlertid ikke nok at præster blot kan have juridisk ret til at sige nej til at anvende ritualet. For så vidt som kirkens klassiske syn på ægteskabet fortsat skal have legitim åndelig ret i folkekirken, må dette også komme til orde i et evt. ritual for registreret partnerskab. Denne åndelige ret til åbent at forkynde den kristelige ugyldighed af et partnerskabs-ritual bør således medfølge dette ritual, hvorfor vi støtter udvalgets forslag om og formulering af en ledsagende præambel.

Samtidig vil vi anbefale, at også folkekirken funktionærer får mulighed for at sige nej til at medvirke ved et ritual, som de med lige så stor åndelig ret kan finde ukristelig.

Med venlig hilsen følgende præster i Grene Provsti

Steen Frøjk Søvnald
sognepræst, Grindsted

Jakob Legarth
sognepræst, Ringive

Heinrich W. Pedersen
sognepræst, Nørup

Karl Lund
sognepræst, Ansager

Frands E. N. Pedersen
sognepræst, Hejnsvig

Peter Fredensborg
sognepræst, Billund

Svaret tilsluttes tillige af følgende præster i resten af Ribe Stift

Niels Jørgen Kobbersmed
sognepræst, Esbjerg

Gert Nicolajsen
sognepræst, Vorgod

Henrik V. Kristensen
sognepræst, Borris

Bent Oluf Damm
sognepræst, Nr. Løgum

Bent Skovhus Christensen
sognepræst, Esbjerg

Jørgen Pedersen
sognepræst, Skjern

Ehm Asger Ehmsen
sognepræst, Vejrup

Martin Eskesen
valgmenighedspræst, Agerskov

Høringssvar vedr. rapporten om folkekirken og registreret partnerskab

Af sognepræst Michael Lerche Nygaard, Kristkirkens sogn, Kolding

1) *Skal ægteskab fortsat kunne indgås i folkekirken, eller skal alle former for samliv indgås for en borgerlig øvrighed, hvorefter der er mulighed for en kirkelig velsignelse?*

Den nuværende praksis for indgåelse af ægteskab i folkekirken bør bevares, med sin bibelske fundering.

2) *Under hvilke former skal registreret partnerskab kunne indgås ved en kirkelig handling, og hvilket ritual skal i givet fald anvendes?*

At stille dette spørgsmål til kirkens folk er udtryk for en misforståelse. Bibelen åbner jo ikke mulighed for en sådan velsignelse, men forbyder derimod et homoseksuelt samliv, både i Gammel Testamente og Ny Testamente. Derfor vil kirken ikke have nogen velsignelse at uddele. Jeg henviser til flg. velkendte bibelsteder:

* 3. Mosebog kapitel 18, vers 22 og kapitel 20, vers 13

* Romerbrevet kapitel 1, vers 26-27

* 1. Korinterbrev kapitel 6, vers 9

* 1. Timoteusbrev kapitel 1, vers 10.

Vælger man at tilbyde de homoseksuelle par en kirkelig velsignelse eller vielse, trodser man Guds forbud. Det kan ikke ske uden at pådrage sig døm.

3) *Hvordan sikrer man, at præster af samvittighedsgrunde har frihed til at sige nej til at medvirke ved indgåelse af registreret partnerskab i kirken?*

Ved ikke at tilbyde indgåelse af registreret partnerskab i kirken. Alt andet vil være overgreb mod kirkens egenart, kirkens personale og sidst men ikke mindst mod de homoseksuelle par, som i givet fald tilbydes en kirkelig handling imod Guds bud. Det vil være et hjerteløst bedrageri uden gudsfrygt.

Kolding, den 16. december 2010

Michael Lerche Nygaard, sognepræst
Kristkirkens sogn, Kolding

Pernille Esdahl

Fra: Hanne Munk
Sendt: 16. december 2010 12:50
Til: Kirkeministeriet
Emne: Høringssvar

Kategorier: Journaliseret på: [2010 / 5143] - Høring om rapport fra udvalget om folkekirken og registreret partnerskab

Her kommer et høringssvar vedr. velsignelse af homoseksuelle parforhold.

Med venlig hilsen

Høringssvar til
Kirkeministeri...

Hanne Munk
Sogne- og børne/ungdomspræst
Arden - Stor Arden, Rold-Vebbestrup, Astrup-Rostrup, Oue-Valsgaard kirker

Tlf. 2465 3388 – 9855 2240

Nedenstående er mit debatindlæg bragt i KD 13.10.2010. Det indeholder min argumentation for, at spørgsmålet om homoseksuelles eventuelle velsignelse/vielse i kirken, er en udløber af en debat som vi aldrig har turdet tage fat på, fordi det er så politisk ukorrekt at det gør ondt.

Hvis kirken indfører disse ritualer, er al debat sprunget over – og kirken har banet vejen for en kønsneutral ægteskabsforståelse, som aldrig blev vægtet af den almindelige, kirkefremmede dansker, der end ikke overvejer at sende et hørings svar.

Sidst i dette oplæg, findes mit svar på hørings spørgsmålene.

Hvem skal tale børnenes sag?

Det er de højtråbende man lytter til, når man vil ændre kirken efter de homoseksuelles ønsker. Men der findes en meget stor flok, som aldrig bliver hørt.

Jeg tænker her på børnene, som skal vokse op og finde deres kønsidentitet i fremtidens verden. Dem er der nemlig ingen der lytter på. Ingen der repræsenterer i udvalg og høringer. Hvorfor har man glemt det aspekt?

Engang var de homoseksuelle stille mennesker, med et svært liv, som måtte gå stille med dørene. I dag har dette ændret sig – de homoseksuelle (eller en del af dem) lader sig repræsentere af interesseorganisationer. Man kæmper for ægteskab, ikke blot partnerskab. Men man skal se til, at det ikke kun er de højtråbende børn i klassen, der får lov at blive hørt.

For der er en vigtig vinkel på sagen, som jeg stadig efterlyser – og det er børnenes. Det er jo vores børns verden vi berører, når vi er inde og vie far og mor /to kvinder/to mænd til hinanden! Det er det på flere måder.

Hvis man ligestiller/identificerer det klassiske ægteskab med partnerskab mellem to af samme køn, har man påbegyndt en ændring af nogle meget dybtliggende tråde i vores kultur. Både: det klare signal til børnene om, at det er godt at søge en ægtefælle af det modsatte køn. Og den røde tråd der hedder, at et barn har ret til en far og en mor.

I Sverige og Norge har man nu en lovgivning der gav de homoseksuelle hvad de ønskede sig. Der er alles ægteskaber pr definition kønsneutrale. Men tingene slutter jo ikke der!

For så må der jo ændres love: Ikke verbalt meget – ordet "med-mor" eller "med-forælder" kan let erstatte ordet far. Men det giver ændrede rettigheder for børn der fødes i f.eks. lesbiske forhold - de mister dermed retten til en far. Man kan spørge: og hvad så? Gør det noget? Kan lille Sofus ikke sagtens leve med en mor og en med-mor? Uden at han kender sin biologiske far?

Jo, det kan lille Sofus sikkert godt. Eller også synes han det er svært. IKKE bare fordi de andre børn ikke har to mødre – men fordi lille Sofus rent faktisk savner en far.

Der må ændres børnebøger: helt ned i børnehaven, skal der i Norge være bøger hvor prinser forelsker sig i prinser og får det halve kongerige. De større børn, møder den nye norm i romaner og i seksualundervisningen(!).

Hvilke pædagoger tør forske i det her? IKKE bare i, om homoseksuelles børn klarer sig OK. Men forske i, hvilke konsekvenser det ændrede syn på ægteskab, parforhold, seksualvejledning, eventyr og børnebøger –

vil have på vores børns verden?

Hvilke jurister vil melde ud, om hvilke love vi vil have brug for, hvis vi ændrer ægteskabsbegrebet?

Jeg tror ikke de kan nå det, inden høringsfristen udløber til december. Hvad vil man gøre ved det?

Der er to svage parter i denne sag: de homoseksuelle, der gerne vil have en blåstempling af deres parforhold – og så børnene, både homoseksuelles og ikke-homoseksuelle børn, som skal vokse op og finde deres egen kønsidentitet, i en verden hvor parforholdet risikerer at være blevet temmelig køns-forvirret.

Når kirken skal tage stilling til, om den vil tillade velsignelse/vielse af homofile, om ritualet skal i ritualbogen etc., så bør den tænke over, at der altså er flere hensyn der bør klinge med, end hensynet til det unge homoseksuelle par, der ringer på døren hos præsten og beder om at blive viet.

Jeg synes det er meget sigende, at man ikke har kunnet finde skriftsteder at bruge. Selvfølgelig er der ikke bibelsk belæg for at velsigne en ordning, der ændrer vore børns verdensbillede af far og mor på den måde.

For mig at se, er hensynet til børnene, en meget vægtig grund til at kirken *på samme tid* skal kunne rumme de homoseksuelle (også dem som vælger at leve i et homoseksuelt parforhold) og skal tale imod homoseksuelle parforhold. Kan kirken det, når der findes rare homoseksuelle mennesker? Kan den begge ting på én gang? Ja, det kan den. Og det skal den kunne.

Hanne Munk er 46 år, præst i Arden sogn mfl. i Aalborg stift, og mor til 5 børn.

Mine svar på høringsspørgsmålene:

1. *Skal ægteskab fortsat kunne indgås i folkekirken, eller skal alle samliv indgås for den borgerlige øvrighed, hvorefter der er mulighed for en kirkelig velsignelse?*

Svar: Ja, ægteskab skal kunne indgås i folkekirken. Det er en god dansk tradition, og at fjerne den mulighed pga. de homoseksuelles ønsker, vil næppe give særlig positiv forståelse for de homoseksuelles sag!

2. *Under hvilke former skal registreret partnerskab kunne indgås ved en kirkelig handling, og hvilket ritual skal i givet fald anvendes?*

Svar: registreret partnerskab er en nyskabelse der efter min bedste mening hører under en anden instans end kirken. Det skal ikke kunne indgås i kirken.

3. *Hvordan sikrer man, at præster af samvittighedsgrunde har frihed til at sige nej til at medvirke ved indgåelse af registreret partnerskab i kirken?*

Svar: Ved at sikre denne frihed ved lov.

Med venlig hilsen

Hanne Munk

Hørings svar vedr. Folkekirken og registreret partnerskab

Efter gennemlæsning af udvalgsrapporten fra september 2010 skal jeg hermed udtale følgende:

Jeg glæder mig over at kunne konstatere en bred enighed i udvalget om, at ægteskab og registreret partnerskab er forskellige ordninger, og at udvalget henregner ægteskabet til at være en del af Guds skabelsesordning. Derfor er ægteskabets indstiftelse naturligvis et kirkeligt anliggende og har hidtil haft sin faste plads i ritualbogen med henvisning til ægteskabets bibelske begrundelse ligesom alle andre af ritualbogens ritualer. Et stort flertal i udvalget kan dermed ikke støtte tanken om et kønsneutralt ægteskab.

Det undrer mig derfor temmelig meget, at det store flertal er skrumpet ind til et stort mindretal, når det drejer sig om indgåelse af et registreret partnerskab i kirken på lige fod med en almindelig ægteskabindgåelse. Hvis hovedmotivet er en ligestilling mellem de to samlivsformer kan man ikke hævde, at den ene ordning henter sin begrundelse i Guds skabelsesordning, mens den anden åbenbart kun har sin begrundelse i menneskelig lovgivning. Jeg mener ikke, at det hænger sammen – hverken logisk eller teologisk. Jeg vil naturligvis på ingen måde kunne støtte eller bifalde en sådan ordning.

Udvalgets flertal foreslår en velsignelsesordning af et allerede indgået registreret partnerskab på lige fod med velsignelse af et for den borgerlige myndighed indgået ægteskab. Her hænger tingene bedre sammen rent logisk, men jeg kan alligevel ikke støtte forslaget, da jeg ikke mener at der er bibelsk belæg for et sådant ritual, men at det oven i købet vil have enkelte umisforståelige skriftord imod sig. Jeg vil derfor ikke kunne gå ind for en sådan ordning og kan kun anbefale, at den ikke gennemføres. Hertil kommer, at en gennemførelse af ordningen vil lægge hindringer i vejen for samarbejdet med kirker i lande, hvor en sådan ordning er aldeles utænkelig. Mange af disse kirker er kirker i vækst, og inspiration fra dem vil vi ikke kunne undvære uden at blive en god del fattigere.

Bliver ordningen gennemført, hvilket der åbenbart er den nødvendige politiske vilje til, er det naturligvis betryggende, at der er frihed for præster til at sige "Nej" til at medvirke ved disse handlinger, selv om man sidder tilbage med ansvaret. Men der bør ligeledes være en frihedsordning for kirkens ansatte, selv om udvalgets flertal frygter, at det kan gå ud over den professionelle assistance i forbindelse med handlingen. Det vil givet volde visse problemer en del steder, men alternativet bør være en rimelig fratrædelsesordning for dem, der ønsker det, da der er tale om en særdeles alvorlig ændring i deres arbejdes indhold.

Til sidst skal jeg ikke undlade at give udtryk for yderligere en betænkelighed. Indføres der en ordning med velsignelse af et allerede registreret parforhold, vil de berørte parter næppe stille sig tilfredse, men fortsat kræve en ligestilling mellem et registreret parforhold og ægteskab, et kønsneutralt ægteskab. Vi vil sandsynligvis få debatten igen indenfor de næste 5 år. Det kan folkekirken ikke holde til. Jeg synes derfor at tiden er kommet til alvorligt at overveje, om ikke alle samlivsformer skal indgås for den borgerlige myndighed og derefter, hvis det ønskes, evt. følges op af en velsignelsesordning i h.t. biskop Drejergaards udvalgscommentar.

Ejstrupholm d. 9. december 2010

Børge Terp

Sognepræst Ejstrup-Gludsted pastorat, provst for Ikast-Brande provsti, Viborg Stift.

Sognepræst Karsten Christensen Søndergade 2 7673 Harboøre
Tlf. 9783-4009 E-mail: kac@km.dk

Harboøre præstegaard den 15. december 2010

Høringssvar til rapporten om Folkekirken og registreret partnerskab.

Skal den danske folkekirke indføre en velsignelse som strider imod Bibelen?

Hvem skal afgøre det på Folkekirkens vegne?

Skal der lyttes til flertallet i folkekirken eller Bibelen?

Kan samvittighederne (præsternes, menighedernes og de homofiles) finde trøst i at følge flertallet i folkekirken eller Bibelen?

Kan der bygges kirke og findes frelse ved tro på flertallet i folkekirken eller Bibelen?

Hvad er den velsignelse værd, som flertallet i folkekirken vil give, men som strider imod Bibelen?

Skal der lyttes til følelser, mavefølelser og sund fornuft eller Bibelen?

Kan samvittighederne finde trøst i følelser, mavefølelser og sund fornuft eller Bibelen?

Kan der bygges kirke og findes frelse ved tro på følelser, mavefølelser og sund fornuft eller Bibelen?

Hvad er den velsignelse værd, som følelser, mavefølelser og sund fornuft vil give, men som strider imod Bibelen?

Skal der lyttes til det som er politisk korrekt eller Bibelen?

Kan samvittighederne finde trøst i at følge det som er politisk korrekt eller Bibelen?

Kan der bygges kirke og findes frelse ved tro på det som er politisk korrekt eller Bibelen?

Hvad er den velsignelse værd, som den politiske korrekthed vil give, men som strider imod Bibelen?

At være luthersk præst er at være 'verbi divini minister' – 'det guddommelige ords tjener'. Dette er selvforståelsen for en luthersk præst i henhold til Martin Luthers tale om 'sola scriptura' – 'skriften alene'. Præsteløftet tilsi-ger bekæmpelse af lærdomme, som strider mod Folkekirkens bekendelse, hvilket dette ritual gør.

med venlig hilsen

Karsten Christensen
Sognepræst

Vildbjerg den 13. december 2010

Til Kirkeministeriet

Jeg fremsender hermed mit høringssvar vedr. rapporten om folkekirken og registreret partnerskab.

1) Skal ægteskab fortsat kunne indgås i folkekirken, eller skal alle samliv indgås for den borgerlige øvrighed, hvorefter der er mulighed for en kirkelig velsignelse?

Ægteskab skal fortsat kunne indgås under de vilkår, som er gældende nu. Der er en lang tradition for den nuværende ordning, og den fungerer godt. Der er ingen grund til ændringer.

2) Under hvilke former skal registreret partnerskab kunne indgås ved en kirkelig handling, og hvilket ritual skal i givet fald anvendes?

Registreret partnerskab skal efter min mening ikke kunne indgås ved en kirkelig handling. Det strider imod Bibelen at indføre muligheden for indgåelse af registreret partnerskab ved en kirkelig handling. Kirken har ikke mandat til at indføre et ritual for velsignelse af homoseksuelle par. Det er ikke muligt at lave et ritual, som indeholder blot ét bibelcitater, der taler positivt om homoseksuelt samliv. Kirkens velsignelse af parforhold er bundet til ægteskabet mellem mand og kvinde.

3) Hvordan sikrer man, at præster af samvittighedsgrunde har frihed til at sige nej til at medvirke ved indgåelse af registreret partnerskab i kirken?

Præsters frihed til at sige nej sikres ved ikke at indføre muligheden for indgåelse af eller velsignelse af registreret partnerskab i kirken. Hvis det alligevel indføres, skal præster sikres den samme frihed til at sige nej, som allerede nu er gældende vedr. vielse af fraskilte. Kirkefunktionærer skal sikres, at de kan nægte at deltage i kirkelig velsignelse/kirkelig indgåelse af registreret partnerskab.

Venlig hilsen

René V. Jensen, sognepræst
Præstebakken 16
7480 Vildbjerg

Fra: Henning Nedergaard Smidt
Sendt: 13. december 2010 14:06
Til: Kirkeministeriet
Emne: Høringssvar vedr. rapport om folkekirken og registrerede partnerskaber

Kategorier: Journaliseret på: [2010 / 5143] - Høring om rapport fra udvalget om folkekirken og registreret partnerskab

Høringssvar vedr. rapport om folkekirken og registrerede partnerskaber

Vi ønsker ikke med dette høringssvar at udtrykke os nedsættende over for homoseksuelle mennesker. Heller ikke dem, der ønsker at formalisere et homoseksuelt samliv i form af et registreret partnerskab foran en offentlig instans som f.eks. kommunen.

Vi ønsker der i mod at udtrykke, at vi mener, det er en forkert beslutning, hvis folkekirken indfører/autoriserer et ritual til brug i kirkerne til velsignelse og /eller vielse af homofile.

Vi ønsker her at anføre følgende tre begrundelser for vores synspunkt:

1. Der findes ikke noget positivt bibelsk belæg for at indføre et ritual for registrerede partnerskaber, snarere tvært imod. Anderledes forholder det sig med ægteskabet mellem mand og kvinde, der jo har en væsentlig placering i skabelsen og i den videre skabelse (formering og familieliv) i Bibelen. Den manglende positive begrundelse mener vi, gør det forkert at indføre det omtalte ritual. Hvis det indføres alligevel, bliver ritualet først og fremmest et redskab til at udtrykke en holdning til de homofile, og det mener vi er en slags ritualmisbrug.

2. Hvis der autoriseres et ritual for homoseksuelle partnerskabers velsignelse og/eller vielse er det et brud med den tradition, vi har i folkekirken om, at de ritualer, der står i ritualbogen, er der enighed om. Mange vil være nødt til at erklære sig uenige i, at et sådant ritual findes i kirkens ritualbog, hvilket afslører en kirke i splid med sig selv. Vi ønsker tvært imod at værne om, at folkekirken fortsat kan være en fælles ramme om det kirkelige og teologiske liv for flest mulige mennesker i vort land, og derfor mener vi, at det, der står i ritualbogen, skal der være enighed om. Det er der hvad angår et sådan ritual hverken iblandt biskopper, præster eller menigheder. Af den grund bør kirken afstå fra at indføre et sådan ritual.

3. Den bibelske skabelsesberetning, budet om ikke at bryde ægteskabet og andre anvisninger i Bibelen står som et tydeligt værn om ægteskabet mellem mand og kvinde. Også i disse år er ægteskab og familielivet i den ramme under stærkt pres. Vi mener, at en indførelse af et ritual for homoseksuelle partnerskabers velsignelse og/eller vielse i kirken er med til at skabe uklarhed om den særlige værdi, der er i det skabelsesbegrundede ægteskab mellem mand og kvinde.

Underskrevet

Henning Elmholdt Smidt
Sognepræst i Kettrup og Gøttrup, Aalborg stift

samt

Ejler Winkel

- - -

Fra: Esben Thusgård
Sendt: 14. december 2010 06:55
Til: Kirkeministeriet
Emne: Høringssvar til Rapport om Folkekirken og registreret partnerskab.

Kategorier: Journaliseret på: [2010 / 5143] - Høring om rapport fra udvalget om folkekirken og registreret partnerskab

Hobro d. 14/12 2010

Høringssvar til Rapport om Folkekirken og registreret partnerskab.

Præsterne i Hobro-Mariager Provsti har drøftet rapporten. Undertegnede er enige om, at vi fuldt ud kan tilslutte os biskop Kjeld Holms høringssvar.

Dog ønsker vi at tilføje, at vi savner et ritual til kirkelig velsignelse af partnerskab, der ikke varierer i forhold til flertallet af de autoriserede ritualer, der har læsninger i første del af den kirkelige handling og ikke, som foreslået i rapporten, hvor læsningen får karakter af udgangslæsning og dermed af formaning.

Ligesom biskoppen ønsker vi et autoriseret ritual for indgåelse af partnerskab i Folkekirken

Med venlig hilsen

Jørgen Pontoppidan, Provst, sognepræst i Hvornum, Snæbum og Hvilsom
Eva Degn Thomsen, sognepræst i Hobro
Lili Bøgh Svinth, sognepræst i Hobro
Anders Tranholm-Bjerg, sognepræst i Øls, Hørby og Døstrup
Astrid Klostergaard, sognepræst i Sdr. Onsild og Nr. Onsild
Kirsten Møller Larsen, sognepræst i Glenstrup og Skjellerup
Lise Palstrøm, o.a. i Falslev og Vindblæs, o.a. i Hobro og Skolekirkesamarbejdet i provstiet
Helle Mykkèn, sognepræst i Falslev og Vindblæs
Stine Tougaard, o.a. i Mariager, Hvornum, Snæbum og Hvilsom
Jacob Duevang Krogh Rasmussen, sognepræst i Mariager
Esben Thusgård, sognepræst i Hobro

På Kollegernes vegne

Esben Thusgård
Sognepræst

Mariagervej 42a
9500 Hobro
tlf.: 98 52 25 23

Høringssvar vedr. rapport om folkekirken og registreret partnerskab

Som sognepræst i Folkekirken har jeg følgende kommentarer til ovennævnte rapport:

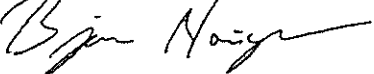
1. Jeg er enig i at kirken til enhver tid skal være særdeles opmærksom på at modvirke enhver form for diskrimination i samfundet – uanset om den så skyldes seksualitet, religion, race, køn, handicaps eller andet. Det er nedværdigende og umenneskeligt, når det sker.
Jeg anser imidlertid ikke et ritual for velsignelse/vielse af et homoseksuelt par for den rigtige vej at gå. Det er ikke udtryk for diskrimination at der ikke findes en kirkelig velsignelse af registreret partnerskab, men et sådan ritual vil skabe forvirring og usikkerhed om væsentlige punkter i Folkekirkens læremæssige grundlag i Bibelen og de fem bekendelsesskrifter.
2. Jeg noterer mig med tilfredshed, at rapporten lægger vægt på forskelligheden imellem ægteskab og registreret partnerskab. Der er god bibelsk baggrund for at kalde ægteskabet en skabelsesordning, som ikke kan ligestilles med andre samlivsformer. Det er for mig at se ikke afgørende, at ægteskabet kan indgås i Folkekirken, men jeg finder det helt naturligt, at det bibelske syn på ægteskabet kan forkyndes og få liturgisk udtryk i form af en vielses eller velsignelseshandling. Samtidig med, at jeg glæder mig over markeringen af forskelligheden imellem ægteskab og registreret partnerskab, kan jeg også se en indbygget trussel mod dette syn, hvis kirken følger udvalgets flertals ønske og indfører et autoriseret ritual til velsignelse af registreret partnerskab.
3. Jeg savner et grundigt arbejde med de bibelske skrifter, som kunne begrunde ønsket om at indføre et ritual for velsignelse af registreret partnerskab og finder ikke, at hverken den nuværende eller tidligere rapporter kan begrunde behovet. Efter min bedste vurdering er det ikke muligt at lave en sådan bibelsk begrundelse, idet homoseksuelt samliv udelukkende omtales negativt i de bibelske skrifter. Det vil betyde, at Bibelens ord skal tolkes til at sige det modsatte af det, de rent faktisk siger.
4. Rapporten henviser til Den Augsburgske Bekendelsen artikel 7 (CA7). Med baggrund i denne artikel, hævdes det, at indførelse af et sådant ritual ikke har betydning for kirkens enhed. Denne brug af CA7 finder jeg meget betænkelig.
CA 7 siger at ”til kirkens sande enhed er det tilstrækkeligt at stemme overens om evangeliets lære og sakramenternes forvaltning, og det er ikke nødvendigt overalt at have de samme menneskelige overleveringer eller kirkeskikke eller ceremonier, som er indstiftet af mennesker.”
For den lutherske forkyndelse af evangeliet er syndernes forladelse et af grundbegreberne, derfor kan det blive svært at tale om overensstemmelse når det gælder evangeliets lære, hvis der indføres et autoriseret ritual for velsignelse af registreret partnerskab. Et sådant ritual må opfatte det som værende under Guds velsignelse at leve sammen som homoseksuelt par, mens Bibelen kalder det synd, og snarere taler om, at det skal bekendes, for at syndernes forladelse kan rækkes til befrielse og tro. Det vil dermed sprede forvirring om, hvad evangeliet i virkeligheden er – i forhold til homoseksuelle par.
5. Jeg vil finde det betænkeligt, hvis der indføres et ritual i folkekirken, som enkelte biskopper og en lang række præster grundlæggende finder i modstrid med folkekirkens lære. Der er og bør være plads for stor rummelighed og forskellig tolkning både af Bibelen og af ritualernes omfang og ordlyd. Men med et autoriseret ritual fastlægges en bestemt tolkning netop som den rigtige, mens det modsatte synspunkt kun levnes plads som en tilladt tolkning.
Der findes heller ikke andre eksempler på ritualer, som præster ikke bare kan tolke forskelligt, men helt forkaste.
6. Hvis kirken indfører et autoriseret ritual for velsignelse af registreret partnerskab, frygter jeg, at det fører til et beklageligt fald i trofasthed fra nogle af de medlemmer, der hidtil har været med til at bære gudstjenestelivet. Aktive kirkegængere vil sikkert melde sig ud for at finde et menighedsfælleskab, hvor forkyndelse og praksis i højere grad er præget af det bibelske budskab. Jeg finder i mange henseender denne udvikling betænkelig, fordi det medfører fare for sværmeri, og fordi det kan komme til at virke som en undsigelse af fællesskabet med anderledes tænkende.

7. Med indførelse af et autoriseret ritual for velsignelse af registreret partnerskab vil kirken svigte den gruppe homoseksuelle kristne, som i deres samvittighed føler sig bundet af de bibelske skrifter, og derfor vælger at leve et liv i cølibat. Hvis disse ikke skal kunne hente hjælp i kirken, hvor skal de så få den? Alle andre steder får de jo at vide at de er "unormale", når de vælger seksuel afholdenhed. Kirkens svigt overfor denne gruppe er allerede alvorlig ved den nuværende ordning, men den intensiveres gennem et autoriseret ritual.
8. Rapporten lægger op til, at der i forbindelse med et evt. ritual sikres frihed for præster til at nægte at medvirke. Denne frihed er vigtig at holde fast ved, også som en frihed til at forkynde det modsatte syn. Det er ønskeligt, at friheden også udbredes til at gælde andre ansatte, der gør tjeneste ved selve handlingen.
Derfor vil jeg stærkt anbefale at den foreslåede præampel medtages i ritualen. Den gør det tydeligt for bl.a. menighedsrådsmedlemmer, at dette spørgsmål ikke må have afgørende indflydelse i forbindelse med præsteansættelser og udnævnelser. Samtidig understreger præampelen også overfor præster at det ikke er en embedspligt at medvirke til velsignelse af registrerede partnere.
For at sikre reel frihed bør der afsættes økonomiske midler, så en præst, der benytter sig af denne frihedsrettighed, ikke skal leve med misbilligende blikke og skjulte hentydninger fra de kolleger, der så påtager sig opgaven.
Endelig bør det også sikres, at fritagelsen også gælder for kommende præster, så det ikke bliver et krav ved ansættelse og ordination, at præsten vil velsigne et registreret partnerskab
9. Hvis ritualen vedtages i en eller anden form, vil Folkekirken komme til at stå som en splittet kirke. Den er splittet fordi dens liturgi – i form af ritualbogen – bliver modsagt af dens grundlag i de bibelske skrifter.
10. En luthersk kirke med et ritual for vielse/velsignelse af homoseksuelle par vil komme til at isolere sig i både det lutherske og det økumeniske fællesskab i forhold til et meget stort flertal af kirker ud over verden. En sådan isolation kunne selvfølgelig være nødvendig, hvis sagen var af afgørende betydning, men efter min opfattelse er der som nævnt ikke leveret teologisk begrundelse for, at et ritual er nødvendigt for kirken.

Til slut. Der er ingen tvivl om, at det "letteste" for kirken vil være at give efter for et politisk og efterhånden også folkeligt pres for at anerkende homoseksuelt samliv fuldt og helt som ægteskab. Men det har aldrig været kirkens opgave at følge den letteste vej. Hvis kirkens Herre havde valgt den vej, havde vi ikke haft nogen kirke i dag, for så ville der ikke være noget evangelium at forkynde.

På baggrund af ovenstående vil jeg derfor stærkt anbefale, at Folkekirken, uanset hvilke politiske beslutninger der måtte blive vedtaget, afstår fra at autorisere et nyt ritual, og helst også tilbagekalder den generelle tilladelse til at medvirke til en kirkelig markering af indgåelse af et registreret partnerskab.

Hirtshals d. 13. december 2010

Bjarne Hougaard
Sognepræst i Hirtshals

Høringsvar

til Rapporten om folkekirken og registreret partnerskab

I anledning af, at kirkeministeren har sendt rapporten om folkekirken og registreret partnerskab til høring, ønsker jeg som præst i folkekirken at tilkendegive følgende:

Jeg er grundlæggende enig i den politiske baggrund for denne sag. Mennesker med homoseksuelle følelser bør have samme ret til et ligeværdigt liv som alle mennesker har. Ikke mindst i lyset af den behandling, homoseksuelle historisk har været udsat for, er det forståeligt og rimeligt, at man søger at fjerne de sidste spor af diskriminering. Det bør kirken bakke op om.

De homoseksuelle har selv peget på anerkendelse af deres samliv som indikator for denne ligeværdighed. Juridisk er dette imødekommet med loven om registreret partnerskab. Ønsket omfatter også en kirkelig ligestilling, så at registrerede par får samme mulighed som ægtepar for at indgå partnerskabet ved en kirkelig handling. Til det er at sige, at det ikke er et politisk anliggende at pålægge folkekirken at tilbyde bestemte kirkelige handlinger. Såvel ægteskabsinstitutionen som homoseksuelt samliv indeholder teologiske problematikker, som det er kirkens eget ansvar at tage vare på. Politikerne kan fjerne de lovgivningsmæssige hindringer, men det må være kirkens egen afgørelse, om en sådan handling skal tilbydes.

Det er der som bekendt dyb uenighed om. Et flertal er på nippet til at tage et skridt, som efter alt at dømmes vil blive skæbnesvangert for folkekirken. Over for det kalder et mindretal indtrængende til besindelse med den begrundelse, at et sådant ritual vil være en aldeles fremmed fugl i forhold til det fundament, den evangelisk-lutherske kirke bygger på. Intet i kirkens grundlag taler for dette ritual, og intet taler for, at det skulle kunne være indikator for ligeværdighed. Heller ikke det forhold, at ægteskabet i århundreder har kunnet indgås ved en kirkelig handling, for det handler om meget mere end kirkens forbøn for og anerkendelse af to menneskers samliv. Det vil efter mindretallets syn være dybt skæbnesvangert, hvis folkekirken fremover melder ud, at ægteskabet kun er én af flere ligestillede samlivsformer.

Det er altså ikke i første omgang et spørgsmål om synet på homoseksuelt samliv, men om at værne om ægteskabsinstitutionen og dens fundamentale placering i samfundet. Herunder også børns mulighed for at udvikle en sund og tryk kønsidentitet som mand og kvinde. Denne vil alt for let kunne komme under pres, hvis kirken medvirker til at ligestille forskellige samlivsformer.

Men det er samtidig en kendsgerning, at der blandt folkekirkenes medlemmer er vidt forskellige syn på homoseksuelt samliv. Det virker helt absurd, at et flertal vil banke mindretal på plads ved at lade autorisere et ritual, som officielt blåstempler ét bestemt syn på homoseksuelt samliv. Det vil ikke være for stærkt at tale om magtmisbrug i den anledning. Det desto mere, eftersom der er tale om et brud med kirkens historiske holdning til spørgsmålet og med den globale kirkes overvejende holdning til sagen.

Det har i en årrække været muligt at leve med vejledende ritualer for dem, der på eget ansvar ønskede at foretage kirkelige handlinger for registrerede par. Det kan ikke være rigtigt nu at tage hele folkekirken som gidsel for en ny kontroversiel holdning, uanset hvor meget der er flertal bag den. I håb om, at man vil indse dette, fremsender jeg hermed mine kommentarer til de tre spørgsmål, udvalget har arbejdet med:

1) *Skal ægteskab fortsat kunne indgås i folkekirken, eller skal alle samliv indgås for den borgerlige øvrighed, hvorefter der er mulighed for en kirkelig velsignelse?*

Ja, ægteskab skal fortsat kunne indgås i folkekirken. Denne ordning bygger på en solid bibelsk begrundelse og har i århundreder nydt en bred folkelig opbakning. Ægteskabet mellem mand og kvinde fremstår i bibelen som grundlæggende skabelsesordning velsignet af Gud. Det gør det naturligt, at indgåelse af ægteskab kan finde sted i kirkelige rammer.

Men det vil kunne være en mulighed, at den juridiske del af ægteskabsindgåelsen flyttes til en borgerlig myndighed, så den kirkelige handling i højere grad kommer til at fremstå som den velsignelsehandling, den er.

Dette kunne være aktuelt, hvis der fremstår politisk krav om, at flere samlivsformer skal stilles lige juridisk. Det må ikke føre til, at kirken begynder at udbyde vielsesritualer til forskellige samlivsformer. Foruden at være i konflikt med den bibelske vejledning vil det føre til en relativisering af kirkens historiske ægteskabssyn og et brud med den samlede kristne tradition på dette område. Alene derfor har og bør ægteskabet have en enestående særstatus med adgang til en kirkelig velsignelsehandling.

2) *Under hvilke former skal registreret partnerskab kunne indgås ved en kirkelig handling, og hvilket ritual skal i givet fald anvendes?*

Jf. punkt 1 skal registreret partnerskab ikke kunne indgås ved en kirkelig handling.

Uanset synet på homoseksuelt samliv vil det føre en dyb indre selvmodsigtelse med sig at indføre ritualer, som strider direkte imod bibelske udsagn. Det vil være fremmed for hidtidig liturgisk praksis, og det vil aldrig kunne fremstå som andet end et flertals gennemtrumfen sin egen måde at læse de bibelske tekster på. Det vil være ulykkeligt for folkekirken, hvis dens ritualpraksis i fremtiden skal bestemmes af tilfældige flertals autorisationer af deres egne teologiske tolkninger og sympatier og dermed gøres til et magtmiddel i teologiske uoverensstemmelser.

3) *Hvordan sikrer man, at præster af samvittighedsgrunde har frihed til at sige nej til at medvirke ved indgåelse af registreret partnerskab i kirken?*

Det bør ske ved, at man afstår fra at autorisere ritualer til velsignelse af et registreret partnerskab i kirken. Udvalgets opbakning til, at præster bør sikres frihed til at sige nej, løser det ikke det mest alvorlige problem, nemlig at betydningen af folkekirkens ritualer gradbøjes.

Et autoriseret ritual bør i sagens natur være bindende for alle. Derfor bør der kun autoriseres ritualer, der er bred opbakning til af alle.

Noget andet er, at vi af hensyn til rummeligheden må leve med, at der er forskellige syn på forskellige spørgsmål i folkekirken, og at der kan være sund fornuft i at tilstede hinanden frihed til at handle efter egen personlig overbevisning, så længe det med rimelighed kan begrundes ud fra folkekirkens grundlag. Men det må være et ufravigeligt princip, at det da sker på eget ansvar og ikke ved, at et flertal gennemtrumfer en kirkelig autorisation og dermed tager hele den evangelisk-lutherske folkekirke som gidsel for en populær, men udpræget tidsbestemt overbevisning.

Da man i 1997 stod over for den samme problemstilling, valgte man at afstå fra en autorisation af hensyn til den kirkelige enhed. Det var i sig selv en tilkendegivelse af, at man kun bør autorisere det, der er almindelig enighed om.

Problemstillingen må derfor være, *ikke* om præster af samvittighedsgrunde skal have *frihed til at sige nej*, men om præster skal have *frihed til at medvirke* ved indgåelse af registreret partnerskab i kirken. Her manipulerer spørgsmål 3) i sin form med den folkekirkelige virkelighed.

Frihedsspørgsmålet bliver i rapporten sammenholdt med præsters frihed til at sige nej til at medvirke ved vielse af fraskilte. Denne sammenstilling er ikke reel, da uenigheden om vielse af fraskilte ikke er en uenighed om et ritual, men kun om den aktuelle brug af et ritual. Adgangen til at vie fraskilte ændrer intet i folkekirkens grundlagsdokumenter. Det vil dette forslag gøre.

Det er nødvendigt at præcisere:

Mit og andre ritualmodstanderes anliggende tager sig ud som en kamp imod et velsignelsesritual for registrerede par. Men vi ved godt, at det allerede findes. Og vi anser ikke det som en større ulykke end så mange andre ting, vi er uenige i.

Men vi vil ikke kunne leve med, at det autoriseres som den rette lære i folkekirken. En autorisation vil nødvendigvis have som bivirkning, at alle med et andet syn end det autoriserede kun er til stede i folkekirken i kraft af en særlig fritagelsesparagraf og dermed på en eller anden grad af dispensation.

Sådan en status for kirkens klassiske syn finder vi fuldstændig urimelig.

De stridende synspunkter i denne sag vil kun kunne eksistere side om side uden at være kirkesplittende, hvis man afstår fra at autorisere et nyt ritual.

Med venlig hilsen

Allan Graugaard Nielsen,

sognepræst ved Vor Frelses Kirke i Aalborg,

tidl. formand for Menighedsfakultetets bestyrelse.

Skal ægteskab fortsat kunne indgås i folkekirken?

Ja.

Under hvilke former skal registreret partnerskab kunne indgås i folkekirken, og hvilket ritual skal i givet fald anvendes?

Selve måden at stille spørgsmålet på, forudsætter, at der skal kunne indgås registreret partnerskab i folkekirken og at der derfor er brug for et ritual. Dermed er udvalgets arbejde på forhånd besvaret i selve dette spørgsmål. Det er en højest ejendommelig måde at spørge på, når svaret er givet på forhånd. Der spørges på en sådan måde, at selve sagen er afgjort i selve den måde, spørgsmålet stilles på; for udvalget bedes udelukkende undersøge "under hvilke former" dette skal ske. En sådan retorik kaldes rettelig manipulation.

Der er nu en borgerlig ordning med registreret partnerskab. Ægteskab mellem to af samme køn ville være en ophævelse af meningen med ordet ægteskab. Ægteskab betegner forholdet mellem en mand og en kvinde. Vi er skabt som mand og kvinde, og derfor er det en afvej med en kirkelig velsignelse af et forhold eller et ægteskab mellem to af samme køn. Alle mennesker er skabt i Guds billede, men kun forholdet mellem en mand og en kvinde giver det mening at føre sammen i ægteskab i kirken.

Hvordan sikrer man, at præster af samvittighedsgrund har frihed til at sige nej til at medvirke ved indgåelse af registreret partnerskab i kirken?

Udvalget skriver i en sætning, der anbefales som tekst i ritualbogen før et eventuelt ritual (en såkaldt præambel): "Præster, der af samvittighedsgrunde ikke ønsker at anvende dette ritual (underforstået: hvis og når det indføres JG), fordi de finder det uforeneligt med kristen ægteskabsforståelse, er fritaget fra at bruge det". Udvalget anbefaler, at denne fritagelsesbestemmelse skal fastsættes ved lov med flg. begrundelse: "Det vil efter udvalgets vurdering være en klar markering af, at lovgiverne opfatter en teologisk begrundet afvisning af homoseksuelt samliv som et legitimt synspunkt inden for folkekirkens bekendelsesgrundlag." (s. 13). Uden denne bestemmelse ville det se ud, som om jeg var forpligtet på et evt. nydannet ritual, og så ville det også se ud, som om der ikke var plads til mig i folkekirken.

Biskopperne åbnede mulighed for "gudstjenestelig markering af registreret partnerskab" i 1997, men jeg har hele tiden betragtet denne mulighed som en afvej. Jeg tilslutter mig biskop Steen Skovsgaards opfattelse, at den velsignelse, som hører ægteskabet til, er givet bort til forholdet mellem mand og kvinde.

Derfor vil jeg ikke personligt medvirke ved en sådan markering, og jeg kan heller ikke anbefale et ritual.

Når jeg siger nej til indførelsen af dette eller disse ritualer, er det måske nødvendigt at understrege, at jeg gerne har kontakt og samtale med homoseksuelle. Jeg synes, det er godt, at loven om registreret partnerskab er kommet, fordi den sikrer de homoseksuelles ordnede sociale og økonomiske forhold. Så vil jeg understrege, at jeg er forfærdet over mobning og hatecrimes mod homoseksuelle – den sådan holdning udspringer ikke af den kristne tro.

Udvalgets store flertal mener, at ægteskab og partnerskab må betragtes som to forskellige ordninger, der har hver sin begrundelse og hver sin historie, og derfor er de imod et såkaldt "kønsneutralt ægteskab" (s. 7). Men forslaget om kirkelig velsignelse eller indgåelse af registreret partnerskab er et skridt i retning af fuld ligestilling mellem ægteskab og registreret partnerskab, også samfundsmæssigt.

Med velsignelse og senere vielse af homoseksuelle, fortæller samfundet og kirken børn og unge, at de skal finde frem til, hvordan de er orienteret. Det er ikke længere, som for ikke mange år siden, spørgsmålet om genetisk disposition, men om en stillingtagen i almindelighed: Man kan vælge det ene eller det andet på lige fod. Det skaber en grundlæggende usikkerhed om identitet hos børn og unge. Det skaber også et pres på alle mennesker om at tage deres disposition op til overvejelse. Desuden er der en stigende distance mellem de to køn. Jeg frygter, at mange opgiver et forhold mand-kvinde, fordi de to køn har det sværere og sværere med hinanden. Her er der en kæmpeopgave med at forsone de to køn med hinanden.

Ind i denne debat vil jeg gøre opmærksom på, at vi med scanning af så godt som alle fostre nu fjernes så mange fostre med downs syndrom som muligt. Der er samtidig begyndt at blive mobning af handicappede, selv fra Kommunernes Landsforening med omtale af "gøgeungeeffekten" med pasning af handicappede – de koster for meget. Dette menneskesyn, hvor handicappede er noget, der helst skal undgås, fordi det koster meget og er besværligt, har ikke ført til en samlet høring i folkekirken og menighedsråd og med udtalelser fra alle biskopper om det forkastelige i det. Dette siger jeg for at vise, at spørgsmålet om velsignelse og vielse af homoseksuelle har en prioritet hos et flertal af kirkeledere og politikere, mens fjernelsen af så mange fostre med handicap accepteres og fremmes upåtaget. Denne forskel i prioritering er hykleri, for fostre med handicap placeres ude på et sidespor som ikke værdige til at leve et menneskeliv, mens der på ingen måde nogensinde i vores land er tale om noget lignende for homoseksuelle.

Johannes Glenthøj
Sognepræst i Samsø Pastorat

Biskop Karsten Nissen skriver i sin kronik i Kristeligt Dagblad 18. september, at flertallet i udvalget vedr. ægteskabsindsstiftelse og registreret partnerskab erkender, "at homoseksuelt samliv ikke er en del af en kristen skabelsesordning, men at dette samliv ikke strider imod det grundlæggende i evangelisk-luthersk kristendomsforståelse." Det er en fatal teologisk kortslutning, der finder sted i denne tankegang: at der findes en samlivsform, som ikke er en del af en kristen skabelsesordning, men som dog ønskes bibragt et ritual af en art. Jeg kunne lettere forstå den holdning, at der slet ikke findes nogen kristen skabelsesordning, således at der heller ikke skulle være nogen forskel på den ene eller anden samlivsform. Men når nu flertallet ifølge Nissen hævder en kristen skabelsesordning for ægteskabet mellem mand og kvinde, så bliver der ingen sammenhæng mellem ægteskab og en anden samlivsform. Sjælesørgerisk er det uholdbart at placere en samlivsform som Gud velbehagelig og velsignet, og samtidig betragte denne samlivsform som på et andet plan end det mere grundlæggende ægteskab. Det er som at sætte sig mellem to stole: det fungerer ikke.

Udvalget (et flertal) siger, at det er en dominerende opfattelse i de kristne kirker, at ægteskabet mellem mand og kvinde er en gudvillet ordning for menneskeligt samliv i kærlighed og trofasthed. Det vil sige, at udvalget ikke når til en teologisk opfattelse af ægteskabet, men henviser til en overvejende opfattelse i de kristne kirker. Derfor kan Karsten Nissen ikke have ret i, at udvalget som sådan betragter ægteskabet som en ordning, grundlagt ved Guds skabelse af verden. Jeg kan i al fald ikke læse mig til det i rapporten fra udvalget.

Dernæst taler udvalgets flertal om en anden samlivsform som ikke-stridende mod evangelisk-luthersk kristendom. En del af udvalget mener, at "to af samme køn, der frit forpligter sig til at leve med hinanden i kærlighed og trofasthed i et forhold, der omfatter hele deres tilværelse, har lov til at gøre dette i tillid til, at Gud lægger sin vilje til deres, så samlivet kan blive redskab for Guds vilje og Gud til ære". Her er det interessant, at Gud "lægger sin vilje til" en menneskelig samlivsform. Betyder det ikke, at denne del af udvalget (seks medlemmer) mener, at et forhold i kærlighed og trofasthed, uanset køn, er gudvillet? Det er interessant, fordi 'det gudvilledede' ved ægteskabet mellem mand og kvinde sættes i forhold til traditionen og hvad der har været den almindelige teologiske opfattelse i kirkerne. Når det kommer til to af samme køn, kan i al fald en del af udvalget godt sætte de store teologiske ord på. Det efterlader et mærkeligt indtryk!

Men tilbage til spørgsmålet om ritualer for registrerede partnerskaber. Denne samlivsform hører til det, der ikke behøver at være enighed om i kirkerne. Denne samlivsform placeres i virkeligheden i den berømte evangelisk-lutherske rodekasse med ting, man ikke behøver være enige om. Men kan denne samlivsform virkelig placeres her? Der sigtes til *Confessio Augustana 7*, som først og fremmest handler om særtraditioner i den romerske kirkeafdeling i kirkeret (f.eks. pavens, romerbiskoppens, overhøjhed over hele kirken), gudstjenesteskikke (f.eks. den romerske, latinske messe) og fromhedsliv (f.eks. påkaldelsen af helgenerne). Den tyske tekst af artikel 7 lyder: "For det er nok til den kristne kirkes sande enighed, at evangeliet dér prædikes efter den rette forståelse af evangeliet og sakramenterne rækkes i overensstemmelse med det guddommelige ord. Og det er ikke nødvendigt til den kristne kirkes sande enighed, at der overalt holdes ensartede ceremonier, indsat af mennesker..." Tager man den tyske tekst til artikel 7 i betragtning, som Regin Prenter gør i sin udlægning i *Kirkens lutherske bekendelse. En aktuell teologisk udlægning af den augsburgske bekendelse 1530, 1978*, side 83) kan man sige, som han gør: "Den tyske tekst gør altså selve evangeliets rene forkyndelse sammen med sakramenternes rette forvaltning til det, der opretholder kirkens sande enhed, og ikke en af mennesker tilstræbt og muligvis opnået enighed om evangeliets rene forkyndelse og sakramenternes rette forvaltning." Artikel 7 handler om de lutherske menigheders selvforsvar mod den pavelige bandlysning, og dernæst et angreb på pavekirken krav på at være den eneste sande kirke.

De menneskelige overleveringer/traditioner, riter og ceremonier, der tales om i den latinske tekst, har intet med udvalgets aktuelle arbejde at gøre; det forekommer, at artiklens ord "riter" for udvalgets flertal fungerer

som et stikord, der kan associeres med udvalgets arbejde. Det er uden hold i virkeligheden at hævde – som et flertal i udvalget gør, at homoseksuel praksis falder inden for artikel 7. Det ville være mere ærligt for flertallet at stå ved, at dette flertal ikke er i stand til teologisk og kirkehistorisk at forankre deres opfattelse.

Når alt dette er sagt, er det nødvendigt at fremføre noget mere grundlæggende. Når toneangivende teologer og præster i flertal går sådan i brechen for en kirkelig velsignelse af registrerede partnerskaber, har det meget bredere virkninger i folket end noget, der angår en meget begrænset gruppe mennesker. Det angår os alle, for herefter opdrager en stor del af kirken mennesker til i deres unge år at finde deres ben som mand og kvinde i forhold til deres eget eller det andet køn. Kønnen bliver i stort omfang en historisk konstruktion, ligesom udvalgets flertal forholder sig til ægteskabet mellem mand og kvinde som noget historisk betinget, i al fald som en historisk virkelighed, men uden at man efter endt læsning af rapporten sidder med en fornemmelse af, at udvalgets flertal tror på ægteskabet for alvor længere; ægteskabet er i rapporten egentlig en teologihistorisk konstruktion. Jeg ved, jeg strammer den, men med min bedste vilje kan jeg ikke læse det anderledes. Individuelle medlemmer af flertallet i udvalget vil sikkert modsige dette, men det forandrer ikke sagen som sådan.

Udvalgets arbejde handler altså ikke blot om ritualer, men bibringer en grundlæggende usikkerhed hos børn og unge – og alle andre for den sags skyld: Mennesket som en konstruktion. Men hvorfor der i udvalget så satses på velsignelse af noget livsvarigt, giver i den situation slet ikke mening. Nogle ændrer disposition den ene eller den anden vej, frem eller tilbage – så bliver det livsvarige forhold blot en historisk samlivsform.

Sjælesorg over opvoksende generationer af unge vil – for flertallet i udvalget - ikke kunne omfatte en vejledning specielt i retning af at give ægteskabet mellem mand og kvinde præference. Kan udvalget leve med det? Det er naturligt, at der for en del børn og unge vil være fornemmelser, der både kan føre til tilnærmelse til det ene og det andet køn. Hvad end den unge vælger, kan et flertal i udvalget forsikre den unge om, at både det ene og det andet forhold alligevel er velsignet af dem – og af den Almægtige. Udvalgets flertal efterlader generationer til deres egne – og ikke mindst for de svages vedkommende: de andres - fornemmelser uden vejledning.

Johannes Glenthøj

Lind den 15. december 2010

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1015 København K

Høringssvar vedr. "Folkekirken og registreret partnerskab"

Som svar på kirkeministeriets rapport vedr. Folkekirken og registreret partnerskab skal vi hermed tilkendegive:

1. At vi støtter de af udvalgets medlemmer, der anbefaler, at registreret partnerskab kan indgås i kirken (4.8) men har den opfattelse, at partnerskab og ægteskab sagligt set er det samme, hvorfor vi ønsker, at man udarbejder et vejledende ægteskabsritual (i stedet for et autoriseret som i 1992-ritualbogen) som kan anvendes ved vielse af såvel hetero- som homoseksuelle. Når dele af udvalgets medlemmer anbefaler et autoriseret velsignelsesritual, hvor netop den juridiske del er undladt, er det efter vores mening en uhensigtsmæssig sammenblanding af det teologiske indhold (velsignelsen, som er den samme for alle) og det juridiske. Det er som om man tillægger det juridiske en teologisk betydning.
2. At det skal være muligt af samvittighedsgrunde at ville undlade at varetage ritualet, men denne samvittighedsfrihed skal ikke fremgå af præ-amblen som foreslået, men derimod af betænkningen (som ved vielse af fraskilte)
3. Udvalgets rapport giver et indblik i de mange forskellige syn, der er på vielse af registrerede partnere. Folkekirken rummer disse forskelle, og det står os derfor også klart, at diskussionen kan fortsætte i årevis, medmindre man nu tager konsekvensen heraf og giver frihed for alle til indgåelse af ægteskab i kirken. Det ønsker vi skal ske nu.

Med venlig hilsen

Ulla Kristiansen
Sognepræst i Rind-Kollund-Kølkær

og

Iben Johanne Thomsen
Sognepræst i Rind-Kollund-Kølkær

Sognepræsten, kbf

Tyrstrup-Hjerndrup pastorat

Haderslevvej 3 6070 Christiansfeld

Tlf. 7456 1321

Mail: chn@km.dk, hjemmeside: www.tyrstrup-kirke.dk, www.kirke-ledelse.dk

Høringsvar vedrørende velsignelse af homofile

Kirkelig vielse bør fortsat være en mulighed

Principielt er det min holdning, at indgåelse af ægteskab er samfundets opgave. Der er imidlertid en lang folkelig tradition for, at ægteskab kan indgås i en kirke. Her synes jeg, der skal anlægges en pragmatisk holdning, og jeg er enig med udvalget i, at

"..spørgsmålet om, hvorvidt ægteskab fortsat skal kunne indgås ved kirkelig vielse, må vurderes ud fra bl.a. traditionen og den aktuelle folkelige holdning til det."

På den baggrund støtter jeg det flertal i udvalget, der ønsker at bibeholde muligheden for kirkelig indgåelse af ægteskab.

Ægteskab og registreret partnerskab er ikke det samme

Udvalget, der har drøftet Folkekirken og registreret partnerskab peger på,

"at det både historisk og aktuelt er den dominerende opfattelse i kristne kirker, herunder folkekirken, at ægteskabet skal ses som en ordening for menneskeligt samliv, der har sin grund i Guds vilje, som denne ses udtrykt i de bibelske skabelsesberetninger, og som den på forskellig vis er beskrevet i Det Nye Testamente."(s. 7)

Jeg tilslutter mig denne forståelse af ægteskabet, og også, når et stort flertal af udvalget siger,

"at ægteskab og partnerskab må betragtes som forskellige ordninger, der har hver sin begrundelse og hver sin historie, og at det vil være udtryk for et ejendommeligt abstrakt syn på mennesket, hvis der stiles mod en såkaldt kønsneutral ordening for ægteskab." (s.7).

Ægteskab og partnerskab er for mig at se to forskellige ting. Derfor behandler samfundet og kirken ægteskab og registreret partnerskab korrekt ved netop at behandle det som to forskellige ting.

Nej til indførelse af et ritual for velsignelse af registreret partnerskab

I rapporten anbefaler et flertal af udvalget på den baggrund, at der indføres en velsigneshandling for registreret partnerskab. Jeg kan ikke støtte denne anbefaling – af flere grunde.

For det første ud fra den forståelse af ægteskabet, som udvalget selv peger på. Bibelen fremhæver positivt ægteskabet, allerede fra skabelsesberetningen. Derfor velsignes kirken ægtepar. Der findes ikke en tilsvarende positiv begrundelse i Bibelen for samliv mellem homofile. Derfor kan kirken ikke give et sådant samliv sin velsignelse.

For det andet ud fra hensynet til det kirkelige fællesskab. Dette hensyn var afgørende, da biskopperne i 1997 ikke indførte en egentlig velsigneshandling, men en "gudstjenestelig markering af registreret partnerskab". Hensynet til det kirkelige fællesskab, både i Danmark og ikke mindst med kirkerne i verden, er for mig også et argument imod, at vi ikke går længere og indfører et egentlig ritual i folkekirken.

Det er dog ikke min holdning, at indførelse af et ritual i sig selv er kirkeadskillende. Folkekirken har også indtil nu rummet kristne af vidt forskellig holdning. Det ændrer et nyt ritual ikke. Men det afslører dog, at folkekirken er i splid med sig selv. Kun fremtiden vil vise, om folkekirken kan holde til det.

Et evt. ritual bør ikke med i ritualbogen og der bør være fritagelse for både præster og medarbejdere

Jeg noterer med glæde, at et enigt udvalg forsyner forslaget til ritual med flg. forord:

"Præster, der af samvittighedsgrunde ikke ønsker at anvende dette ritual, fordi de finder det uforeneligt med kristen ægteskabsforståelse, er fritaget fra at bruge det" (s. 12).

Jeg har tidligere talt for (*Kommentar i Kristeligt Dagblad d. 1. maj 2010*), at et ritual ikke bør være en del af den fælles alterbog, fordi det bryder med, at ritualbogen på tværs af forskelle er noget, vi er fælles om i folkekirken. Til dette synspunkt vil jeg tilføje, at det vil være et brud med hidtidig praksis, hvis et ritual, som der ikke er enighed om blandt biskopperne, autoriseres. Jeg vil derfor fortsat tale for den holdning, at et evt. ritual bliver en vejledning til dem, der ønsker at bruge det, og ikke optages i ritualbogen.

Samtidig opfatter jeg det som en urimelig forskelsbehandling, at kun præsterne får ret til ikke at medvirke ved en velsigneshandling. Denne ret bør gælde alle kirkens medarbejdere, så ingens samvittighed skal bøjes.

Nej til diskrimination af homofile

Jeg vil gerne understrege, at jeg er modstander af enhver form for diskriminering af homofile i både samfundet og kirken. Jeg kender flere, der lever i registreret partnerskab, og som gør et stort og fornemt stykke arbejde i kirken. Det glæder jeg mig over. Det er vigtigt for mig, at gudstjenestens fællesskab skal være åbent, så alle dér kan opsøge Guds velsignelse over deres liv og finde sin egen vej ud fra forkyndelsen af evangeliet.

Jeg er også tilhænger af, at samfundet har mulighed for et registreret partnerskab, så de, der ønsker det, kan leve sammen under betryggende sociale og økonomiske rammer.

Christiansfeld, december 2010

Carsten Haugaard Nielsen

sognepræst kbf. Tyrstrup-Hjerndrup, Christiansfeld

Fra: Marianne Boesen
Sendt: 8. december 2010 10:09
Til: Kirkeministeriet
Emne: (hast) Til Menighedsrådet om partnerskab , videresendes til Kirkeministeriet.

Til

Menighedsrådet...

Til kirkeministeriet.

Hjemvendt fra ferie sender jeg hermed min holdning til forslaget; den har været bekendtgjort på menighedsrådsmødet 23.11.

Jeg beder om at få den registreret.

Med venlig hilsen,

Marianne Serup Boesen
Sognepræst ved Vor Frelzers Kirke
Horsens

TIL KIRKEMINISTERIET: hermed fremsendes min holdning, der bedes registreret i høringen.

Til Menighedsrådet.

Da jeg er på ferie og ikke kommer til mødet d. 23.11, sender jeg hermed mit svar til rapporten om registreret partnerskab i Folkekirken.

- 1) *Skal ægteskab fortsat kunne indgås/stiftes i Folkekirken, eller skal alle former for stiftelse af samliv foretages af den borgerlige myndighed, hvorefter der kan ske velsignelse i kirken?*

Svar: Grundlæggende tilslutter jeg mig Kresten Drejergaards anbefaling af, at der sondres mellem den juridiske stiftelse af samlivet og kirkens velsignelse af det. Martin Luther anså ægteskabet for at være en verdslig kontrakt baseret på parternes konsensus, men folk ville gerne have det velsignet, og så rykkede ”stiftelsen” også ind i kirken, i DK i 1685, hvor staten gjorde kirken til den ægteskabsstiftende myndighed. Selv om ægteskabet for Luther ikke er et sakramente, men *en hellig, guddommelig stand*. Personligt synes jeg, man skulle gøre som i f.eks. Frankrig og Schweiz: først på rådhuset, så velsignelsen i kirken, hvis man vil. Så stilles alle par lige.

- 2) *Under hvilke former skal registreret partnerskab kunne indgås/stiftes i Folkekirken, og hvilket ritual skal i givet fald anvendes?*

Svar: Registreret partnerskab skal ikke kunne indgås ved en kirkelig handling, da det vil stride imod Folkekirkens grundlag i den **bibelske forståelse** af ægteskab, og den stadigt herskende folkelige **tradition**: opfattelse af et ægteskab som værende mellem mand og kvinde. Skabelsesteologisk vil det for mig være problematisk, jf. Skabelsesberetningen, der indgår i ritualet, der slutter med *Og Gud velsignede dem*. Fortsættelsen lyder: *Bliv frugtbare og talrige og opfyld jorden*. Det biologiske m.h.p. forplantning mellem to, der bliver ét kød, kan intet menneske lave om på.

Vil man alligevel indføre ”stiftelse og velsignelse af registreret partnerskab” i Folkekirken, bør det kun omtales i et **Tillæg** til Ritualbogen.

- 3) *Hvordan sikrer man, at præster af samvittighedsgrunde har frihed til at sige nej til at medvirke ved indgåelse/velsignelse af registreret partnerskab i kirken?*

Svar: Som udvalget anbefaler, at det lovgivningsmæssigt fastslås, at præster har ret til at nægte at medvirke til indgåelse af registreret partnerskab i Folkekirken og velsignelse af et allerede indgået registreret partnerskab, ligesom det blev tilfældet med vielse af fraskilte.

Min holdning: Alle kan jo komme til gudstjeneste og bliver velsignet dér. For mig er et ægteskab mellem mand og kvinde, og som præst vil jeg ikke kunne foretage hverken vielse eller velsignelse af homofile par. **For at undgå fejlslutninger understreger jeg, at** jeg anser alle mennesker for skabte i al vores forskellighed i Guds billede og dermed værende Guds børn, **at** jeg ikke finder bibelsk belæg for fordømmelse af homofile, **at** jeg erfarer fra personlige gamle venner, der lever i et borgerligt registreret partnerskab, at deres **kærlighed** er lige så stor som den, der findes blandt m/k-par, samt **at** jeg ikke har problemer med at vie fraskilte.

Venlig hilsen, Marianne Boesen

Sognepræst Henriette Bacher Lind
Nicolai Plads 2-4
6000 Kolding

Høringssvar på Kirkeministeriets rapport om "Folkekirken og registreret partnerskab" september 2010

1. Samlivsstiftelsen

Biskop Drejergaard forslår, "at al juridisk samlivsstiftelse finder sted for den borgerlige myndighed (på rådhuset)". Der er ingen tvivl om, at den praksis kunne løse en del af både det teologiske problem i og den folkelige modstand mod en velsignelsehandling for to af samme køn.

Nogle heteroseksuelle par vil muligvis blive kede af, at muligheden for at blive gift i kirken hermed forsvinder, men jeg er sikker på, at det ikke vil afholde parrene fra at komme i kirken og blive velsignet efter, at de er blevet borgerligt viet. Dog skal man ikke tilstræbe, at der udarbejdes et kønsneutralt ritual, ligesom der må findes et andet ord for samlivet mellem par af samme køn end ægteskab.

II. Indgåelse af registreret partnerskab i kirken

Jeg mener ikke, at der skal udarbejdes et ritual til indgåelse af registreret partnerskab i kirken. Allerhelst ser jeg, at man bevarer ordningen med den gudstjenestelige markering af et registreret ægteskab, da den også kan bruges af mennesker, som lever i alternative samlivsformer.

Såfremt dette ikke kan godtages, må man gøre som Drejergaard foreslår og indføre et velsignelsesritual for det registrerede partnerskab, bestående af dels en vejledende dels en autoriseret "kernedel".

Det er sandt, at samlivsformerne har ændret sig væsentligt, og at det i dag ikke nødvendigvis er en mand og kvinde, som udgør stammen i en familie. I dag er der medicinske forudsætninger for og politisk opbakning til, at par af samme køn, sågar singler, kan få børn på anden vis. Det rækker dog ikke ved, at man stadig må kalde forplantningen mellem mand og kvinde for den naturlige. Hvad enten man bryder sig om det eller ej, skal der stadig både en sædcelle og et æg til at skabe et barn.

Der er altså god mening i skabelsesberetningens ord om, at Gud skabte mennesket som mand og kvinde og velsignede dem. Vi kan ikke bare lade hånt om det skriftgrundlag, som selv Jesus refererer tilbage til, når han taler om ægteskabet. Det har intet som helst med fundamentalisme at gøre. En autorisation af et eventuelt ritual for en vielse af homoseksuelle ville betyde, at der for første gang i kirkens historie udarbejdes et ritual, som ikke bygger på Bibelen.

Selv om skabelsesberetningen er en myte, formulerer den det, som alle ved: Mand og kvinde er skabt sådan, at de tilsammen udgør selve forudsætningen for livets beståen.

Det er denne evne, denne krævende og forpligtende skaberkraft, som i denne sammenhæng begrundes velsignelsen i vielsesritualet. Ikke parrets kærlighed.

Velsignelse handler ikke om, at noget blæstemples, men at vi får at vide, at vi under alle former og til alle tider har Guds nåde med os.

III. Ritualer og frihedsbestemmelser

Jeg kan tilslutte mig, at der skal være fritagelsesbestemmelser for præster, som af samvittighedsgrunde ikke ønsker at vie eller velsigne homoseksuelle par.

Ovenstående synspunkter støttes af følgende medlemmer i Skt. Nicolai menighedsråd:

E. J. K. M. S. M.
Henriette Beck

Sognepræst ved Sankt Nicolai kirke i Kolding

Hans-Ole Jørgensen

Flyrdestræde 5

6000 Kolding

75520661

h.o.j@km.dk

Høringssvar på Kirkeministeriets rapport om Folkekirken og registreret partnerskab sept. 2010.

I Skal ægteskab fortsat kunne foregå i kirken eller skal alt juridisk ske på rådhuset?

Det vil være lettest at lade alt juridisk foregå på rådhuset og kun lade kirken levere en efterfølgende velsignelse. Ved en sådan ordning vil der formentlig være mindre modstand mod kirkens medvirken ved homofile "vielser". både folkeligt, kirkeligt og økumenisk.

I så fald skal de homofile bære på deres skuldre, at de andre så også herefter skal på rådhuset. Men det skal de i forvejen efter en prøvelsesattest, så den byrde bør være til at bære.

Og når vi i dag holder "kirkelig velsignelse af et borgerligt indgået ægteskab" – en handling, der er hyppigere og hyppigere - er det med samme fest og alvor som et egentligt bryllup. Jeg tror ikke, vi folkeligt mister meget ved den ordning. Det vil være fint for mig.

Men jeg vil også kunne være med til det mere vidtgående, at partnerskabet kan indgås i kirken. For kan en gudstjenestelig markering/velsignelse af et på rådhuset indgået partnerskab finde sted, så kan også selve indgåelsen. Forskellen er et stykke juridisk papir og ikke en teologisk.

Velsignelsen er i alle tilfælde det afgørende, og den er altid noget, vi kun kan forholde os til i bøn, fordi den er Guds og ikke vores. Det fritager os fra at skulle tage stilling til, hvem Gud vil velsigne, og stiller os alle afgørende lige.

Det vigtige må derfor teologisk og kirkeligt være, at vi holder dørene åbne for de mennesker, der faktisk findes i verden og som søger ly og kræfter i kirken.

Jeg mener vi skal forbeholde ordet ægteskab til forholdet mellem mand og kvinde og finde et andet ord for det homofile parforhold. Det er ikke så let men det kunne være en del af opgaven. Folkeligt er ordet ægteskab svært at flytte med. Og det er efter mine begreber også en anerkendelse af det særegne at noget har sit eget navn. Det har blomsterne og alt, hvad der i øvrigt findes. Figet navn værner om det singulæres betydning.

II Under hvilke former skal reg. partnerskab kunne indgås ved en kirkelig handling? Og hvilket ritual?

Tilsvarerne skal ritualet heller ikke være konsneutral.

Måske skal der være en kerne, der går igen, men med et mangfoldigt tekstudvalg at vælge fra.

III Sikring af præsternes frihed til at kunne sige nej?

Friheden bliver vi nødt til at unde hinanden.

Ole Jørgensen

Ovenstående formuleringer støttes af følgende medlemmer
af Sankt Nicolai sogns menighedsråd

Sankt Nicolai

Fra: Alfred Kirketerp
Sendt: 7. december 2010 12:28
Til: Kirkeministeriet
Emne: (hast) Høringssvar vedr. "Folkekirken og registreret partnerskab".

Til
Kirkeminister
Birthe Rønn Hornbech.

Høringssvar vedr. vielses- eller velsignelsesritual for homofile.

Det var med stor sorg, jeg var vidne, til Kirkeministerens nedsættelse af udvalget omkring ovennævnte spørgsmål. Det var i mine øjne en politisk rævekage, som endnu engang understregede, at Kirkens menighed ikke er herre i sit eget hus. Desuden var det klart, hvilket resultat, udvalgsarbejdet ville give. "Som man råber i skoven, får man svar". Ja, det var tydeligt, at udvalgets sammensætning måtte give det resultat, vi nu sidder med. Nødvendigheden af en adskillelse mellem stat og kirke, som jeg i mange år har været tilhænger af, blev endnu mere tvingende for mig. Og jeg kan kun opfordre Kirkeministeren til at sætte Kirken fri fra flere, politiske overgreb og få nedsat den forfatningskommission, der kan behandle en kommende adskillelse.

Vedr. udvalgets betænkninger vil jeg sige:

- A) Ethvert ritual – det være sig vielsesritual – eller velsignelsesritual for homofile – vil stride mod Kirkens grundlag. Jeg må citere Karsten Nissen (fra december 2004): *"Kirken har for mig at se intet mandat til at indføre nye ritualer, der ikke kan begrundes i et bibelsk helhedssyn eller i kirkens tradition"*.
- B) En autorisation af et kirkeligt ritual for registreret partnerskab vil underminere det kristne familie- og ægteskabssyn – ligesom det klart vil være i modstrid mod den bibelske skabelsesstanke, hvorefter der kun findes ÉT ÆGTESKAB – nemlig det mellem mand og kvinde.
- C) I forlængelse af B) finder jeg, at tilhængerne af ovennævnte ritualer – i hvad form det måtte komme – gør sig skyldig i "hybris" – for hvem kan råde over Guds velsignelse, andre end Gud? Man tilbyder altså de homofile en vare, som Kirken ikke har på hylderne. Man snyder dem til at tro, at de får Guds velsignelse, når sandheden er, at Gud ikke kan velsigne andet ægteskab eller parforhold, end det mellem mand og kvinde.
- D) Konsekvensen af indførelse af nævnte ritualer vil splitte i forhold til det helt store flertal af verdens kristne kirker. Men det vil også føre en splittelse ind i Folkekirken, som vil true Folkekirkens fremtid. Dannelse af valg- og frimenigheder vil eskalere og betyde, store tab i mange sognemenigheder, idet det fortrinsvis vil være unge familier og yngre mennesker, der vælger at træde ud af Folkekirkens sognemenigheder. Folkekirken vil miste dem, der skulle være "saltet og kraften" i menighederne. Det vil i al fald ske mange af de steder, hvor stedets præst vælger at bruge et indført vielses/velsignelsesritual for homofile.
- E) Til sidst kan jeg så heller ikke lade være med at sige, at der – ved indførelse af et vielsesritual eller et velsignelsesritual i Folkekirken – for første gang i den danske Kirkehistorie indføres et ritual, der ikke har enstemmighed for sig i Bispekollegiet.

Jeg må på denne baggrund opfordre Kirkeministeren til at forhindre en indførelse af et kirkeligt ritual for registreret partnerskab – i hvad form ritual end måtte komme. Jeg kommer med denne opfordring for at redde Folkekirken i dens nuværende bredde.

Skulle Kirkeministeren ikke følge min opfordring – vil jeg fremover – i tale og skrift – arbejde for en adskillelse af stat og kirke. Og skulle det så heller ikke lykkes, vil jeg som en sidste udvej støtte enhver bestræbelse på dannelse af valg- og frimenigheder, hvor det skønnes at være ren nødværge fra den gudstjeneste-fejrende menighed.

Med venlig hilsen
Sognepræst i Assing Sogn, Herning Søndre Provsti, Viborg Stift
Alfred Kirketerp.
Vardevej 110

6933 Kibæk.

Vinding-Vind Pastorat

Sognepræst Morten Mouritzen, Præstevejen 5, 7550 Sørvad, tlf.: 97 43 80 20, mail: mmo@km.dk

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K

Vinding, den 2. december 2010.

Hørings svar fra sognepræst Morten Mouritzen vedr. rapporten "Folkekirken og registreret partnerskab"

Vedr. spørgsmål 1: om ægteskabet fortsat skal kunne indgås i folkekirken?

Dette er ikke et teologisk, men et juridisk spørgsmål. Det står politikerne frit at bestemme, hvad der skal være gældende lov på dette område. Men hvis der skal åbnes op for indgåelse af andre samlivsformer (end ægteskabet mellem mand og kvinde) i folkekirken, da bør alle samlivsformer indgås for en borgerlig myndighed.

vedr. spørgsmål 2: under hvilke former registreret partnerskab skal kunne indgås i folkekirken?

Jeg mener ikke, at registreret partnerskab skal kunne indgås i folkekirken, da det strider mod folkekirkens grundlag, som er bibelen og de fem bekendelsesskrifter, og den forståelse af ægteskabet, som kommer til udtryk her. Ægteskabet mellem mand og kvinde er en skabelsesordning og er den samlivsform, der har Guds velsignelse over sig.

Derfor finder jeg det yderste betænkeligt, hvis folkettinget på baggrund af ovennævnte rapport vil pålægge folkekirken at udarbejde et ritual for vielse og/eller velsignelse af homoseksuelle par med henblik på autorisation.

Det må være tydeligt for enhver, at der er dyb splittelse i Folkekirken i denne sag. Alene den kendsgerning, at de tre biskopper, der sad i udvalget, har hver sin holdning til spørgsmålet (samt at der i bispekollegiet også er en helt fjerde holdning, nemlig en afvisning af at indføre et velsignelses-/vielsesritual for personer af samme køn), turde være nok til, at politikerne undlader at foretage sig mere i denne sag.

Hele forholdet mellem stat og kirke hviler på den skrøbelige – men indtil nu bæredygtige – præmis, at politikerne er yderst tilbageholdende med at lovgive på kirkens område med mindre kirken selv ønsker det og bakker op om det.

Ritualbogen er kirkens fælles arbejdsbog, som udtrykker kirkens lære, som vi er fælles om. Der har altid været en vis konsensus i kirken, når der er blevet indført nye ritualer. Det virker absurd at autorisere et ritual, som vi ikke er fælles om, og – hvis præamblen vedtages - tillader forskellige holdninger til.

vedr. spørgsmål 3: hvordan man sikrer præster frihed til at sige nej til at bruge ritualer/ritualerne?

Jeg støtter den præambel, som rapporten omtaler, selvom det formentlig ville være en historisk indføjelse i en ritualbog, at præster sikres en lovfæstet ret til ikke at bruge ét af kirkens ritualer, og endda have lov til at tale imod det ritual, som kirken måtte have indført. Det virker absurd.

Føler ministeren alligevel, at der skal arbejdes videre med planerne om et ritual, så er præambelen afgørende til sikring af præsters (og gerne det øvrige kirkebetjenings) frihed fra at skulle medvirke. Dette er en altafgørende forudsætning for, at nogle af os fortsat kan virke i folkekirken.

Sammenfatning:

Jeg frygter, at det syn, som præambelen giver udtryk for, vil få trangere kår i folkekirken. Derfor er hele projektet er for mig at se kirkesplittende. Måske ikke her og nu, men på længere sigt, hvis ikke der aktivt gøres noget for at sikre, at dette spørgsmål ikke bliver et testspørgsmål ved ansættelse af nye præster i folkekirken. På den baggrund bør der arbejdes med flere frihedsrettigheder, som f.eks. alternativt biskoppeligt tilsyn, som et medlem af udvalget foreslår.

KIRKEMINISTERIET

C 6 DEC. 2010

Høringssvar fra sognepræst Jørgen Jørgensen, Aabenraa, om "Folkekirken og registreret partnerskab".

Kan man undsige et ritual?

Et formaliseret ritual til velsignelse af et registreret partnerskab – eller et egentligt vielsesritual for homofile vil betyde en kirkehistorisk ny – og umulig – situation.

Ritualer er til for at bruges. De er de synlige nedslag af den pågældende kirkes tro og på den måde konkretiseringer af den bekendelse den aktuelle kirke har. Ritualerne er udtryk for troen på at den usynlige Gud, ikke er ligeglad med verden, men rører verden med sin velsignelse på en konkret, synlig måde. Ritualerne siger så stærkt som muligt til alle sanser: Her er Gud til stede med sit velsignende nærvær. Det betyder, at man aldrig har haft en kirke, hvor ritualerne var frivillige, eller var udtryk for markeringer af forskellig art, for da slet ikke at tale om en kirke, hvor embedsbærere og menigheder principielt kunne undsige bestemte ritualer og på den måde gøre kirkens konkrete synlighed vilkårlig.

Selv om der har været enighed om ritualernes formål har der altid været debat om grænserne for ritualernes anvendelse. Sådan vil det være, fordi alt, hvad der kan misbruges, bliver misbrugt. Derfor må alle med ret til at udføre ritualer vurdere den enkelte situation for at "forhindre misbrug af nådens midler". Det er en farlig magt, der er lagt i embedsbærernes hænder, men den kan kun være der, og bør også kun administreres efter tilsyn og kollegialt samråd i tvivlstilfældene. Selv om vi ikke har særlig meget kirketugt i folkekirken, så er muligheden principielt tilstede – og muligheden *skal* principielt være til stede. Ellers automatiseres Guds velsignelse; og det har ingen mennesker eller myndigheder ret til.

Alle præster i den danske folkekirke går ind for alle ritualer og vil anvende alle ritualer selv om vi er lidt uenige om, hvor vide grænserne for ritualernes anvendelse skal være.

Kan en kirke indføre et ritual som en veldefineret gruppe nægter at anerkende og anvende – principielt? Jeg mener nej. Hvis nogle nægter at anvende vielsesritualet, fordi man principielt ikke vil vie folk, så må man forvente at vedkommende fyres. Hvis nogle principielt nægter at døbe, så er det ud af vagten. Og så fremdeles. Man kan derfor ikke forestille sig (undtagen i folkekirken – måske) at nogen vil være så selvmodsigende at indføre et *valgfrit ritual*. En sådan uting kan ifølge sin egen natur ikke eksistere. Det vil gøre Guds velsignelse vilkårlig. Sådan er det ikke med de øvrige ritualer: Her er mandatet givet – og vi kan sige: *Nu vil vi hjælpe dette barn til Guds velsignelse...* Det er udgangspunktet for ritualet – og den alvor, hvormed det evt. må fravælges, fordi omstændighederne er imod.

Og til grund for ritualet ligger et mandat, der er hentet fra bibelen og kirkens bekendelsesskrifter. Kun et gedigent teologisk eksegetisk og systematisk arbejde kan ændre f.eks. dåbsritualet og kun et grundigt bibelstudium og gennemgang af alle relevante dogmatiske, etiske og dogmehistoriske data kan legitimere indførelsen af et nyt ritual.

Når vi taler om ritual til velsignelse af homofilt samliv er min bedste overbevisning, at det er en umulig opgave. Kun ved at vride enkeltudsagn til ukendelighed kan man få bibelen til at mene det modsatte af den ligefremme læsning, som almindelige mennesker selv kan foretage.

Man kan ikke finde tekster om homoseksuel praksis, der kan læses højt i en kirke ved en sådan lejlighed. Alle passager er negative. Man kan ikke læse tekster om ægteskabet mellem mand og kvinde; de er udsprunget af en køns polaritet. Man kan læse om at man skal elske sin næste, men det legitimerer jo ingenting omkring ægteskab, samliv og samlivsformer.

Det beskedne antal af registrerede partnerskaber kan ingenlunde legitimere den ståhej, der er om denne sag. Det vil dreje sig – højst – om få hundrede på landsplan årligt, der vil benytte denne mulighed.

Det er ude af proportioner, at ville lave ritual på – og krænke den folkekirkelige orden og det folkekirkelige fællesskab.

Selvsagt bliver der valgfrihed til at bruge ritualer for præster, men kan man overhovedet have det for dette rituals vedkommende isoleret fra de øvrige? Det vil være yderst inkonsekvent.

Det er valgfrit om man vil foretage udsendelser af missionærer med bestemte "hjemmelavede" ritualer – eller indvie diakoner efter gængs praksis. Det er valgfrit om man vil medvirke til jagtgudstjenester, spaghettigudstjenester osv. Men ritualer er ikke valgfrie.

Hvis biskopper og kirkelige ledere i landsforeningens af menighedsrådsmedlemmer – og politikere – vil folkekirken det godt, så stopper de denne umulige diskussion. Den vil føre til endeløs strid – og vil skade folkekirkens anseelse i årevis, ligesom den vil speede den udvikling op, der er godt i gang: Nemlig at mere bevidste evangelikale kredse opgiver deres folkekirkemedlemskab og etablerer sig i valg- og frimenigheder i- eller udenfor folkekirkens orden. Det gavner næppe de lokale sogne, at kredse af de bevidste og aktive kirkegængere takker af. Selv om det ikke skal handle om statistik så er det alligevel underligt, at man for at imødekomme nogle få hundrede par fremmedgør titusinder af kirkegængere for deres egen kirke. I første omgang gør dette argument næppe et stort indtryk, men tro mig: Hvis kirkerne en dag står tomme, så er det for sent at fortryde, og så har man kun servicekirken tilbage; og da vil jeg gerne spå om, at der for alvor bliver præstemangel, for ingen præst kan holde til livslangt at være ceremonimester for religiøse anliggende, hvis ingen tror på – og engagerer sig i – det budskab, der er kirkens fundament.

Vi bliver ikke enige – og vi lever nu i samme kirke med uenigheden. Det kan vi – med en vis smerte – blive ved med; men bliver uenigheden institutionaliseret gennem et ritual om vielse af homofile, så bliver splittelsen ikke bare en uenighed, men en permanent og tilsigtet tilstand, som de ansvarlige må holdes ansvarlige for.

Jørgen Jørgensen.

Sognepræst, Sct. Nicolai kirke, Aabenraa

Formand for Menighedsfakultetet, Århus.

Kirkeplads 4

6200 Aabenraa

Kirkeministeriet

KM@KM.DK

Hoven d. 2. december 2010

Høringsvar til Rapport om folkekirken og registreret partnerskab.

Jeg anser den måde udvalget er blevet bedt om at forholde sig til forholdet mellem folkekirken og registreret partnerskab for at være beklagelig. Spørgsmålene er ret snævert praktiske, og giver derfor også kun plads til snævre praktiske svar. De grundlæggende teologiske sammenhænge bliver derfor kun berørt sporadisk. Det er nærmest kun i bilagene med mindretalsudtalelser, at en egentlig teologisk behandling udføres.

Det bliver de dog dygtigt dér, og jeg mener, at mindretalsudtalelserne har en sådan faglig vægt, at overvejelserne om at indføre et nyt ritual bør indstilles. Det er tilsyneladende ikke i traditionen, den systematiske teologi eller bibelteologien, at ritualet finder sin berettigelse.

Derudover mangler der også en overvejelse af, hvad kirkens rolle egentlig er i forhold til ritualerne. Af rapporten kan man få den opfattelse, at kirken er aktøren ved ritualerne, og at det er kirken, der giver ritualer gyldighed. Det, mener jeg, er en tilsnigelse. Ægteskabet er godt nok ikke et sakramente, men der må gælde noget af det samme som ved sakramenterne ved vore øvrige ritualer. Vi må kunne have en berettiget forventning om, at Gud vil virke gennem kirkens ord. Det burde betyde, at kirken ikke opretter ritualer, hvor der ikke ligger en klar teologisk redegørelse for, at vi kan have tillid til, at Gud vil virke gennem ritualet. Her gælder en vurdering af folkestemningen i og uden for folkekirken selvfølgelig ikke som argument.

Med håb om, at et ritual i det mindste kun placeres i et tillæg til Ritualbogen og med venlig hilsen

Hans Petur Kirkegaard

Sognepræst i Tarm Pastorat

Bredgade 1, Hoven

6880 Tarm

Hørings svar vedr. rapport om folkekirken og registreret partnerskab

Undertegnede sognepræst bemærker følgende:

Vedr. udvalgets sammensætning:

Det bemærkes vedr. udvalgets sammensætning, at det var en offentlig kendt og af ministeren vedgået forudsætning, at en af biskopperne i udvalget er modstander af div. autoriserede ordninger. Under arbejdet åbenbares det, at vedkommende biskop, biskop Karsten Nissen, har skiftet holdning. Det betyder, at et stort mindretals syn ikke har været repræsenteret af nogen biskop. Der er tale om en åbenlys skævhed, der modificerer rapportens relevans, og som, i fald man alligevel følger dens konklusioner, i sig selv må danne grundlag for vidtgående frihedsordninger til det store mindretal, der ikke på denne vis har været repræsenteret i udvalget.

Vedr. nødvendigheden af et ritual:

Det i rapporten fremlagte talmateriale (p.18 f.) godtgør på ingen måde den praktiske nødvendighed af indførelse af så vidtrækkende ændringer i folkekirkens ritualer. Eksempelvis vil nogle få mennesker, der forstår sig selv som polyamori, og som derfor måtte vælge polygame samlivsformer, fremtidigt og med ligeså stor vægt og tilsvarende argumentation, som fortalere for indførelse af div. ritualer for homoseksuelle gør brug af, kunne kræve tilsvarende autoriserede ritualer.

Vedr. vielsesmyndighed:

Det forekommer ikke som nogen teologisk nødvendighed, at folkekirken, eller nogen luthersk kirke, har vielsesmyndighed. Efter mit skøn er der tale om en god og praktisk ordening, der har hævd i dansk tradition. Ordningen kan værne om forståelsen af ægteskabet som helligt og samtidig befordre sammenhængen mellem folk og kirke.

Men en fratagelse af vielsesmyndigheden vil heller ikke løse problemet i det her relaterede område, idet kirken efter mit syn ikke, selv om et partnerskab skulle være indgået på et rådhus, kan medvirke til nogen velsignelseshandling vedr. homoseksuelt samliv.

Vedr. ægteskabet som skaberordning:

For så vidt er der tale om en arbejdsgruppe vedr. folkekirkelige ordninger og ritualer, er det forventeligt, at der kan peges på en "grundlæggende opfattelse af ægteskabet som en gudvillet ordening for menneskeligt samliv i kærlighed og trofasthed". Den konklusion er i konteksten indlysende. Men en ligeså selvfølgelig konsekvens er det, at en kirkelig velsignelseshandling af homoseksuelle par på sigt vil underminere en sådan forståelse af ægteskabet. Det følger i sig selv af, at udvalget foreslår, at strukturen i en sådan handling følger den kendte struktur vedr. ægteskabsindgåelse. Jf. hertil, at der i den offentlige debat allerede fra flere sider har været fremført, at kommende "kønsløse" ritualer ganske givet vil blive ønsket anvendt i forbindelse med traditionelle vielser (f. eks. Mogens Lindhardt, Kritisk Forum for Praktisk Teologi 2010).

Og man har ved indførelse af en velsignelseshandling for homoseksuelle par spillet sig argumenter mod dette af hænde. Mod eller med ens intention vil et givet velsignelsesritual underminere forståelsen af ægteskabet som skaberordning.

Vedr. det bibelteologiske grundlag:

I rapporten er den egentlige bibelteologiske begrundelse for indførelse af et vielses / velsignelsesritual fraværende. Det forekommer der at være gode grunde til. Der kan efter undertegnes skøn kun fremføres egentlige teologiske argumenter mod sådanne ordninger. Bibelens enkeltudsagn vedr. homoseksuelt samliv er entydige negative. Dertil kommer, at der går en rød tråd gennem det bibelske vidnesbyrd fra skabelsen til forståelsen af menigheden og Kristus, en tråd, der entydigt og eksklusivt peger på ægteskabet mellem mand og kvinde, som den samlivsform, der er udhævet, som værende under Guds velsignelse.

Vedr. velsignelse af homoseksuelt samliv og kirkeens enhed:

I afsnit 4.5.2 ses det, at et flertal i udvalget med en henvisning Confessio Augustana (CA) 7 hævder, at et ritual kan indføres uden konsekvenser for den kirkelige enhed. Konklusionen bygger på en særdeles selektiv læsning og forståelse af bekendelsen. Dels kræver rapportens konklusion, at den evangelieforkyndelse, der er tale om, er en evangelieforkyndelse uden relation og i modsætning til den bibelske lov- og formaningsforkyndelse (i sidste

ende antinomisme), dels at man afstår fra at læse CA 7 i den sammenhæng, hvoraf det med tydelighed fremgår, at de ordninger, der kan bevares, kun er ordninger, der kan bevares uden synd, er gavnlige for god ro og orden i kirken, ikke fordunkler Guds bud og fører mennesker i fordærv, ikke er mod Guds Ord.

Et ritual, der med tydelighed har det samlede bibelske vidnesbyrd imod sig, er ganske enkelt uden for denne bekendelsens horisont. Virkeligheden vil være, at det skisma, der opstår på kirkens alter mellem Bibel og ritualbog er et skisma, som en sådan nyordning fører ind i folkekirkeordningen. Bemærk i øvrigt også, at hensynet til det kirkelige fællesskab var betonet i biskoppernes fællesudtalelse i 1997. Den problematik er nu nedtonet.

Vedr. konsensus, ritual og bekendelse:

I forbindelse med indførelse af nye ritualer er der i nyere tid præcedens for, at der i kirken i mindste måde er en vis konsensus. Den manglende konsensus i sagen her er evident. Bemærk, at de tre biskopper, der er repræsenteret i udvalget, hver repræsenterer sit løsningsforslag og at to biskopper i øvrigt er imod indførelse af et ritual overhovedet. At indføre et ritual på den baggrund ville forekomme i sig selv at være splittende.

Yderligere er et ritual kirkens bekendelse i praksis. Derfor kan kirken heller ikke indføre et ritual, der ikke har noget bibelsk belæg, men som tværtimod undsiges af det bibelske vidnesbyrd.

Og hvor man gør det alligevel, der er kirken i begreb med at ændre trosgrundlag. Uagtet en eventuel præambel betyder det, at en række af folkekirkes præster bringes i en stående konflikt mellem præsteløftet og den lære, der med et ritual indføres som kirkens nye lære. De samme præster bringes i den samme konflikt i forhold til kolleger og foresatte, som måtte bifalde og praktisere et sådant ritual, fordi ritualet læremæssigt ses at være i modstrid med den lære præsteløftet forpligter på. (Se til dette punkt i øvrigt undertegnes indlæg i KD 28. juni 2010 under title: Homoseksuelle vielser udfordrer præsteløftet.)

Vedr. forkyndelsesmæssige og sjælesørgeriske konsekvenser af et ritual:

Det vil med indførelsen af et ritual være umuligt på en række områder at lære sandt om Guds bud, om de apostolske formaninger og om ægteskabet uden at komme i modstrid med det, det nye ritual forkynder. Og på bestemte områder vil der, hvis den vej, det nye ritual stikker ud, følges, kun være plads til en antinomistisk forkyndelse, der i sidste ende ikke kan rumme hverken evangelium eller nådestilsigelse.

For mange mennesker i almindelighed, vil et ritual kort sagt betyde, at kirken mister troværdighed. Hvorfor skulle man tro på det budskab kirken i øvrigt bringer, når den her handler på tværs af sit eget grundlag?

Et homoseksuel menneske, har selvsagt – også uanset den samlivsform det nu vælger- krav på samme forståelse og respekt, som ethvert andet menneske. Netop her svigtes (bedrages) den homoseksuelle, idet kirken med et ritual foregiver at kunne række en velsignelse, som den i virkeligheden ikke har noget mandat til. På samme måde svigtes mennesker, hvis seksuelle orientering måtte være uafklaret, for slet ikke at tale om alle de unge, der i en tid hvor køns polariteten udviskes, skal afklare og komme til rette med egen seksualitet. Disse grupper måtte i det mindste kunne forvente hjælp fra den kirke, der ved om, at mennesket er skabt med en markant køns polaritet som mand og kvinde. Med et ritual svigtes disse grupper, i øvrigt sammen med en ikke uvæsentlig gruppe af homoseksuelle, der i forlængelse af det bibelske vidnesbyrd tager cølibatet på sig.

Vedr. mindretalsrettigheder og frihedsordninger:

Et samlet udvalg går ind for en præambel i enten en autoriseret ritualbog eller i et tillæg. Saglig set er dette en vedgåelse af, at et ritual ikke kan begrundes i en traditionel kristendoms opfattelse og derfor også i en eller anden grad bringer et skisma ind i kirken.

Der er, hvis der indføres et velsignelsesritual for homoseksuelle, tale om et vidtrækkende og grænsesprængende tiltag, der ud over præambelen – og i forlængelse af denne - vil kræve nye og grænsesprængende frihedsordninger, hvis ikke det skal komme til en markant og permanent uorden i folkekirkeordningen. En uorden som på sigt vil føre til udmeldelse og udsivning.

Derfor må følgende frihedsordninger som et minimum følge med en eventuel indførelse af div. nye ritualer:

1/ Det indføres i loven, at præster og personale i øvrigt har frihed til ikke at medvirke ved de handlinger, som de nye ritualer måtte medføre. Det anføres endvidere, at det er præster og de øvrige ansatte uvedkommende at sørge for afløsere, der måtte ønske at påtage sig de pågældende tjenester.

2/ En naturlig og logisk konsekvens af et ritual, som nødvendiggør en præambel, er spørgsmålet om tilsyn. Rapporten nævner derfor også spørgsmålet. Flertallet henviser til den eksisterende lovgivnings mulighed for stiftsbåndsløsning. Af flere grunde ses denne lov ikke at kunne løse problemet.

Skal en kirkeordning kunne fungere med et så radikalt nyt ritual, så må frihedslovgivningen vedr. tilsynet udvides markant. Dels for at fastholde et vist mål af tillid, som er nødvendig for at et åndeligt tilsyn kan fungere, dels for at imødekomme en absolut nødvendighed for, at præster og enkeltmenigheder offentligt og vedblivende kan stille sig på det syn, præambelen giver udtryk for, og endelig også for at give præster og teologer, der har præambelens syn, muligheder for at komme i betragtning til folkekirkens embeder.

En udvidelse af frihedslovgivningen på området kunne gå ad to spor.

I: Ministeren udnævner i de stifter, hvor biskoppen går ind for de nye ritualer efter indstilling fra de præster og/eller menigheder, der måtte stå på præambelens syn, en tjenestegørende præst, der påtager sig det gejstlige tilsyn med præster og menigheder i stiftet, som måtte ønske det. Den præst, der udnævnes, har det syn præambelen giver udtryk for og er for præster og menigheder, som måtte ønske det, i enhver henseende vedr. tilsynet i biskoppens sted. Præster og menigheder kan uafhængigt af hinandens valg vælge tilsyn.

II: Det andet spor har samme begrundelse og saglige indhold. Her vælges efter samme princip en biskop, der ligestillet med de øvrige biskopper har landsdækkende funktioner med tilsyn for præster og menigheder, som måtte ønske det. Det ville rumme yderligere den fordel, at det teologiske syn, som præambelen udtrykker, permanent ville være repræsenteret i bispekollegiet.

3/ Alt afhængig af i hvilken grad ønsker om ovennævnte frihedsordninger imødekommes, er det nødvendigt, at der sker en markant justering af loven om kirkers brug. Iht. gældende lov er det biskopper og menighedsråd, der afgør i hvilket omfang evangeliske lutherske frikirker og frimenigheder kan gøre brug af folkekirkens bygninger. Indføres et ritual med vidtrækkende teologiske konsekvenser, vil et demokratisk helhedssyn i sig selv kræve, at de genuine lutherske frikirker og frimenigheder, som måtte opstå i forlængelse deraf, også har en lovfæstet ret til at gøre brug af folkekirkens bygninger. Der er tale om fælles arvegoods.

Christian Poulsen
Snebjerg Hovedgade 2
7400 Herning

Høringssvar til rapport om folkekirken og registreret partnerskab

Ad.1

Fordi et mindretal vil have de samme rettigheder som flertallet i kirken, bør det ikke medføre at flertallet skal fratages deres mulighed for at benytte kirken til vielser. Jeg finder det rimeligt, at en mand og en kvinde forsat skal kunne indgå ægteskab i kirken.

Ad.2

Registreret partnerskab hører ikke hjemme i kirken hverken som velsigneshandling eller vielseshandling og dermed heller ikke de ritualer, der måtte følge med. Guds velsignelse af to af samme køn kan ikke begrundes ud fra hvad flertallet i samfundet måtte mene, der må nødvendigvis foreligge teologiske argumenter, og her er de bibelske skrifter entydigt afvisende.

Det er problematisk, at kirken vil give Guds velsignelse over det, som bibelen kalder synd, det må betragtes som misbrug af Guds hellige navn. I præsteløftet bliver vi mindet om, at vi ikke må misbruge det hellige. "At jeg efter evne vil modarbejde misbrug af nådens hellige midler". Nådens hellige midler er først og fremmest sakramenterne og forkyndelsen af ordet, men misbrug af Guds navn må vel falde ind under kategorien.

Ad.3

Jeg er modstander af tvang i kirken. Hverken præster eller personale skal i folkekirken tvinges til at medvirke ved kirkelige handlinger, der er i strid med deres samvittighed, med det bibelske bekendelsesgrundlag og den kirkelige tradition. Man bør ikke tvinge folk til at misbruge Guds navn eller til at medvirke ved kirkelige handlinger der gør kirken utroværdig og bringer den i konflikt med størsteparten af verdens andre kirker. Alle ansatte i kirken bør frit kunne sige nej til at medvirke ved sådanne handlinger.

Med venlig hilsen

Sognepræst ved Vor Frelzers kirke, Vejle

Bjørn Ellerbek

Steensens vej 5

7100 Vejle

Jeg har bevæget mig som flere andre i denne her sag ikke teologisk men menneskeligt. Jeg sagde i '89, da velsignelse af homofil samliv blev en mulighed, at hvis man indførte et ritual, så ville jeg ikke længere være en del af den danske folkekirke. Den konsekvens drager jeg ikke i dag, jeg er fortsat imod, men jeg vil blive i folkekirken og kæmpe for at det bibelsyn, som jeg repræsenterer fortsat må være fuldt ud gyldigt.

Teologisk begrundelse

Luther havde svært ved at opgive ægteskabet som et sakramente, hvilket det er i den katolske kirke. Et sakramente er et udsagn om, at det er Guds nådige indgriben, at Han gennem ægteskabet rækker os sin nåde. Ægteskabet er ikke noget sakramente, for det er defineret ved at være ord og handling formuleret og indstiftet af Jesus Kristus, lige som ved dåb og nadver. Men ægteskabet er dog en ordening og ord der er indført og sagt af Gud, Herren, hvilket ifølge min optik derfor har samme autoritet.

Gud sagde i 1. mos. 1,26ff: *»Lad os skabe mennesker i vort billede, så de ligner os! De skal herske over havets fisk...« Gud skabte mennesket i sit billede; i Guds billede skabte han det, som mand og kvinde skabte han dem. Og Gud velsignede dem og sagde til dem: »Bliv frugtbare og talrige, opfyld jorden, og underlæg jer den».*

1. mos. 2, 18ff: *Gud Herren sagde: »Det er ikke godt, at mennesket er alene. Jeg vil skabe en hjælper, der svarer til ham.« Så formede Gud Herren alle de vilde dyr ...men han fandt ikke en hjælper, der svarede til ham. Da lod Gud Herren en tung søvn falde over Adam, og mens han sov, tog han et af hans ribben og lukkede til med kød. Af det ribben, Gud Herren havde taget fra Adam, byggede han en kvinde og førte hende til Adam. Da sagde Adam: »Nu er det ben af mine ben og kød af mit kød. Hun skal kaldes kvinde, for af manden er hun taget.« Derfor forlader en mand sin far og mor og binder sig til sin hustru, og de bliver ét kød. Adam og hans kvinde var nøgne, men de skammede sig ikke.*

Jeg mener derfor, at ægteskabet er for mand og kvinde, det er Gud villet, det er afspejling af Gud selv. Det er intet sted i bibelen udtrykt noget lignende om andre samlivsformer. Tværtimod udtrykker bibelen gentagende gange afstand til homoseksualitet og omgang med dyr. Derfor er det fuldstændigt uforeneligt for mig at skulle velsigne noget, som bibelen tager afstand til.

Elske Gud og din næste

Jesus sammenfatter det største bud i loven i Mt. 22,37f: *»Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind. Det er det største og det første bud. Men der er et andet, som står lige med det: »Du skal elske din næste som dig selv.»*

1. Elske Gud – elsker man Gud ved at indføre et ritual, som går mod bibelens ord?

2. Du skal elske din næste – gør man det ved at give homofile ret til at få kirkens velsignelse?

Det mener jeg ikke, tværtimod! Jeg mener, at vi håner dem ved at lade dem tro, at Gud velsigner dem, når Han intet sted i bibelen knyttet nogen velsignelse til dette samliv men tvært imod tager afstand fra det.

Gud elsker alle mennesker så højt, at han gik i døden for at rede os ud af synden. Derfor er det ikke underordnet for Ham, hvordan vi lever vores liv. Når vi tror på Jesus, må vi tage afstand fra synden, det er ikke ensbetydende med et syndfrit liv, men et ønske om at gøre op med det. Gud ske tak, at vi har en nådig Gud, for ellers var der ikke håb for nogen af os. Og vor bøn må til stadighed være at Kristi sindelag må bo i os, så vi får hjælp til at elske vor næste, som Kristus elsker os.

Høringssvar vedr. rapport om folkekirken og registreret partnerskab

Fra MONA KJÆR NIELSEN, SOGNEPRÆST
Snejbjerg, Studsgård, Haunstrup

Konsekvenser:

Jeg vil ikke blande mig i, hvordan mennesker vælger at leve deres liv, men når kirken går ind og diskuterer dette spørgsmål ligner det for mig ikke en teologisk debat, men at folkekirken underlægger sig folkeopinionen!

For mig at se er der ikke anden mulighed end at flytte vielserne ud af kirken for at tilfredsstille ligestillingen. Det er et offer fra kirkens side, men en mulighed for at fastholde kirkens enhed og undgå udsivning. Teologisk bliver vi aldrig enige, derfor vil en adskillelse af kirke og stat ikke løse problemet.

Derfor skal jeg svare kort på spørgsmålene bliver det:

1) *Skal ægteskab fortsat kunne indgås i folkekirken, eller skal alle samliv indgås for den borgerlige øvrighed, hvorefter der er mulighed for en kirkelig velsignelse?*

Svar: Åbnes der op for registret partnerskab i kirken, skal vielser ud af kirken ellers ikke.

2) *Under hvilke former skal registreret partnerskab kunne indgås ved en kirkelig handling, og hvilket ritual skal i givet fald anvendes?*

Svar: Det skal ikke kunne indgås, det ville være en skandale og respektløst om der lå et ritual på alteret, også for en velsignelseshandling.

3) *Hvordan sikrer man, at præster af samvittighedsgrunde har frihed til at sige nej til at medvirke ved indgåelse af registreret partnerskab i kirken?*

Svar: For det første skal det være forbudt at spørge om ens holdning til at registre / velsigne homofile ved en ansættelsessamtale. Ønskes der frihed, så må det gælde alle parter!

Dernæst skal der være et præamble der fritager ikke alene præsten, men enhver ansat der måtte have samvittigheds problemer. For en gudstjeneste er et fælles sag, hvor opgaverne er uddelegeret og alle er nødvendige i gennemførelsen deraf. Derfor skal alle have lov til at sige fra.

Til kirkeministeriet

Hørings svar til rapport om folkekirken og registreret partnerskab

1) Skal ægteskab fortsat kunne indgås i folkekirken, eller skal alle samliv indgås for den borgerlige øvrighed, hvorefter der er mulighed for en kirkelig velsignelse?

Ægteskab bør stadig kunne indgås i folkekirken, selvom der er gode argumenter for at skille det borgerlige juridiske fra det kirkelige. Det ville være fornuftigt og forenkende. Men for det første vil den dybeste uenighed ikke forsvinde af den grund, og for det andet risikerer vi, at den ændring giver bagslag. Her tænker jeg på, at der også vil være dem, der føler de mister et væsentligt element i den kirkelige handling, hvis selve ægteskabsindgåelsen fjernes fra kirkerummet. Det betyder noget at sige det ja til hinanden foran alteret.

Så jeg foretrækker, at vi lader det blive, som det er, og i stedet åbner for, at det juridiske kan følge med ind i kirken også for homoseksuelle par. Jeg er således mere enig med Mogens Lindhardt, der i Kritisk Forum juni 2010 bl.a. skriver: *For præsten er der umiddelbart ingen forskel på, om det er én handling eller to-i-en. Teologien kan komme til at glemme et afgørende tilknytningspunkt, hvis en "to-i-en" ikke er mulig. Men i sig selv er vielse og velsignelse det samme, bort set fra at præsten ved vielsen også repræsenterer en offentlig myndighed, og ikke kun handler på menighedens vegne. Så hvis det ene er tilladt, handler det andet kun om legalitetskontrol, attester og indførelse i den elektroniske kirkebog.*

2) Under hvilke former skal registreret partnerskab kunne indgås ved en kirkelig handling, og hvilket ritual skal i givet fald anvendes?

Jeg kan tilslutte mig følgende formulering s.42-43:

De ni medlemmer finder, at der i et ritual kan lægges vægt på samliv som kærlighed og følgeskab. Det sker på grundlag af den opfattelse, at registreret partnerskab er baseret på parternes indbyrdes kærlighed og gensidige forpligtethed og trofasthed. Det er udtryk for en ansvarlig forvaltning af den homoseksuelle seksualitet og rammen om familien bestående af partnerne og eventuelle børn. Samtidig er både ægteskab og partnerskab i vores kristne kultur knyttet til troen på Gud som den, der giver, opretholder og fuldender kærligheden. Begge kan ses som et billede på den kristne forestilling om at leve i forventning og dele alt i kærlighed til Gud og hinanden.

Yderligere tilslutter jeg mig de skes medlemmer, der mener, at det skal være muligt at indgå partnerskab ved en kirkelig handling. Ægteskab og partnerskab er af samme væsen. Det er samme ønske om forpligtende følgeskab, samme tro, håb og kærlighed, der ligger til grund. Det er samme håb om bøn og velsignelse over samlivet, der ligger bag ønsket om at afgive løfte om følgeskab i kirken.

Af hensyn til det enkelte folkekirkemedlem skal det ikke overlades til præsten enerådigt at beslutte forløb og indhold af kirkelige handlinger. Det burde være lige så let for en homoseksuel at finde ud af, hvad det er for et ritual, vi bruger, som det er for andre, der beder om en kirkelig handling.

Jeg tilslutter mig, at der nedsættes et udvalg, der kan udarbejde et sådant ritual. Det burde ikke være omstændeligt med alt det forarbejde, der er gjort gennem de mange år, vi har diskuteret det her.

3) Hvordan sikrer man, at præster af samvittighedsgrunde har frihed til at sige nej til at medvirke ved indgåelse af registreret partnerskab i kirken?

Mht. et rituals placering i ritualbogen vil det for mig personligt være ret ligegyldigt, om det er at finde i selve ritualbogen eller i et tillæg. Bare det er der.

Min umiddelbare reaktion på præamblen er, at en sådan ikke bør findes i ritualbogen. Der står jo pt. heller ikke noget om, at man er fritaget for at vie fraskilte eller omgås kvindelige præster, hvis man ikke har samvittighed til det. Men det er ikke noget kardinalpunkt. Det er en bog vi jævnligt ændrer i.

Det gør ikke noget, at vi ikke er enige om alt i folkekirken. Der er plads til forskellige teologiske standpunkter. Præster skal have frihed til at sige nej til at medvirke ved indgåelse af registreret partnerskab i kirken. For personalets vedkommende må det afklares i en samtale med de ansatte og det enkelte menighedsråd beslutte, hvordan man ser på en evt. fritagelse.

Til sidst lidt om hensynet til kirkerne ude i verden. Jeg forstår bekymringen. Konsekvenserne kan jeg ikke overskue. Men det kan jeg for så vidt heller ikke for det hjemliges vedkommende. I det vil jeg holde mig til, at alt, hvad vi som kirke og præster gør, til enhver tid og i enhver sag, må fokusere på mødet med det enkelte menneske. Og det møde må stå over institutionen. Det må vi handle på. At vi på Jesus ord møder vor næste og gør det med ønsket om at forkynde evangeliet om Guds vilje og kærlighed for mennesker, må det være det afgørende og bærende.

Grete Wigh-Poulsen
Sognepræst Sankt Nicolai kirke Kolding (pt. studieorlov)

Til KIRKEMINISTERIET, Frederiksholm Kanal 21, 1015 Kbh.K.

HØRINGSSVAR vedr. "Folkekirken og registreret partnerskab"

Det er for så vidt et absurd forehavende at skulle afgive høringssvar om medmenneskers adgang til liv og velsignelse hos Gud, men da det nu er nødvendigt, dersom man ønsker at give sin mening til kende om de forslag, udvalget vedr. "Folkekirken og registreret partnerskab" er kommet med – så ønsker jeg at gøre det i ydmyghed og respekt for min medkristen, min homoseksuelle bror eller søster, som må stå til regnskab for sin Gud, ligesom jeg, gennem dom og oprejsning ved evangeliet i Jesus Kristus.

Sagt kortere: jeg ønsker ikke at møde nogen medkristen med fordømmelse, men kan heller ikke fortie eller forandre det bibelske vidnesbyrd i denne sag. Det ville virkelig være menneskefjendsk i sidste ende. Jeg ønsker kun at være "sandheden tro i kærlighed", og følgende høringssvar må ikke på nogen måde tages til indtægt for en eksklusion af det homofile menneskes retmæssige plads i kirken eller samfundsmæssige rettigheder på linje med alle andre

Jeg må stærkt og indtrængende anbefale, at man IKKE indfører et velsignelses- eller et vielsesritual for homoseksuelle i Folkekirken. Det gør jeg af følgende grunde :

- 1) Kirken har ganske enkelt intet mandat til at velsigne homofilt samliv, da Bibelen er imod det. En kirke, som selvrådigt fifler med det bibelske vidnesbyrd eller blot ignorerer det mod bedre vidende – denne kirke er ifølge sit eget bekendelsesgrundlag på vej mod frafald og dom.
- 2) Folketinget bør ikke gøre sig til part i en kirkelig strid, men fortsætte den forsigtighedslinje, hvorefter man kun lovgiver når kirken selv har fundet eller nærmer sig konsensus i indre anliggender!
- 3) Et ritual – vejledende såvel som autoriseret – både til velsignelse af registreret partnerskab såvel som et egentligt vielsesritual for homoseksuelle vil stride mod den bibelske ægteskabsordning som gældende for én kvinde og én mand. Det, der konstituerer denne ordning er ikke parternes indbyrdes kærlighed eller en eller anden form for rettighedstænkning, men Herrens egen indstiftelse.
- 4) Det vil være forkert at indføre ritualer, som alene begrundes med et udtrykt ønske herom. Man ville så med lignende ret kunne argumentere for velsignelsesritualer for dette eller hint. Kirken vil med disse ritualer blot følge den politisk-kirkelige korrekthed, hvorefter man udelukkende af næstekærlige grunde skal imødekomme ønsket. Men prisen herfor kan meget vel blive uoverskuelig høj: jeg forventer, at mange sognes menighedsliv vil blive sprængt, hvis resultatet bliver indførelsen af et autoriseret ritual. For mange aktive, kirkesøgende medlemmer af Folkekirken er dette det springende punkt, at et bibelstridigt ritual på kirkens alter -eller, næsten værre: i tekstdelen i den salmebog, som konfirmander traditionelt får som gave på konfirmationsdagen vil være dråben, der får bægeret til at flyde over.

Jørgen Pedersen

Sognepræst

Bundsbackvej 2 - Dejbjerg
6900 Skjern - Tlf. 97 34 11 58

KIRKEMINISTERIET

6 1 DEC. 2010

Helt bortset fra de teologisk-kirkelige indvendinger mod rituallet – så kan man med rette spørge: Er Folketinget virkelig parat til at betale så høj en pris, at man - for måske at tilfredsstille 2-300 homoseksuelle par - så accepterer man, at et lignende antal menigheder sprænges (tallene er blot kvalificerede gæt). Siden der blev åbnet for kirkelig velsignelse af registreret partnerskab er der dannet valgmenighed i Skjern; en frimenighed er på trapperne (starter i begyndelsen af 2011); og i Dejbjerg, som nok ellers er et af de mest besindige og kirketro landsogne, der findes (med en kirkegang på 12%), der tænkes der lige nu høje tanker om muligheden for dannelsen af en valgmenighed, der kunne tage de fleste med sig. Jeg må sige efter 30 års virke og kendskab i sognet: Når det kan ske her – så kan det ske alle steder!

Jeg har bemærket, at der lidt uofficielt fra ledende kirkelige kredse synes at være en kalkulation med, at "højrefløj" altid tordner og protesterer, men alligevel indretter sig og bliver i kirkefællesskabet bagefter, når dønningerne har lagt sig. Hertil er at sige, at de nuværende ritualforslag blandt de allerfleste betragtes som et langt alvorligere "frafald" end den tidligere mulighed for velsignelse af registrerede partnere ... og dengang førte det til dannelse af måske en snes valg- og frimenigheder !

Hvis de nuværende ritualforslag medfører sprængning af måske 60-70 menigheder såvel i udkants-Danmark (som i forvejen ikke føler sig godt behandlet af "København") som i de større byer ... er man så virkelig parat til at betale denne pris? Det kan meget vel vise sig at være sidste gang, man reelt har valget mellem at holde sammen på Folkekirken – eller prisgive den til individualisterne

Afslutning.

Fritagelsesretten til præster, der af samvittighedsgrunde ikke kan medvirke, er rimelig og retfærdig. Præamblen i ritualbogen, som et enigt udvalg har foreslået, er det absolut eneste lyspunkt fra flertallets side! Når det derfor nu møder kritik og kommer under pres fra flere sider, så opleves det af den bekendelsestro del af Folkekirken som en stærk og unødigt provokation fra magthavernes side. I bibelhistorisk sammenhæng svarende til profeten Natans lignelse overfor kong David om den rige bonde, der tog den fattige mands eneste lam og slagtede det, da der kom gæster til ham! Intet mindre – denne provokation vil i sig selv fremskynde missionsfolkets exodus af vor fælles kirke. Det er vi nogen stykker, der kæmper med næb og klør for at forhindre, så hvis man tager vort eneste reelle argument fra os i det projekt, så må man begynde at overveje, om flertallet i kirkeledelsen i virkeligheden ønsker at slippe af med klassisk, bekendelsestro kristendom i Folkekirken? Indtil videre nægter jeg at tro det!

Jørgen Pedersen

Sognepræst

Bundsbækvej 2 - Dejbjerg
6900 Skjern - Tlf. 97 34 11 58

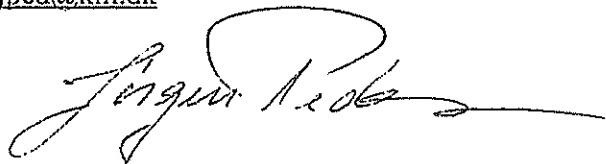
Fritagelsesretten for præster bør også med samme selvfølgelighed gælde for kirkebetjeningen. Skulle ritualerne ulykkeligvis blive virkelighed, og skulle de kirkelige myndigheder ikke ville bevilge kirkebetjeningen denne ret, så må menighedsrådene gøre det lokalt.

I givet fald påberåber jeg mig ikke blot ret, men også pligt til – ud fra præsteløftet – at "*bekæmpe lærdomme, der strider mod Folkekirkens trosbekendelse*", hvortil som bekendt selve Bibelen hører! Altså klart tilkendegive min holdning overfor menigheden, at der med de nye ritualforslag er tale om bibelstridig og falsk lære. Jeg kunne ikke drømme om selv at forlade Folkekirken, for den er mit og min slægts åndelige hjem i generationer tilbage. Den er vi netop fælles om – og ingen kan sige, at den tilhører dem. Men man kan i hvert fald sige, at den mindst af alle tilhører dem, der mener at have beføjelser til at indføre ordninger i strid med Bibelens Ord!

Jeg tilslutter mig i øvrigt mindretalsudtalelserne af Jens Ole Christensen og Claus Thomas Nielsen.

Med venlig hilsen

Jørgen Pedersen, sognepræst Dejbjerg-Skjern, Skjern Provsti, Ribe Stift
Bundsbækvej 2, 6900 Skjern 9734 1158 -- jped@km.dk

Høringssvar til Rapport om Folkekirken og registreret partnerskab

Præsterne i Odder Provsti ønsker hermed at udtrykke fuld tilslutning til biskop Kjeld Holms høringssvar.

På vegne af alle præster i Odder Provsti
med venlig hilsen

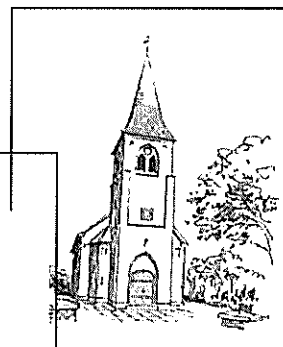
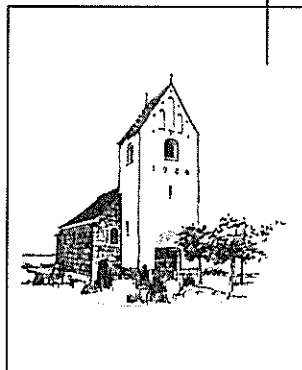
Kirsten Lundager, sognepræst

Sdr. Felding-Troldhede Pastorat

Orla Villekjær - sognepræst - Skolegade 13 - 7280 Sdr. Felding DK - Tlf 9719 8091
Mail: orvi@km.dk

Kirkeminister Birthe Rønn Hornbech
att: Kirkeministeriet

sendt pr. mail

Sdr. Felding, d. 25. nov. 2010

Høringssvar til Rapport om folkekirken og registreret partnerskab

Kirkeministeren har i et brev i september 2010 bedt landets menighedsråd tage stilling til den i september fremsendt rapport om folkekirken og registreret partnerskab. I rapporten har udvalget taget stilling til de nedennævnte af kirkeministeren stillede tre spørgsmål:

1. Skal ægteskabsindstiftelsen fortsat foregå i folkekirken, eller skal alle samliv indgås for den borgerlige øvrighed, hvorefter der er mulighed for en kirkelig velsignelse, og hvilket ritual skal kunne anvendes ved en sådan kirkelig handling?
2. Under hvilke former skal også det registrerede partnerskab kunne indgås i folkekirken, således at to personer af samme køn har samme mulighed som ægtepar for at indgå deres samliv ifølge et kirkeligt ritual, og hvilket ritual skal kunne anvendes?
3. Hvordan sikrer man, at præster, som af samvittighedsgrunde ikke kan medvirke ved indgåelse af registreret partnerskab i kirken, har frihed til at sige nej hertil?

Hertil har jeg følgende svar:

Ad 1:

Der er en god tradition for, at ægteskabsindstiftelsen kan foregå i folkekirken, og det synes jeg bør bibeholdes. Jeg har dog ingen indvendinger mod, ægteskabsstiftelsen fremover kun kan indgås for den borgerlige øvrighed. De brudepar, som efterfølgende ønsker kirkens velsignelse, skal nok henvende sig.

Ad 2:

Det korte svar er et klart nej til, at det registrerede partnerskab skal kunne indgås i folkekirken. I forlængelse heraf også et klart nej til et autoriseret ritual for velsignelse af et

registreret partnerskab.

Jeg vil gerne uddybende tilføje: Kirkens grundbog er Bibelen. Der kan intet positivt "bevis" føres for rimeligheden af et ritual. Tværtimod er der klare og entydige bibelord imod. NT betegner klart homoseksuel praksis som synd. Kirkens næsthelligste bog er vel på sin vis ritualbogen med kirkens autoriserede ritualer. Disse ritualer er norm for alle i kirken, læg såvel som lærd. Kirkens ritualer er kirkens lære i praksis.

Ritualer for indgåelse/velsignelse af registreret partnerskab vil efter min opfattelse undergrave forståelsen af ægteskabet mellem mand og kvinde som Guds skaberordning. Autoriserer folkekirken et ritual, som har klare NT-bibelord imod sig, da opstår et ødelæggende skisma i folkekirken. Så længe der er politisk flertal for folkekirken, skal den nok overleve til varetagelse af begravelsesvæsenet og registreringsmyndigheden – men folkekirken vil over en kort årrække miste en stor del af de mennesker, som i dag praktiserer deres kristendom og langt hen ad vejen udgør den helt afgørende frivillige arbejdskraft i folkekirken. Disse vil sive over i eksisterende valg/fri-menigheder eller organisere sig i nye frimenigheder. Flere eksisterende valgmenigheder vil sikkert blive lavet om til frimenigheder.

Et autoriseret homo-velsignelses/"vielses"ritual vil for mig betyde, at jeg kraftigt vil støtte de allerede eksisterende overvejelser for etablering af en ny landsdækkende "folkekirke".

Ad 3:

Præambelen er helt afgørende for mit eventuelle fortsatte virke som præst i folkekirken. Herudover vil en lovfæstet mindretals-retting naturligvis være helt ok. I praksis vil den ikke have den store betydning. Spørgsmålet om homovelsignelser/"vielser" vil givetvis blive fremtidens store testspørgsmål ved præsteansættelser, langt mere end det allerede har været indtil nu.

I denne forbindelse vil jeg understrege, at jeg på baggrund af kirkens grundbog må betegne de ovennævnte ritualer for vranglære, hvilket jeg agter at fremføre offentligt på skrift og i tale.

Afsluttende bemærkninger:

1. Udvalgets sammensætning

Rapportens resultat var naturligvis stort set givet på forhånd. Alligevel svækkes rapportens resultat af, at der i udvalget ikke var én fungerende sognepræst, som havde kirkens gamle, klassiske syn på homoseksuel praksis. Biskop Karsten Nissen blev valgt af kirkeministeren på baggrund af den holdning, han offentligt tydeligt havde givet udtryk for gennem den seneste årrække. Hans holdningsskift undervejs svækker yderligere rapporten. I redelighedens navn burde han have bedt kirkeministeren finde en afløser, som kunne forfægte den holdning, som var årsag til, at du satte Karsten Nissen ind i udvalget.

2. Problemets størrelse

Problemet er meget lille, set i forhold til det antal homoseksuelle, som muligvis vil gøre brug af et ritual. At vi står midt i en åndskamp, er tydeligt for enhver af ånd. Men det undrer, at der tilsyneladende er et flertal i Folketinget og Folkekirken, som er villig til at sætte Folkekirken fremtid på spil for at være politisk korrekte.

3. Det fælles arvegods

Der er brug for en tydelig justering af loven om kirkers brug. På basis af en demokratisk og retfærdighedsmæssig vurdering er det efter min opfattelse rimeligt her i Grundtvigs fædreland – og i hans ånd – at understrege, at evangeliske lutherske frikirker og frimenigheder skal kunne gøre brug af folkekirkens bygninger, naturligvis mod en rimelig lokaleleje. Der er tale om fælles arvegods, og jeg vil således kraftigt opfordre dig til at justere loven om kirkers brug.

4. Adskillelse af stat og kirke

Rapporten og de senere års udvikling i folkekirken har for mig at se bekræftet behovet for en kommission, hvis opgave bliver at foreslå løsningsmodeller for en adskillelse af stat og kirke. Jeg skal derfor foreslå dig at nedsætte en sådan kommission.

venlig hilsen,

Orla Villekjær

Hørings svar til rapporten ”Folkekirken og registeret partnerskab”

Jeg kan på ingen måde tilslutte mig udvalgets konklusion og mener ikke, vi skal indføre noget ritual i forbindelse med homofile forhold. Den argumentation jeg bedst kan tilslutte mig i rapporten er at finde i mindretalsudtalelsen af Jens Ole Christensen.

Den menneskelige oprigtighed

Overvejelserne i rapporten er fine og bygger på en stor respekt for de mennesker der har valgt et homofilt forhold. Og der skal fra min side ikke herske nogen tvivl om, at de homofiles kærlighed er ægte. Men for mig at se kan denne ægthed ikke bruges som argument. Til sammenligning kan jeg heller ikke betvivle en muslims eller en buddhists tro. Den er også ægt. Og netop ud fra denne synsvinkel vil jeg fastholde, at der er noget, der er rigtigt, og noget der er forkert, også selvom vi som mennesker er oprigtige i det vi fortager os. De homofile er oprigtige i deres livsførelse, ligesom muslimerne, buddhisterne, hinduisterne osv. er oprigtige i deres tro og livsførelse, men det betyder ikke at man som kristen skal lyse Guds velsignelse over de valg de har truffet i livet. Vi kan godt respektere dem, men det giver ikke nogen mening, at hævde at det er ligegyldigt hvad de vælger, for Gud siger god for det hele. Så argumentationen der går ud fra, hvad vi mennesker føler er rigtigt, mener jeg ikke, er så tungt vejende, at den kan ophæve noget, som bibelen siger nej til. (Den bibelske argumentation for homofili hentes meget tydeligt andre steder end der, hvor det direkte omtales. Og denne argumentation form kan bruges som forsvar for velsignelse af mange andre samlivsformer.)

Kærlighed er gud

Den store vægtlægning på at Gud er kærlighed er prisværdig. Men for mig at se er vi i færd med at ændre sætningen til kærlighed er gud. Altså at kærligheden definerer Gud og ikke omvendt, at Gud definerer kærligheden. Dette ser jeg bl.a. i argumentationen, at to homofile, der virkelig elsker hinanden, kan vi ikke nægte Guds velsignelse, for Gud er kærlighed. Denne argumentation er for mig at sætte kærligheden over Gud, så at vores forståelse af kærlighed er målestokken for, hvordan Gud er. Dette er ikke en fornægtelse af de homofiles kærlighed, for den kan og vil jeg som sagt ikke betvivle, men jeg vil anfægte dette, at vi skal have Gud til at passe ind i vor forståelse af kærlighed. Blot fordi vi har ændret os i vort samfund i forhold til samliv, betyder det ikke automatisk at Gud også skal ændre sig. I så tilfælde er vi i teorien blevet Guds overordnede, ja hans gud.

Samliv på andre måder

Vort syn på samliv har ændret sig, og det har gjort det på flere områder, og hvis vi skal være konsekvente, så skal vi også tage disse samlivsformer i betragtning. Det kunne være det kollektivt samliv f.eks. af 8 personer (evt. af 4 mænd og 4 kvinder), der elsker hinanden og lover hinanden troskab. Dette er ikke utænkeligt. Flere af de teologiske argumenter der bruges i forbindelse med homofilt samliv kunne sagtens bruges i forbindelse med et kollektivt samliv. Og det er meget nemt

at finde bibelsk belæg for at samlivsformer ikke behøver at være To-somhed. Jeg ved at der er danskere for hvem samlivsformen ikke er To-somhed, men lad mig kalde det alsidigt polygamt. De kunne også som medlemmer af Folkekirken med god ret kræve en velsignelse af deres samlivsform.

Angående vielsesmyndigheden i kirken

Jeg synes, at en kirkelig vielse afspejler et positivt sammenfald mellem tro og hverdag, idet ritualnetop får hverdag og tro til at hænge sammen. Men alligevel er jeg dog tilhænger af, at den borgerlige myndighed står for alle vielser, og derefter kan kirken byde ind med en velsignelse af et heterofilt forhold.

Sognepræst

Klaus Buch Møberg, Levring Hørup pastorat, Viborg stift.

7. december 2010

Kirkeministeriet.
Frederiksholms Kanal 21
1015 København K

Høringssvar på rapport om folkekirkens forhold til registreret partnerskab.

I brev af 17. september 2010 udbeder kirkeministeriet sig høringssvar på folkekirkens forhold til registreret partnerskab også fra folkekirkens præster, og som sognepræst i Bording - Christianshede pastorat, Ikast-Brande provsti, Viborg stift vil jeg gerne give til kende at jeg

- ikke ønsker, at der indføres noget autoriseret ritual for velsignelse af registreret partnerskab.
- ikke ønsker, at registreret partnerskab kan indgås i folkekirken.

Hvis det alligevel måtte blive sådan at registreret partnerskab kan velsignes/ indgås i folkekirken vil jeg få brug for at min frihed til at sige nej til at forestå den kirkelige handling, er sikret i lovgivningen.

Med Kærlig Hilsen

Lindvig Osmundsen
Sognepræst.

Fra: Erik Lunde <erika@mail-telia.dk>
Sendt: 5. oktober 2010 10:20
Til: Kirkeministeriet
Emne: (hast) Ang. forslag om ritual

Til kirkeminister Birthe Rønn Hornbech.

Da du har indbudt alle til at komme med et høringssvar ang. rapporten "Folkekirken og registreret partnerskab", tillader jeg mig at sende flg.:

Et ritual, der skal ligge på kirkens alter, skal være i overensstemmelse med Bibelen. Det er en del af det grundlag, vi som kirke forpligter hinanden på.

At indføre et ritual, som nogen af os ikke kan bruge, er dybt problematisk.

Jeg forudser, at der vil blive oprettet rigtig mange valgmenigheder eller frimenigheder.

Lad det blive ved det, som det hidtil har været: Et vejledende ritual, som nogle stifter har, andre ikke!

Med venlig hilsen

Erik Lunde, konstitueret sognepræst i Hjerm sogn, Viborg stift.